

HAMMERFEST
KOMMUNE

Kommuneplanens handlingsdel 2019-2022

Økonomiplan 2019-2022 - Budsjett 2019

Kommunestyrets vedtak

Sammen for Hammerfest!

Sammen for Hammerfest!

Visjonen **Sammen for Hammerfest** er vår felles drivkraft til å skape et godt samfunn for alle i kommunen. Visjonen er samlende for innbyggerne, næringsaktører, frivillige lag, organisasjoner og alle i kommuneorganisasjonen.

Fire utvalgte verdier skal bidra til at vi har god adferd på vei mot felles mål i kommunesamfunnet. Felles verdier motiverer og forplikter oss i møte med hverandre.

Lagånd innebærer samhold og medansvar for felles oppgaver. Vi skal stå sammen og være lojal overfor hverandre og det vi arbeider for. Vi stiller opp for hverandre og har fokus på samarbeid i hverdagen.

Vi er **stolt** av i Hammerfest, og vi ønsker å være stolt av hverandre både som arbeidskollegaer, naboer, samarbeidspartnere og innbyggere i samme kommune. Vi fremhever det vi er gode på, og fremhever hverandre og kommunen vi bor i.

Vi er **åpen** og inkluderende i møtet med hverandre, nye innbyggere og gjester. Kommunens innbyggere fremstår som raus og tolerante, og vi er opptatt av å ha gode relasjoner med aktører utenfor kommunens grenser. Vi er nysgjerrige og deler av vår kunnskap både i arbeidssammenheng og på fritiden.

Å **ha trua** på fremtiden er viktig, og gjennom langsiktige planlegging og innsats legger vi det beste grunnlaget for kommende generasjoner. Vi har grunn til optimisme, ser muligheter og viser pågangsmot. I Hammerfest har vi trua på oss selv, hverandre og at vi sammen skaper forandring og forbedringer til beste for alle.

FORMANNSKAPETS ENDRINGER	FEIL! BOKMERKE ER IKKE DEFINERT.
RÅDMANNENS INNLEDNING OG PRIORITERINGER	5
STATUS OG UTFORDRINGER.....	7
ØKONOMISKE PRIORITERINGER	7
NØKKELTALL FINANSIERING	8
EIENDOMSFORVALTNING	9
SENTRALADMINISTRASJON	11
NAV	13
BARN OG UNGE	15
HELSE OG OMSORG	20
KULTUR OG SAMFUNN.....	24
MÅLEINDIKATORER	28
RISIKO OG SÅRBARHETSANALYSE.....	33
SATSNINGSOMRÅDER MED MÅL, STRATEGIER OG FORSLAG TIL TILTAK.....	34
LIVSKVALITET OG FOLKEHELSE	35
KUNNSKAP OG KOMPETANSE	42
VERDISKAPNING OG NÆRINGSUTVIKLING.....	45
KLIMA, ENERGI OG MILJØ.....	49
TJENESTER OG DEMOKRATI.....	51
SAMLET OVERSIKT OVER TILTAK INVESTERING	59
SAMLET OVERSIKT OVER TILTAK DRIFT.....	60
IKKE PRIORITERTE TILTAK, DRIFT OG INVESTERING.....	61
ØKONOMI	64
FINANSANALYSE	66
VEDLEGG	67

Kommunestyrets vedtak

DRIFTSBUDSJETT

Gratis SFO for lavinntektsgrupper 1.klasse

Det settes av et beløp innenfor en ramme på kr 250 000 til tiltaket hvert år i hele økonomiplanperiode 2019-2022. Erfaringene med dette vurderes etter første år for å vurdere behovet for eventuelle justeringer. (Tiltaket må også legges inn i Avgiftsregulativet for økonomiplanperioden.)

Driftsstøtte til Skaidi Xtreme

Hammerfest sykkelklubb og en stor dugnadsgjeng gjør en utrolig flott jobb med å arrangere terrengsykkelrittet Skaidi Xtreme. De får løpere fra inn- og utland som tilbringer mange dager både i Hammerfest og på Skaidi i Kvalsund der sykkelrittet arrangeres. Dette er god PR både for Hammerfest, Kvalsund og sykkelporten i Finnmark. Det er utfordrende å få det økonomiske sammen det enkelte år.

Det settes av et driftstilskudd på kr 175 000 hvert år i hele økonomiplanperioden 2019-2022.

Støtte for prosjekter Hammerfest Næringsforening

Det inngås et tettere samarbeid med Hammerfest Næringsforening i en treårsperiode fra 2019 til og med 2021 og det settes av kr 400 000 per år. Dette for å fronte næringspolitisk virksomhet der Hammerfest kommune og Hammerfest Næringsforening har sammenfallende interesser. Eksempelvis prosjekter innenfor samferdsel som ny Lufthavn i Hammerfest/Kvalsund, RV-94/Bypakken og skape møteplasser som fremmer næringsutviklingen i kommunen. Beløpet kommer i tillegg til prosjekter som Hammerfest Næringsforening allerede er involvert i og får tilskudd til for å arrangere eller være medarrangør for.

Tilskudd til drift av MS Mårøy

Selskapet Gamle Mårøy AS har som kjent hentet hjem den verneverdige båten MS Mårøy som de drifter sammen med Mårøys venner som gjør en formidabel innsats. I perioder er det økonomisk utfordrende både å drifte og vedlikeholde en slik båt. Det settes av et kommunalt tilskudd på kr 250 000 hvert år i økonomiperioden 2019-2022 som et tilskudd til drift av fartøyet.

Innenfor rammen av et slikt tilskudd tas det kontakt med ledelsen i Gamle Mårøy AS om det er mulig å ha en form for avtale om åpent skip for å fortelle om båtens historie til eksempelvis barnehager, skoler og eldre. Det er også slik at Riksantikvaren har en såkalt SAVOS-ORDNING der de kan bidra med det samme som kommuner/fylkeskommuner gir. Det vil være naturlig at vi sjekker ut mulighetene for å komme inn på denne ordningen i forhold til fartøyvern.

21.A.01 Heltidskultur

I administrasjonens forslag er det ikke funnet rom til dette tiltaket. Det er viktig at det satses aktivt i kommunen på utvikling av heltidskultur. Det settes derfor av et tilskudd på kr 200 000 per år i hele økonomiplanperioden 2019 – 2022 til dette formålet.

22.B.05 Økt hjemmel Kriseteam og sammenslåing av Kriseteam Hammerfest og Kvalsund

I administrasjonens forslag er det under drift også et forslag for økt hjemmel Kriseteam og sammenslåing kriseteam for Hammerfest og Kvalsund som det ikke er funnet plass for. Det foreslås at dette tiltaket tas inn og legges inn fast med kr 100 000 per år i hele økonomiplanperioden 2019 – 2022.

18.B.18 Tilskudd til næringsvirksomhet

Denne posten er kraftig redusert fra 2018 til 2019 administrasjonens forslag. Posten økes fra kr 250.000 som ligger i administrasjonens forslag til kr 750 000 i hele perioden. Dvs. en økning med kr 500 000.

18.B.21 Strategisk næringsfond

Denne posten er også kraftig redusert fra 2018 til 2019 i administrasjonens forslag. Posten økes med kr 500.000 i hele økonomiplanperioden slik at det hvert år i økonomiplanperioden ligger inne 1 mill. kroner i likhet med det som ligger inne i 2018.

14712 Tilskudd til fiskeriformål

Tilskuddet til fiskeriformål er kraftig redusert fra inneværende års budsjett i administrasjonens forslag. Fondet økes med kr 400 000 i hele økonomiplanperioden 2019 – 2022.

Tilskudd til realisering av Hammerfest Arena

Det settes av et investeringsbeløp på kr 10. mill kr som et kommunalt tilskudd til realisering av Hammerfest Arena i 2019. Prosjektet består som kjent av hall med flerbruksmuligheter, trim/joggeløype, klatrehall og servicebygg. I tillegg er det i området mot det gamle drikkevannet allerede etablert sandvolleyballbane og utvidet badeplass. Området rundt er også planert og tilsådd.

Inndekning nye og endrede driftstiltak**1450.10.1000 Reservert lønn**

Avsatt beløp på denne posten reduseres med 1. mill. kr i hele økonomiplanperioden.

1450.10.900 Reservert pensjon

Budsjettposten reduseres med kr 200 000 i hele økonomiplanperioden.

9000.15000 Reservert renter

Posten reduseres med kr 1 575 000 i hele økonomiplanperioden.

25600009 Disposisjonsfond (eget fond etter salget av Barents Naturgass)

Inndekningen av tilskudd til Hammerfest Arena kr 10 000 000 skjer ved å belaste disposisjonsfondet som nevnt overfor.

INVESTERINGSBUDSJETT**01.B.04 Tilrettelegging for personer med nedsatt hørsel**

Dette tiltaket som er beregnet til kr 500 000 i investeringer er det ikke funnet plass til i administrasjonens forslag til investeringer. Tiltaket settes opp i investeringsbudsjettet i 2019 med kr 500 000.

Lyspunkter akebakke og Breidablikk Station

Det har lenge vært et ønske om noen lyspunkter i overkant av Breidablikkshallen for å kunne etablere en akebakke for unger der. Det er også behov for noen flere lyspunkter i mørke partier rundt Breidablikk Stadion. Området benyttes mye både av barn og voksne. Det settes av kr 240.000 til dette arbeidet i 2019.

05.B.03 Oppgradering Reindalen skole

Det er i investeringstiltaket fra administrasjonens side satt av 10 mill.kr i 2019 og 30 mill.kr i 2020 til prosjektet. Det er også inne et beløp på 40 mill. kr på uprioritert liste fra administrasjonen i 2021. Det er ennå noe uavklart hvor mye en renovering og utbygging vil komme på, men det legges inn 20 mill. kr i 2021 og 20 mil. Kr i 2022. Når totalbeløpet til investeringen er avklart ber vi om administrasjonen orienterer om dette overfor politisk nivå. Inndekningen skjer med at det til sammen hentes 40 mill. kr over to år fra prosjektet Ny Barnehage i Baksalen. Her ligger det inne noe over 20 mill. kr i 2021 og tilsvarende i 2022. Barnetallet i forhold til barnehager har gått ned og det er usikkert hvordan utviklingen blir framover. Tiltaket settes på vent og så får heller administrasjonen komme tilbake til saken på et senere tidspunkt når en ser utviklingen i barnetallet i barnehagene.

Inndekning Investeringstiltak**25600009 Disposisjonsfond (eget fond etter salget av Barents Naturgass)**

Inndekningen av endrede investeringstiltakene med kr 740 000 skjer ved å belaste disposisjonsfondet som nevnt overfor.

Inndekning midler Reindalen skole

Investeringsmidlene avsatt til Barnehage i Baksalen flyttes til Reindalen skole som beskrevet under tiltaksteksten.

Rådmannens innledning og prioriteringer

Samfunnsplanen og økonomi

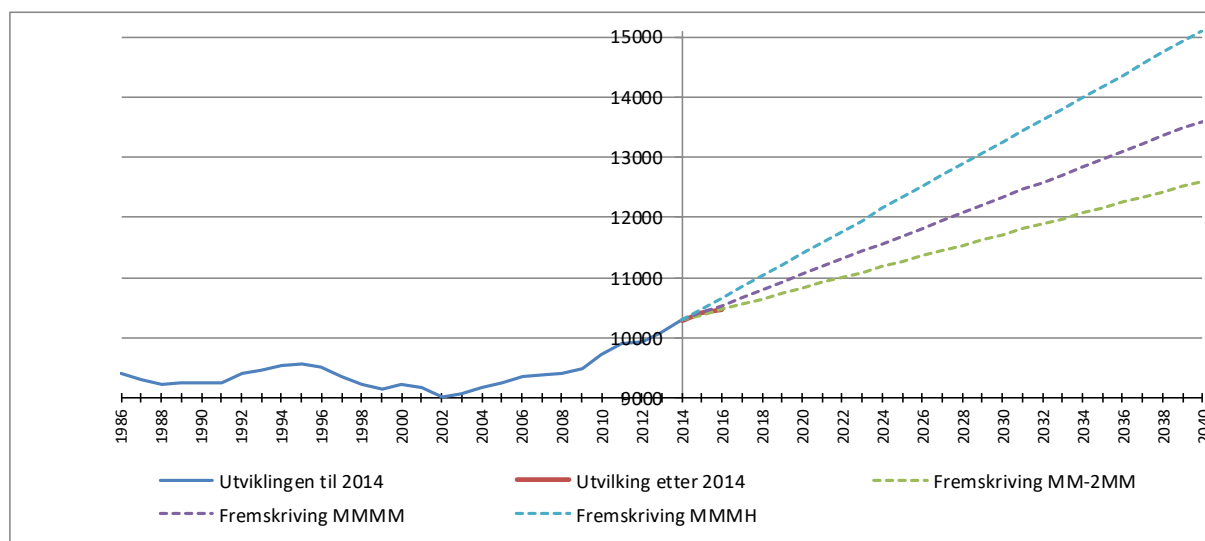
Visjonen «Sammen for Hammerfest» er vår felles drivkraft til å skape et godt samfunn for alle i kommunen. Hammerfest har tradisjon i å utvikle seg ved egen kraft. Vi inkluderer kunnskap om verden omkring oss og griper fatt i muligheter til ny utvikling. Med ambisjoner om å bli et stadig bedre kommunesamfunn, vil vi også gjøre dette i fremtiden. Hammerfest har mange muligheter og ønsker en retning hvor det er fokus på kvalitet like mye som vekst.

Kommuneplanens samfunnsdel er Hammerfest kommunes overordnede styringsdokument for perioden 2015-2027. Kommuneplanen skal gi mål og strategier for en bærekraftig og langsiktig utvikling av Hammerfest kommune de kommende årene. Samfunnsdelen har to hovedfokus: kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Etter plan- og bygningsloven skal kommuneplanens samfunnsdel legge føringer for all kommunal aktivitet og skal derigjennom være et viktig beslutningsgrunnlag for virksomheten. Økonomidokumentet i Hammerfest kommune er videreutviklet og er knyttet opp mot «Kommuneplanens samfunnsdel 2015-2027 – mål og strategier». Foreslåtte tiltak er knyttet opp mot og bygger på de fem satsingsområdene livskvalitet og folkehelse, kunnskap og kompetanse, verdiskapning og næringsutvikling, klima, energi og miljø og tjenester og demokrati.

Befolkningsvekst

I forbindelse med økonomiplanarbeidet er det sentralt å vurdere befolkningsprognosen. For Hammerfest kommune vurderes befolkningen til omlag 12.200 innbyggere i 2027, det vil si en økning på nærmere 1900 i samfunnsplanperioden (MMM-vurdering). Sentralt spørsmål i denne sammenheng er om vi har planlagt for denne utviklingen. Rådmannen mener at kommunen på kjerneområdene har nødvendige planer.

Befolkningsframskrivingen (Norut Alta, rapport 2014:9) for Hammerfest viser at alle framskrivingsalternativene gir vekst, men veksttakten er ulik i de tre alternativene.

Folketallsutvikling i Hammerfest til 2014, befolkning framskrivning 2014-2040 i 3 framskrivingsalternativer.

Med større innenlandsk utflytting enn innflytting (MM-2MM), som i dag, og betydelig lavere innvandringsnivå, vil folketallet stige med 1300 i perioden frem til 2027. I alternativet med flyttebalanse innenlands (MMMM) vil veksten bli 1900 mennesker, og i alternativer med flyttebalanse innenlands og høy innvandring (MMMH) vil folketallet øke med 2400.

Befolkningsutvikling	0-5 år	6-15 år	16-19 år	20-69 år	70-79 år	80-89 år	90+ år
Januar 2014	807	1189	505	6857	582	296	51
Januar 2016	787	1262	500	6917	653	287	52
Januar 2018	764	1283	504	6926	704	288	62
Januar 2027	865	1358	579	7987	937	410	61
Endring 2014-2027	58	139	74	1130	355	114	10
Endring 2018-2027	101	75	75	1061	233	122	-1

Folketallet i Hammerfest var 1.1.2018 10.533. Det er verdt å merke seg økningen i antall grunnskoleelever de fire siste år med 94, antall barnehagebarn reduseres med 43 og antall eldre øker betydelig.

Økonomi

Hammerfest kommune har økende økonomiske utfordringer. Vi har store investeringer som skal forsvares økonomisk, samt vesentlige endringer på drift. Gjeldsbelastningen er for høy. Rådmannen ser for seg følgende føringer i økonomiplanen for 2019-2022; det skal i planperioden budsjetteres med et netto årlig driftsresultat på minimum kr. 60 000 000. Dette er oppnådd i det framlagte dokument. Disse midlene er overført investeringer. Det er et viktig prinsipp.

Regjeringen foreslår endringer i kommunenes muligheter til å ta eiendomsskatt. For neste år er det foreslått å endre boligbeskatningen til max 5 promille. Det får ikke betydning for Hammerfest. Vi har 2 promille og Kvalsund har 5. Kommunene Kvalsund og Hammerfest har vedtatt å slå seg sammen 1.1.2020. Det vil ha stor betydning for neste års budsjettprosess og budsjett. Rådmannen justerer ned investeringsbudsjettet på grunn av det, samt på grunn av investering i helsehuset i samarbeid med sykehuset og universitetet.

Investeringer.

Det vises til oversikt bak i dokumentet. Investeringsnivået er tatt ned fra vedtak for 2018. Det begrunnes med sammenslåingen mellom Kvalsund og Hammerfest og investering i helsehuset. Investeringsnivået er redusert med 4 mill i 2019, men med økning i 2020 på omlag 32 mill. Det er foretatt endringer i perioden og forslag om nye tiltak. Følgende kan nevnes:

- Helsehuset er lagt inn, netto 249 mill. 2019: 12 mill og 2020: 72 mill. osv
- Krøkebærveien er lagt inn med 8 mill i 2019
- Vann og avløp reduser fra 40 mill til 27 mill i hele perioden
- Småhus, 9 mill fordelt over 2019 og 2020.
- Baksalen barnehage er forskjøvet to år

Driftsendringer.

Det vises til oversikt bak i dokumentet. Det er foretatt driftsendringer i budsjettet for å tilføre helse og omsorg drifts økninger på omlag 25 mill kr utover ordinær økning. Barn og ungesektoren er i all hovedsak ikke rørt. Følgende større endringer kan nevnes:

<ul style="list-style-type: none"> • Helse og omsorg, økte driftskostnader, omlag 25 mill kr. • Næringsarbeid reduseres med 2,7 mill • Lærlinger 25 hjemler, utg reduksjon 1 mill. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vedlikehold, redusert 2 mill • Renteutgifter økt med 0,5% i 2019 (0,5% i 2020, og 0,4% i 2021)
---	---

Kommunale avgifter.

Selvkost: Avløp er økt med 6 %, vann økt med 3%, mens feiing og renovasjon ikke økes. Satsene i gebyr- og avgiftsregulativet har en normaløkning. Eiendomsskatten foreslås ikke endret.

Konsekvenser for 2020

For 2017 ble det i kommunestyret vedtatt et budsjettvedtak på 25 mill. kr i juni 2017. For 2018 ble helse og omsorg i budsjettbehandlingen prioritert med omlag 17 mill. kr. I 2018 har det ikke vært vesentlige budsjettjusteringer til tross for vesentlige økonomiske vedtak innenfor helse og omsorg.

Administrasjonens budsjettforslag har store konsekvenser for 2019 for å tilføre helse og omsorg 25 mill. kr ekstra. Konsekvensen blir dramatisk for 2020. Tatt i betraktning at vi blir en ny kommune i 2020 sammen med Kvalsund, betyr det store økonomiske utfordringer.

Rådmannen viser til tiltak 19.C.29 som viser et nødvendig budsjettvedtak på omlag 30 mill kr for 2020. Rådmannen klarer ikke å se hvordan et slikt budsjettvedtak skal gjøres uten at det får konsekvenser for alle tjenesteområdene. Administrasjonen vil legge fram et forslag for vedtak i juni 2019. Rådmannen ber om politiske signaler i denne sammenhengen.

Status og utfordringer

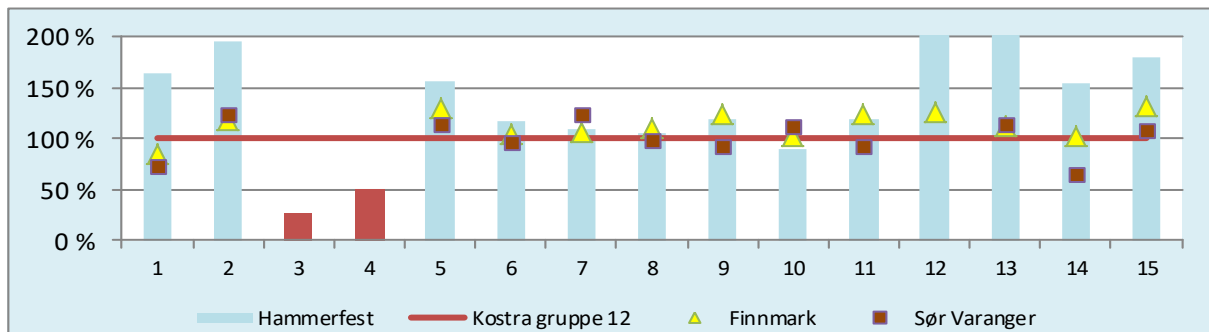
Tabellen skal vise hvordan Hammerfest kommune kommer ut på en del sentrale områder sammenlignet med andre kommuner i KOSTRA gruppe 12

I tabellen er det også tatt med gjennomsnittstall for kommunene i Finnmark og Sør Varanger kommune. De enkelte tallene kommenteres for øvrig nærmere under hver enkelt sektor. Som det framgår av tabellen er kostnadene stort sett høyere i Hammerfest kommune enn sammenligningskommunene, med unntak av netto driftsutgifter pr. innbygger innen pleie og omsorg.

Tallene her kommenteres nærmere under de enkelte tjenesteområder.

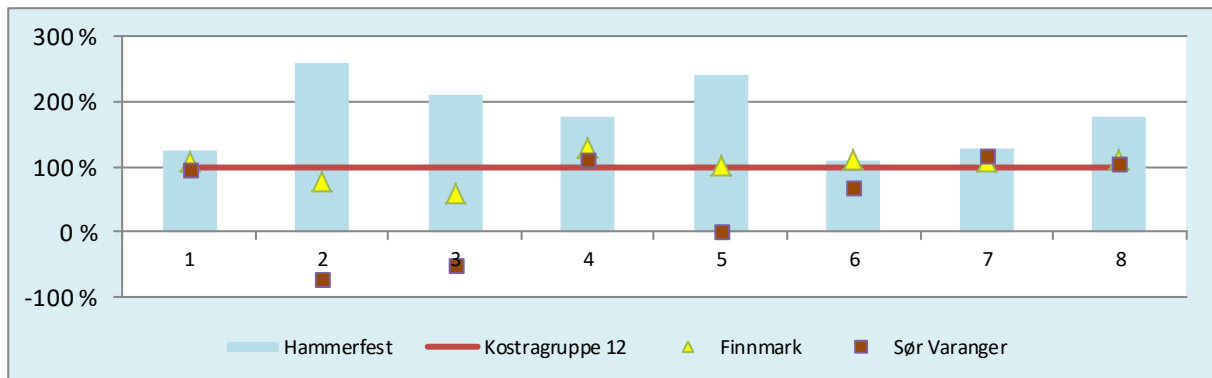
Søyle 3 og 4 under er markert i en annen farge, da det prosentvise avviket er svært høyt, og ikke vises rett i grafen.

Økonomiske prioriteringer

Prioritering	Hammerfest			S-Var.	K.gr.12	Finnm.	
	2015	2016	2017	2017	2017	2017	
Sentraladministrasjon							
1	Netto driftsutgifter til kommunal forvaltning av eiendommer (F121) per innb.	297	212	476	209	290	248
2	Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per. innb.	9 434	11 119	12 311	7 813	6 314	7 503
3	Netto driftsutgifter til boligformål per innbygger	519	23,5	22,5	-261,1	83,6	87,6
4	Netto driftsutgifter til tilrettelegging og bistand til næringslivet per innbygger	237	270	247	-18	488	-23
NAV							
5	Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger	3 519	2 408	3 540	2 553	2 255	2 944
Barn og unge							
6	Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager (hele tusen)	162	163,9	162,8	133,9	138,5	144,6
7	Netto driftsutgifter til grunnskolesektor, per innb. 6-15 år (hele tusen)	135	138,2	139,4	159,1	128,7	137,9
8	Netto driftsutgifter per innbygger, barnevern	2 981	2 564	2 593	2 390	2 444	2 672
9	Netto driftsutgifter per innbygger, kommunehelsetjenesten	3 551	3 908	4 096	3 193	3 463	4 314
Helse og omsorg							
10	Netto driftsutgifter per. innbygger i kr., pleie- og omsorg.	14 233	19 110	19 643	24 267	21 775	22 215
11	Netto driftsutg til diagnose, behandling og rehabilitering per. innbygger	2 857	3 908	4 096	3 193	3 463	4 314
12	Brutto driftsutgifter til personer med rusproblemer per innbygger 18-66 år	1 158	1 681	1 331	1 523	499	631
Kultur og samfunn							
13	Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner	4 939	5 256	6 173	3 477	3 030	3 397
14	Netto driftsutgifter i kr per. innbygger, komm. veier og gater	2 515	2 575	2 764	1 176	1 794	1 820
15	Brann - Netto driftsutgifter per. innbygger i kr.	2 028	2 398	1 999	1 211	1 116	1 462

Nøkkeltall finansiering

Finansiering		Hammerfest			S-Var.	K.gr.12	Finnm.
		2015	2016	2017	2017	2017	2017
Finansielle nøkkeltall							
1	Brutto inntekt per innbygger (hele tusen)	107	116	125	95	101	108
2	Brutto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	9,1 %	6,1 %	7,0 %	-2,0 %	2,7 %	2,1 %
3	Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	8,6 %	4,1 %	6,5 %	-1,6 %	3,1 %	1,8 %
4	Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter	7,2 %	8,4 %	7,1 %	4,4 %	4,0 %	5,2 %
5	Overføring fra driftsregnskapet i % av brutto investeringsutgifter	13,4 %	20,7 %	16,2 %	0,0 %	6,7 %	6,8 %
6	Tilskudd, refusjoner, salgsinntekter m.v. i % av brutto investeringskostnader	47,0 %	19,9 %	35,6 %	22,1 %	32,3 %	36,3 %
7	Langsiktig gjeld i prosent av brutto inntekter	321,0	307,0	293	269	227	248
8	Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	161,0	159,0	154	101	87	97

Merinntekt i forhold til kostragruppe 12	252 792 000
--	-------------

Kommentarer til analysen

Som det framgår av tabellen ovenfor har Hammerfest kommune samlede merinntekter på ca. kr. 253 millioner (221 millioner i 2016) mer enn sammenlignbare kommuner i KOSTRA – gruppe 12. Den viktigste årsaken til dette er inntektene fra eiendomsskatt på verker og bruk generelt, og prosessanlegget til Statoil på Melkøya spesielt. I og med et slikt gunstig utgangspunkt når det gjelder merinntekter, gir det seg også utslag i et bedre driftsresultat enn sammenlignbare kommuner. Til gjengjeld er lånegjelda betydelig høyere i Hammerfest, noe som medfører at rente – og avdragskostnadene er vesentlig høyere i Hammerfest enn kommuner i KOSTRA – gruppe 12. Tar man hensyn til merinntekten i tillegg er forskjellen enda større. En tilsvarende sammenligning er gjort for netto lånegjeld. Den er i Hammerfest kommune ca. 77 % større (86 % i 2016) enn sammenligningskommunene når den måles i forhold til brutto driftsinntekter.

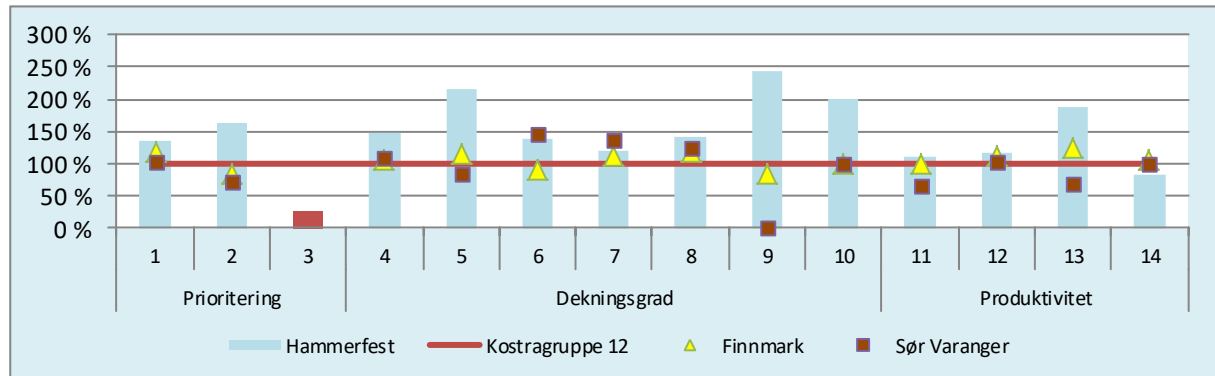
Eiendomsforvaltning

Tjenesteområde

Dette området omfatter bolig og eiendomsforvaltningen i kommune og ivaretar boliger, skoler, barnehager, institusjonsbygg og administrasjonslokaler.

Søyle 3 under er markert i en annen farge, da det prosentvise avviket er svært høyt, og ikke vises rett i grafen.

STATUS

Eiendomsforvaltning		Hammerfest			S-Var.	K.gr.12	Finnm.
		2015	2016	2017	2017	2017	2017
Prioritering							
1	Utgifter eiendomsforvaltning inkludert avskrivninger per kvm	1 160	1 206	1 414	1 075	1 046	1 225
2	Netto driftsutgifter til kommunal forvaltning av eiendommer per innbygger	297	212	476	209	290	248
3	Netto driftsutgifter til boligformål per innbygger	519	24	23	-261	84	88
Dekningsgrad							
4	Samlet areal formålsbygg i kvm per innbygger	9,4	9,3	8,9	6,5	6,0	6,3
5	Samlet areal på administrasjonslokaler i kvm per innbygger	1,4	1,3	1,3	0,5	0,6	0,7
6	Samlet areal på førskolelokaler i kvadratmeter per innbygger 1-5 år, kons	17,8	11,0	10,3	10,9	7,4	6,7
7	Samlet areal på skolelokaler i kvm per innbygger 6-15 år	23,8	23,7	25,9	29,7	21,8	24,6
8	Samlet areal på institusjonslokaler i kvm per innbygger 80 år og over	47,9	47,2	40,3	42,5	28,6	33,7
9	Samlet areal på kommunale idrettsbygg i kvm per innbygger	1,8	1,8	1,7	-	0,7	0,6
10	Samlet areal på kommunale kulturbygg i kvm per innbygger	1,1	1,1	0,8	0,4	0,4	0,4
Produktivitet							
11	Forvaltningskostnader per kvm	31	25	55	32	49	49
12	Driftskostnader per kvm	586	628	658	587	564	632
13	Vedlikeholdskostnader per kvm	48	55	146	54	78	97
14	Energikostnader per kvm	103	91	100	121	120	126

Merforbruk forvaltning av eiendommer. Basert på punkt 2 ovenfor.	1 959 138
--	-----------

Kommentarer til analysen

Prioriteringsindikatorerne sier noe om hvor mye av egne penger kommunen "velger" å bruke til de enkelte tjenesteområdene. En tjeneste kan sies å være høyt prioritert når en kommune bruker en relativt stor andel av sine ressurser på en bestemt tjeneste.

Man kan se av punkt 4-10 (dekningsgrad) at kommunen jevnt over har et relativt stort eierskap innenfor formålsbygg.

Produktivitetsindikatorerne viser bruk av ressurser i forhold til tjenesteproduksjonen og sier noe om hva det koster å produsere en enhet av tjenesten. Det kan også indikere om nivå på kvaliteten, dvs. at brukerne mottar relativt gode tjenester. Kommunen har etter hvert en del nye store formålsbygg, som gir lavere kostnader pr kvm

Hammerfest kommune har en relativt desentralisert tjenesteproduksjon med et høyt antall skoler, idrettsanlegg, barnehager etc. som medfører et høyere arealbehov og større driftskostnader enn sentraliserte løsninger. Kommunen ligger derfor høyt på alle tabeller knyttet til dekningsgrad og utgifter knyttet til eiendomsforvaltning.

Høyt totalt areal, både på bolig og formålsbygg, henger også sammen med høy eierandel på de byggene kommunen disponerer. Vi har primært valgt å eie fremfor å leie.

Kommunen har også satser for leie av boliger, elevhybler etc som ligger relativt lavt, noe som medfører at kommunen kommer ut med høyt beløp på netto driftsutgifter (3). Lave leiepriser må sees i sammenheng med tilstand på kommunal boligmasse. Det kan også bemerkes at en generelt dårlig tilstand på mange boliger, fører til høy drifts- og vedlikeholdskostnader.

Drifts og energikostnader må vurderes i forhold til bygningsmassens alder og tilstand.

Tallene tilsier likefullt at kommunen kan ha stort innsparingspotensial ved å satse på god eiendomsforvaltning. Det planlegges for tiden en rekke strategier og tiltak som er tenkt å gi innsparing. Ofte vil dette være som en positiv bieffekt av en målsetning om å tilby gode tjenester til våre brukere.

Sentrale utfordringer og innsatsområder

Hammerfest kommune vedtok dette året en bolig politisk handlingsplan. Denne omfatter tiltak for strategisk og effektiv forvaltning av den kommunale boligmassen. Målet for selve bygningsmassen er å effektivisere arealbruken, energiforbruk og heve standarden. Dette henger sterkt sammen med boligsosiale målsetninger. I tillegg jobbes det strategisk med forvaltning av formålsbygg.

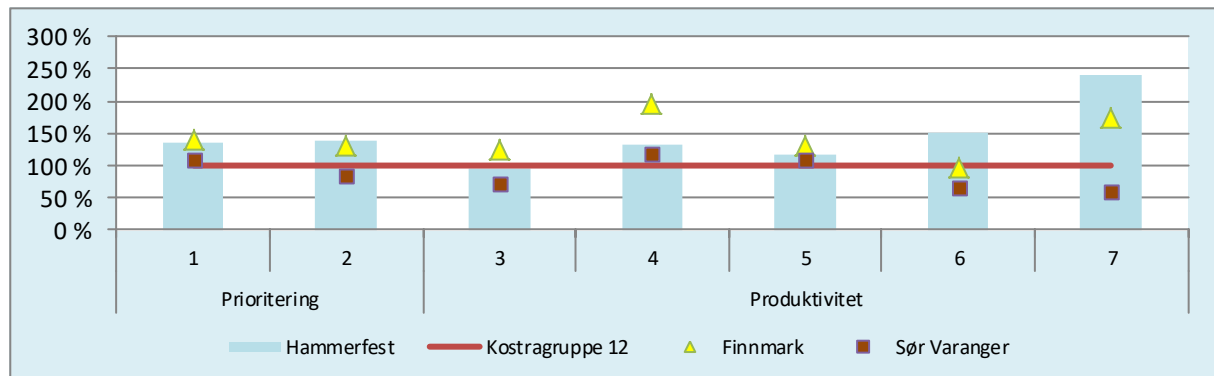
Sentraladministrasjon

Tjenesteområder

Sentraladministrasjonen ivaretar sektorovergrepene funksjoner og har service, - rådgivnings- og informasjonsoppgaver rettet både mot innbyggere, næringsliv, politiske organer, politisk ledelse og kommuneorganisasjonens virksomheter og medarbeidere.

Sentraladministrasjonen består av avdelingene service og intern utvikling, prosjektavdelingen, økonomiavdelingen, IT-avdelingen, lønn- og personalavdelingen, bolig- og eiendomsavdelingen, og plan- og utviklingsavdelingen.

STATUS

Administrasjonskostnader		Hammerfest			S-Var.	K.gr.12	Finnm.
		2015	2016	2017	2017	2017	2017
Prioritering							
1	Netto driftsutgifter, administrasjon og styring, i kr. per. innb.	6 199	6 508	6 886	5 587	5 139	7 239
2	Lønnsutgifter - administrasjon og styring i kr. Per innbygger	4 844	4 586	5 030	3 058	3 598	4 692
Produktivitet							
3	Brutto driftsutgifter til 100-Politisk styring, i kr. per. innb	541	547	539	415	571	718
4	Brutto driftsutgifter til 110-Kontroll og revisjon, i kr. per. innb	149	187	195	177	148	288
5	Brutto driftsutgifter til 120-Administrasjon, i kr. per. innb	4 801	5 049	5 131	4 818	4 392	5 794
6	Brutto driftsutgifter til 121-Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen	297	232	492	209	323	308
7	Brutto driftsutgifter til 130-Administrasjonslokaler, i kr. per. innb	1 092	1 003	967	419	402	701

Merkostnader administrasjonskostnader. Basert på punkt 1. ovenfor.	18 401 151
--	------------

Kommentarer til analysen

Administrasjonskostnadene omfatter godtgjørelse til folkevalgte, møte- og valgkostnader til styrer, råd og utvalg, administrasjon på overordnet nivå, stabs- og støttefunksjoner som økonomi og personalforvaltning, eiendomsadministrasjon og administrasjonslokaler. Kostnadene til revisjon og kontrollutvalg inngår også i dette.

KOSTRA viser at vi ligger høyt på administrasjon sammenlignet med Kostragruppen 12 som består av mellomstore kommuner med høye frie disponible inntekter. Sammenliknet med finnmarkskommuner ligger vi litt under på de fleste områder. Lønnsutgifter innenfor administrasjon øker noe som blant annet skyldes at det er flere nye årsverk i sentraladministrasjon som ivaretar oppgaver på vegne av Kvalsund kommune.

Kommunen har høye kostnader på administrasjonslokaler og eiendomsforvaltning som skyldes store areal (se eget kapittel om eiendomsforvaltning) og her kreves at omstillingsarbeidet innenfor bolig og eiendomsavdelingen fortsetter og at man sikrer gode rutiner når det gjelder korrekt regnskapsføring.

Tallene gir oss indikasjoner på at det er noe å spare og det er nødvendig å foreta en grundig kartlegging og analyse av kommunens administrasjonskostnader. Dette er arbeid som må prioriteres i forbindelse med kommunesammenslåingen og etableringen av Nye Hammerfest kommune.

Sentrale utfordringer og innsatsområder

Hammerfest kommune har mål om å være en attraktiv arbeidsplass, og mangel på arbeidskraft spesielt i helse- og omsorgssektoren, og skolesektorens ser fortsatt ut til å skape utfordringer i årene som kommer. Det å rekruttere og beholde kompetente medarbeidere er derfor et område som vi må ha sterkt fokus fremover. I denne sammenhengen er arbeidet med kompetanseheving gjennom etter- og videreutdanning på alle nivå i hele organisasjonen og videreføring av arbeidet med å redusere sykefraværet svært viktige innsatsområder. Et annet viktig innsatsområde er å sikre rekruttering av fagkompetanse ved å ta inn flere lærlinger tilpasset kommunens behov. Det å være med å utvikle dyktige fagarbeidere vil også gi ungdom en forståelse av kommunesektoren som en attraktiv, offensiv og fremtidig arbeidsgiver.

Omstillingsarbeidet innenfor kommunens eiendomsforvaltning vil fortsatt være en sentral utfordring for sentraladministrasjonen fremover. Kommunen har som mål at vi skal ha boligstruktur for alle, tilstrekkelig antall boliger og differensierte botilbud med gode nærmiljøer. God og effektiv drift og vedlikehold av kommunens eiendommer er en viktig del av dette. Utarbeidelse av en overordnet boligpolitisk handlingsplan for kommunen blir svært viktig, og vil når den er ferdig vil den gi retning på hvordan kommunen skal løse dette fremover.

Et annet viktig innsatsområde i årene fremover vil bli arbeidet med kommunesammenslåingen. Jobben med å få på plass en hensiktsmessig kommuneorganisasjon som ivaretar de gode kommunale tjenestene i den «nye» kommunen vil kreve stor ressursinnsats for sentraladministrasjonen i årene som kommer. Her blir det viktig å sikre gode prosesser som inkluderer politisk nivå, medarbeidere og brukere.

Hammerfest skal ha fokus på kvalitet i tjenestene og effektiv ressursbruk og for å få til må vi ta i bruk nye metoder, teknologi og hjelpemidler. Som et bidrag til dette arbeidet blir et særskilt innsatsområde å utarbeide en digitaliseringsstrategi for kommunen. Innovasjon og digitalisering er viktige virkemidler for bedre og mer effektive tjenester. Strategien skal vurdere digitalisering av tjenester med mål om å effektivisere og forenkle. Dette vil også øke kvaliteten og tilgjengeligheten på velferdsoppgavene vi leverer.

Hammerfest ønsker å oppnå større deltakelse, interesse og engasjement i utviklingen av lokalsamfunnet og vil jobbe for å legge til rette for å få til en bedre kommunikasjon og samhandling med innbyggerne. Ikke minst blir dette viktig i prosessen med kommunesammenslåing. Gjennom engasjement og dialog blir innbyggere, politikere og administrasjon informert om utfordringer, problemstillinger og alternative løsninger. Målet er at kommunen aktivt skal benytte arenaer og metoder for medvirkning fra brukere og innbyggerne gjennom undersøkelser, folkemøter, offentlige samtaler og debatt.

Utviklingsarbeid krever kontinuerlig fokus og kommunen har behov for stadig forbedring av sin egen organisasjon i tillegg til fokus på framtidige utbyggingsbehov i samfunnet. Sentraladministrasjonen må gjennom planverk og arbeid med utvikling av verktøy, system og rutiner være med å legge til rette for at kommunen som helhet skal lykkes i dette arbeidet.

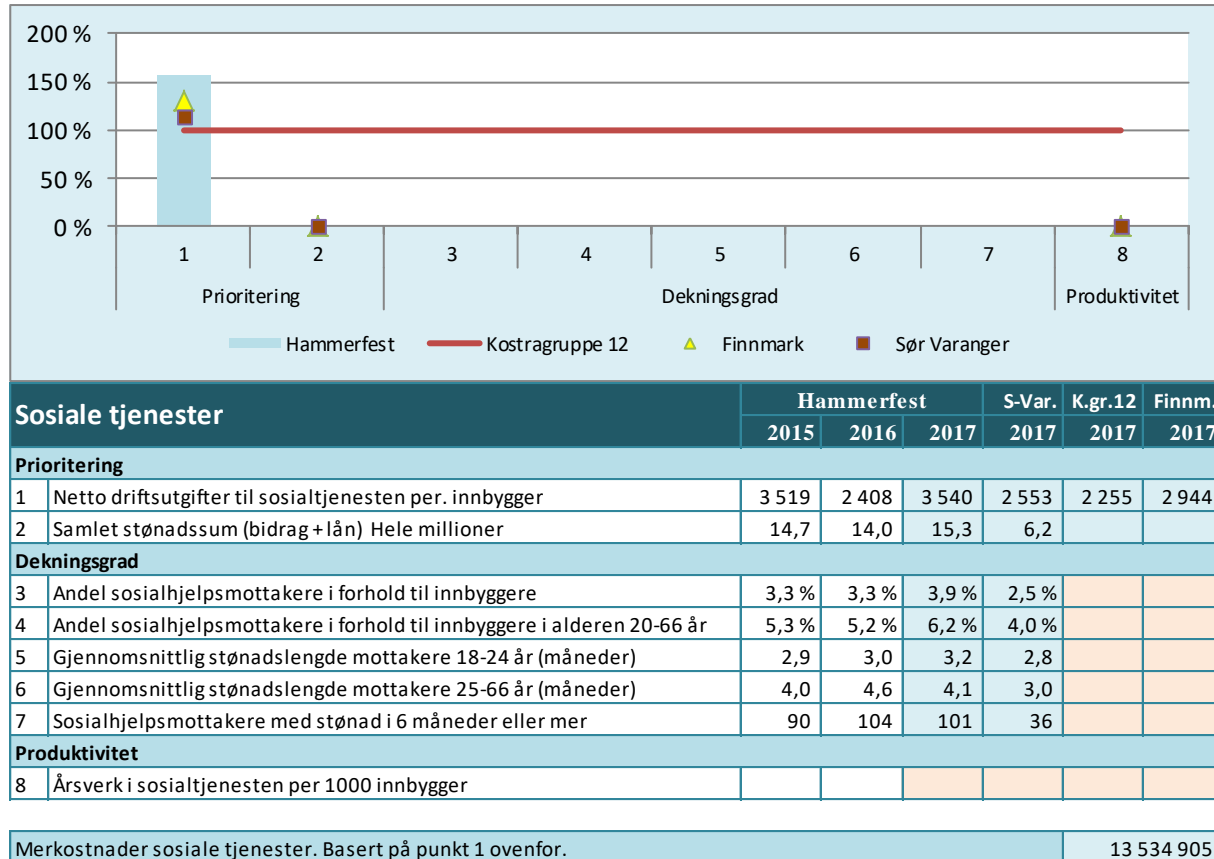

NAV

Tjenesteområder

Generell forebyggende virksomhet og oppfølging av personer med behov for individuell tiltak. Individuell opplysning, råd og veiledning, sosialstønning, midlertidig bolig og kvalifiseringsprogrammet.

STATUS

Kommentarer til analysen

Andel sosialhjelpsmottakere i kommunen økte i 2017 sammenlignet med 2016 og ligger høyere enn Sør-Varanger kommune som vi sammenligner oss med. Høye levekostnader i Hammerfest er hovedårsaken til at flere trenger supplering.

Dersom en ser på innretningen av sosialhjelp som er gitt, viser tallene økning på supplerende sosialhjelp, økning på stønad til brukerne på Kafe NordVest, økning på elevsupplering og nedgang på passiv sosialhjelp. Det vil si at flere av sosialhjelpsmottakerne er i aktivitet i 2017 sammenlignet med 2016.

Sentrale utfordringer og innsatsområder

St.m. 22 (2015-2016) Nye folkevalgte regioner- rolle, struktur og oppgaver og *St.m 33 (2015-2016) NAV i ny tid – for arbeid og aktivitet*, legger rammene for den videre utviklingen av NAV-kontorene framover.

Regjeringen legger vekt på videreutvikling av arbeids- og velferdsforvaltningen partnerskapet i NAV kontorene blant annet ved:

- Å gi NAV-kontorene økt myndighet og handlefrihet.
- Utvikle digitale tjenester for brukerne og frigjøre mest mulig ressurser til å drive arbeidsrettet oppfølging i NAV-kontorene.
- Utvikle en mer felles styringslogikk mellom stat og kommune gjennom å gi mer lokal frihet.
- Stimulere til større NAV-kontor både gjennom kommunesammenslåing og interkommunalt samarbeid for å bygge bredere fagmiljøer og bedre ivareta rettsikkerheten ved NAV-kontorene.
- Øke ungdomssatsingen

I perioden 2019-2020 vil NAV måtte bruke ressurser til å etablere ett nytt sammenslått NAV-kontor som følge av kommunesammenslåingen. Det er nødvendig å etablere helelektronisk saksbehandlingssystem, elektronisk kommunikasjonsplattform med brukere med kommunale tjenester i NAV (DIGISYS), og etablere elektronisk arkiv innenfor kommunale tjenester i NAV

Hammerfest kommune har 3 sentrale utfordringer og innsatsområder innenfor sosiale tjenester;

- Boligsosiale utfordringer – tilgjengelige og rimelige boliger
- Levekårsproblematikk for barn og unge
- Skaffe arbeid til brukere som har vært avhengig av sosialhjelp over lang tid.

NAV deltar aktivt i det **boligsosiale arbeidet** i kommunen og har fast medlem i boligtildelingsutvalget. Sosialtjenesten har ansvaret for å skaffe midlertidige boliger, det vil si bolig for inntil 3 måneder. 4 kommunale boliger er frigjort til nødboliger. Det vil redusere behovet for innplassering på hoteller i byen.

Sosialtjenesten skal spesielt **ivareta utsatte barn og unge og deres familier**. Kommunen legger vekt på å utvikle tverrfaglig oppfølging av barn og unge i alder 0-24 år. Målsetningen er å gi gode oppvekstvilkår for alle barn, og at barn og unge klarer å gjennomføre både grunnskolen og videregående skole. Prosjektet *NAV veiledere i videregående skole* avsluttes 31.12.18. Resultatene for vår del er så positive at vi viderefører samarbeidet mellom skolen og kommunen med 1 stilling i ordinær drift.

NAV Hammerfest har en familieveileder innenfor økonomi i prosjektstilling ut år 2019. Intensjonen er å videreføre stillingen som økonomisk rådgiverstilling tilknyttet NAV-kontoret som ett supplement til gjeldsrådgiverstillingen i sentraladministrasjonen.

Kommunen har lenge manglet et aktivitetstilbud rettet mot ungdom som hverken er i skole eller arbeid. Vi har fått 500 000 kr i prosjektmidler til 1 stilling fra fylkesmannen til oppstart av *Ungdomsløftet – et aktivitetscenter for unge*. Driften av tilbudet er høsten 2018 finansiert med 190 000 kr fra NAV Finnmark. I 2019 legges det inn med 350 000 kr som kommunalt tiltak.

NAV Hammerfest arbeider aktivt for å iverksette **aktivitetskravet** knyttet til sosialhjelp. Samarbeidet med innvandrertjenesten om kafedrift på Kirkeparken og Kafe NordVest fortsetter. Kafeene er viktige inkluderingsarena for innvandrerkvinner og for deltakere på kvalifiseringsprogrammet. NAV Hammerfest har 2 jobbspesialister som jobber etter SE metoden. Det er for tiden er storsatsing i Nord-Norge på oppbygging av jobbspesialist-team som jobber etter SE og IPS metodene. Metoden går i korte trekk ut på å plassere jobbsøkeren i en ordinær jobb, gi kompetanse til arbeidstakeren og med oppfølging av arbeidstaker og arbeidsgiver. SE metoden jobber med alle brukergrupper, mens IPS metoden er en variant som retter seg mot bruker med rus- og psykiatri problematikk. Forskning viser at jobbspesialister får folk ut i arbeid. Målet er å etablere et team på 4-5 jobbspesialister ved NAV Hammerfest for å styrke overgang til arbeid.

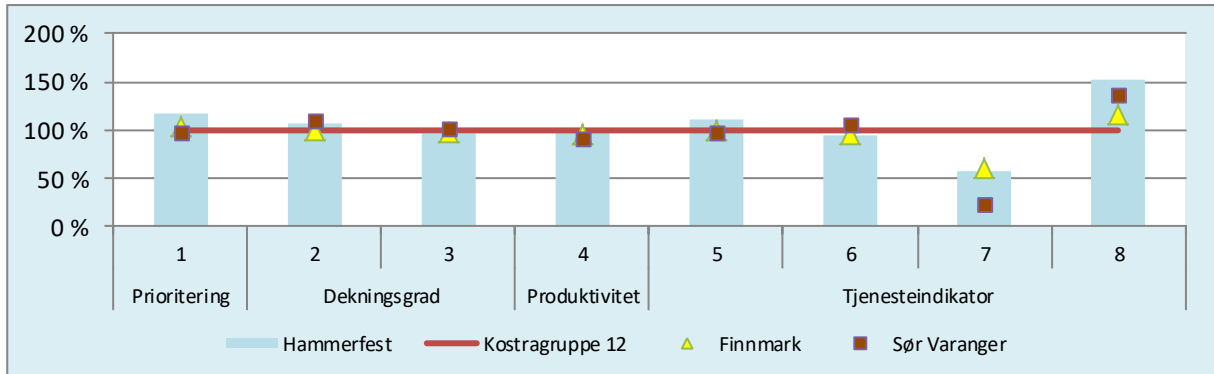
Kompetansegivende kurs, utdanning og lønnstilskudd til arbeidsgiver kombinert med tett og målrettet oppfølging gir best effekt når det gjelder overgang til arbeid. Kvalifiseringsprogrammet er et viktig virkemiddel i så måte.

Barn og unge

Tjenesteområde Barnehage

Hammerfest kommune driver 8 kommunale barnehager og følger opp 5 private barnehager.

STATUS

Barnehage		Hammerfest			S-Var.	K.gr.12	Finm.
		2015	2016	2017	2017	2017	2017
Prioritering							
1	Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager (hele 1000)	162	164	163	134	139	145
Dekningsgrad							
2	Andel barn 1-2 år med barnehageplass	85 %	83 %	88 %	91 %	83 %	83 %
3	Andel barn 3-5 år med barnehageplass	95 %	94 %	94 %	99 %	97 %	95 %
Produktivitet							
4	Driftsutgifter per oppholdstime i kommunale barnehager	66	54	51	47	52	50
Tjenesteindikatorer							
5	Andel ansatte med barnehagelærerutdanning	41 %	37 %	40 %	35 %	36 %	36 %
6	Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirk. i kom. barnehager	5,1	5,7	5,5	5,8	5,8	5,5
7	Brutto driftsutg. Til styrket tilbud førskolebarn per barn (hele tusen)	58	59	45	19	79	49
8	Andel barn som får ekstra ressurser til styrket tilbud til førskolebarn	23 %	24 %	29 %	26 %	19 %	22 %

Merforbruk netto driftsutgifter barnehage. Basert på punkt 1. ovenfor	18 565 200
---	------------

Kommentarer til analysen

Hammerfestbarnehagene har høyere driftsutgifter enn snittet i Finnmark. Det forklares med høyere andel ansatte i barnehagene med høyskoleutdanning. Bemanningsplan for Hammerfestbarnehagene viser at vi har styrerassistenter i de store barnehagene, servicemedarbeidere og fastvikarer i alle barnehager. I tillegg har enkelte barnehager noe overkapasitet for å ta imot barn gjennom hele barnehageåret (øke til 12/24 plasser). Merkostnader i kommunale barnehager gir utslag også for de private barnehagene. Andelen barn med barnehageplass øker.

Antall barn, mange med store særskilt behov, har fortsatt å øke i perioden, og det brukes mer ressurser pr barn jf. satsingsområdet Tidlig innsats.

Sentrale utfordringer og innsatsområder

Implementering av handlingsplaner for det nasjonale satsingsområdet Tidlig innsats, som må forstås som innsats på et tidlig tidspunkt i barns liv, og tidlig inngripen når problemer oppstår eller avdekkes i førskolealder, fortsetter. For budsjettprioriteten vil det i hovedsak dreie seg om språk og lesing, samt sosial kompetanse og læringsmiljø.

Ny rammeplan for barnehage skal implementeres, hvor digitalisering er et sentralt satsingsområde.

Endringer i barnehageloven (2018) om minimumsnorm for grunnbemanning og skjerpet norm for pedagogisk bemanning, har før til økt behov for barnehagelærere og fagarbeidere/assistenter til barnehagene, og fordrer videre et kontinuerlig arbeid i forhold til rekruttering og stabilisering gjennom ulike virkemidler.

Kompetanse står sentralt, og det satses bredt gjennom videreutdanning av barnehagelærere innen språkutvikling, arbeidsplassert barnehagelærerutdanning, ABLU og RSK-Vest Finnmarks program.

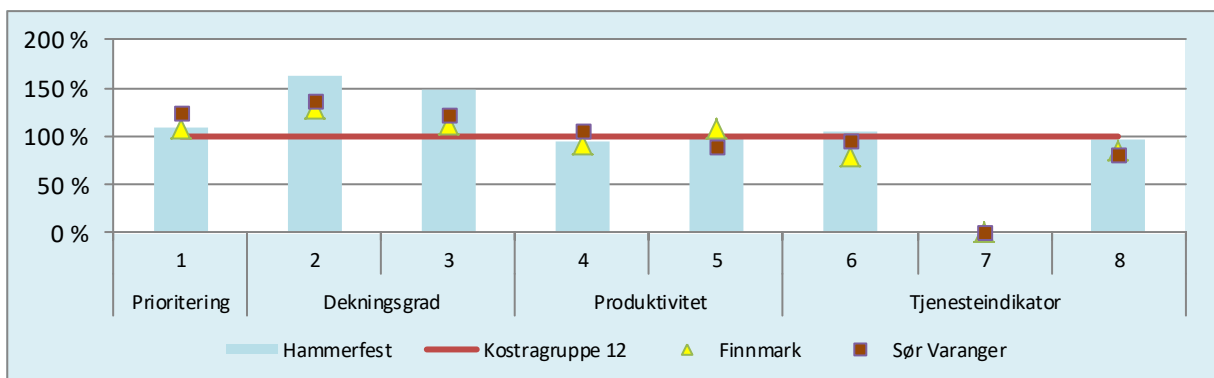
Fødselstallene varierer fortsatt, og med dette behovet for barnehageplasser. Utfordringen er å sikre barnehageplass til alle som ønsker det, men med noe overkapasitet og fleksibilitet på bemanningssiden, sikres dette innenfor gitte budsjettammer.

Sykefraværet er fortsatt for høyt i flere virksomheter, og det jobbes kontinuerlig med å få det ned.

Tjenesteområde Grunnskole

Hammerfest har 8 grunnskoler fordelt på Hammerfest by, Forsøl, Nordre Seiland og Akkarfjord.

STATUS

Grunnskole	Hammerfest			S-Var.	K.gr.12	Finnm.	
	2015	2016	2017	2017	2017	2017	
Prioritering							
1	Netto driftsutgifter til grunnskolesektor, per innb. 6-15 år (hele tusen)						138
Dekningsgrad							
2	Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring						5,1 %
3	Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning						10,3 %
Produktivitet							
4	Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole (202), per elev (hele tusen)						105
5	Korrigerte brutto driftsutgifter til skolefr. (215), per .bruker (hele tusen)						37
Tjenesteindikatorer							
6	Elever per kommunal skole						138
7	Gjennomsnittlige grunnskolepoeng						38,5
8	Gjennomsnittlig gruppestørrelse 1-10 trinn						10,3

Merforbruk netto driftsutgifter grunnskole. Basert på punkt 1 ovenfor.	13 749 491
--	------------

Kommentarer til analysen

Netto driftsutgifter grunnskole er på snittet i Finnmark, mens korrigerte brutto driftsutgifter pr elev er noe høyere. Analysen viser at flere barn får særskilt norskundervisning og flere får spesialundervisning enn tidligere. Andelen flerspråklige elever i Hammerfest er høyt sammenlignet med Finnmark. Elevtallet pr skole er høyere enn snittet noe som er naturlig med konsentrert bosetning og større skoler.

Sentrale utfordringer og innsatsområder

Det er viktig for Hammerfestskolen å være en skole i utvikling og vekst. IKT satsingen i barnehage og skole er et Det er viktig for Hammerfestskolen å være en skole i vekst og utvikling. Tidlig innsatsprogrammet og IKT satsingen er et godt bilde på dette. Erfaringen fra pilotprosjekt i IKT som ble iverksatt på to skoler viser at bruk

av digitale verktøy bidrar til varierte og mer motiverende arbeidsmetoder i undervisningen, som igjen bidrar til bedre læring og utvikling. Fra høsten 2019 har alle elever i Hammerfestskolen tilgang til eget digitalt verktøy.

Tidlig innsatsprogrammet er en støtte til ansatte i barnehager og skoler i arbeidet med å gi barn og elever et kvalitativt godt tilbud hvor alle barn og elever skal oppleve utvikling og mestring.

I Måldokumentet for Tidlig innsats beskriver vi barnehage- og skoleårets prioriterte mål, aktiviteter og samarbeid med foresatte.

Alle barnehager (kommunale og private) og skoler deltar i etablerte læringsnettverk for prioriterte utviklingsarbeid som pågår.

For å skape et godt grunnlag for læring har vi ansvar for å legge til rette for gode fysiske og psykososiale miljøer som fremmer helse, trivsel og læring. Vi vet at mobbing fortsatt forekommer, noe vi har nulltoleranse mot. Dette tar vi på alvor gjennom satsing på kommunens trivsel kontakt, varselknapp for barn og foresatte, samt handlingsplan mot mobbing.

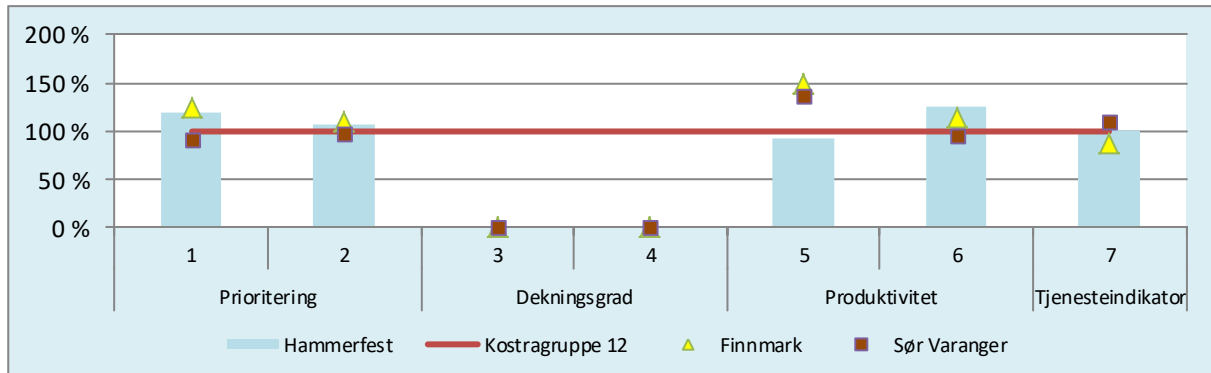
Vårt mål i årene framover er:

- alle 6. åringene skal ha et godt grunnlag for skolestart
- styrke samarbeidet i barnehagene og skolene, og mellom barnehager og skoler
- alle ansatte i barnehage og skole får økt kompetanse innenfor satsningsområder i Tidlig innsatsprogrammet
- utvikle trygge og gode overganger
- styrke kvaliteten og fleksibilitet i den ordinære opplæringen slik at færre elever har behov for spesialundervisning
- alle elever har tilgang på, og kan utnytte på digitale verktøy i læring
- flere elever skal fullføre videregående opplæring
- trygge og gode læringsmiljø

Tjenesteområde Forebyggende tjenester

Forebyggende tjeneste består av PPT, helsesøstertjeneste, barnevernstjeneste og utekontakt.

STATUS

Forebyggende tjeneste		Hammerfest			S-Var.	K.gr.12	Finnm.
		2015	2016	2017	2017	2017	2017
Prioritering							
1	Netto driftsutgifter per innbygger, kommunehelsetjenesten	3 551	3 908	4 096	3 193	3 463	4 314
2	Netto driftsutgifter per innbygger, barnevern	2 981	2 564	2 593	2 390	2 444	2 672
Dekningsgrad							
3	Barn med melding ift. antall innbyggere 0 - 17 år	4,9 %	5,7 %	6,4 %	6,6 %	5,6 %	5,9 %
4	Andel barn med barnevernstiltak 0-17 år	5,6 %	6,0 %	5,1 %	5,5 %	5,2 %	5,6 %
Produktivitet							
5	Andel undersøkelser med behandlingstid over 3 mnd, barnevern	28 %	28 %	26 %	38 %	28 %	42 %
6	Stillinger med fagutdannelse per 1000 barn 0-17 år, barnevern	5,4	5,8	6,3	5,5	5,0	5,7
Tjenesteindikatorer							
7	Andel nyfødte med hjemmebesøk innen 2 uker etter hjemkomst	99 %	96 %	89 %	97 %	88 %	77 %

Merforbruk netto driftsutgifter kommunehelsetjenesten	6 667 389
Merforbruk netto driftsutgifter barnevern	1 569 417

Kommentarer til analysen

Analysen viser at kommunehelsetjenesten bruker litt mindre ressurser enn snittet i Finnmark, mens barnevernstjenesten nå er kommet ned under snittet.

Barnevernstjenesten har vært gjennom en solid organisasjonsutviklingsprosess og fremstår nå som mer stabil med tanke på blant annet fravær og arbeidspress. Behandlingstiden på undersøkelser i barnevernet har fortsatt å gå ned, og antall stillinger har økt noe, hvilket er positivt. Analysen viser en nedgang i antall nyfødte som får hjemmebesøk fra helsesøstertjenesten innen 2 uker etter hjemkomst.

Sentrale utfordringer og innsatsområder

Tett samarbeid og god samordning av forebyggende tjenester er avgjørende for å utvikle kvalitet i tiltakene til barn og unge. Det jobbes kontinuerlig med å utvikle mer samordnede tjenester, og i årene framover skal kommunen i samarbeid med Kvalsund kommune inn i ulike satsinger og prosjekter. Et styrket samarbeid på tvers av kommunens sektorer vil kunne bidra til at barn og unge får de tjenestene de har behov for. Samtlige tjenester har stort fokus på brukermedvirkning og vurderinger foretas med hensyn til barnets beste.

Barneverntjenesten har i 2017 hatt en økning på antall nye meldinger. Samtidig er det bekymringsfullt at bekymringsmeldinger mottas seint og at situasjoner omkring barn og unge er svært alvorlige før bekymringsmelding rettes til barneverntjenesten. Dette gjelder barn og unge i familier som ulike deler av kommunens tjenester har hatt kjennskap til og bekymring for over tid.

Det er økt satsing på bruk av familieråd og det er fortløpende fokus på dette, med utgangspunkt i det biologiske prinsipp. På denne måten benyttes familie og nettverk for å forebygge og å unngå mere inngripende tiltak, som f.eks. plassering i statlig fosterhjem. Gjennom tidligere meldinger til barneverntjenesten kan alle bidra til at barn, unge og familier mottar tidlig hjelp som forebygger senskader og omsorgsovertakelser. Det er også økt nasjonal styrking av kompetansehevede tiltak i barneverntjenesten, og det tilbys flere videreutdanninger fra fagdirektoratet som delvis finansieres gjennom statlige midler. Barneverntjenesten skal gjennom barnevernreform i 2020 og det er allerede igangsatt ulike tiltak mot kommunene for å være forberedt til dette. Barneverntjenesten i Hammerfest deltar allerede i tjenestetøtteprogram gjennom fagdirektoratet.

Det er økt pågang til tjenestene, og flere nasjonale krav skal innlemmes i tjenestene. I tillegg til å styrke deltjenestene med økte ressurser, er det behov for å utvikle et ressursteam på tvers. Det er behov for tiltak til foreldrestøttete tiltak. I 2018 vil det starte opp sertifisering av ca 16 ansatte i Barn og unge knyttet til ICDP.

Det foreligger et krav om heltidsberedskap i barnverntjenesten og dette skal være etablert og oppgaven ivaretatt innen utgangen av 2018.

Det er et mål å sikre at barnevernstjenesten blir en robust, kvalitativ god tjeneste, som sikrer brukermedvirkning, og adekvate tiltak. Pågående innsats med ulike tiltak vil fortsette også i 2019- 2024. Det forventes overføring av flere statlige oppgaver til kommunalt nivå i årene som kommer. Det er allerede kommet nye oppgaver til kommunene og det forventes at kommunen vil få tilført ytterligere oppgaver og ansvarsområder jf. barnevernreformen og nye retningslinjer. Ved at kommunene får et økt faglig og økonomisk ansvar vil man gi kommunene mulighet til en mer helhetlig lokal innsats i saker hvor det er bekymring for barns omsorgssituasjon.

PPT har redusert ventelister på barn og unge som trenger sakkyndig vurdering. For å sikre en bedre kvalitativ god tjeneste arbeides det med å rekruttere psykolog til PP- tjenesten. Forebyggende tjenester har etablert et beredskapsteam som skal arbeide med mobbeproblematikk. Teamet ledes av Trivselskontakten i PPT. Utekontakten vil også kunne inneha en viktig rolle i arbeidet mot mobbing. Utekontakten er involvert i arbeidet ute i skolene og deltar også i Tili ut i rus/psykiatritjenesten. Utekontakten representerer i mange møtepunkter en tjeneste som innehar et solid samla inntrykk omkring ungdomsmiljøene i Hammerfest som er nyttig i forebyggende tjenester å ha oversikt over

Det er en nasjonal satsning på kommunal helsesøstertjeneste med nye oppgaver som blant annet lovkrav som pålegger økt oppfølging i forbindelse med fødsel. Tjenesten er tilført økte ressurser for å møte nye oppgaver. Det vurderes fortsatt nye tiltak som kan bidra til at tjenesten kan imøtekomme flere oppgaver. Skolehelsetjenesten må sikres og sees i sammenheng med andre tiltak som settes inn for å sikre gode og trygge skolemiljø for alle. Det er kommet en ny retningslinje for barsel der familier skal ha mulighet for hjemmebesøk av jordmor innen noen dager etter fødsel. Dette er ikke etablert og det har ikke vært mulig å rekruttere jordmor til en slik tjeneste. Der er også tydelige føringer i skolehelsetjenesten som krever ressurser.

Støtteteam mot seksuelle overgrep er reetablert for å bidra i vanskelige saker samt kompetanseheving blant medarbeidere. Disse deltar fortløpende på aktuelle konferanser der ulike områder innenfor seksuelle overgrep er sentrale og inngår i et nasjonalt nettverk.

Det må fortsatt jobbes kontinuerlig med rekruttering og stabilisering av fagfolk, og gis rom for kompetanseheving med etter- og videreutdanning. Både i PPT, helsesøstertjeneste og barnevernstjeneste er det utfordringer med å skaffe bemanning med rett kompetanse. De ulike tjenestene, mulig spesielt barneverntjenesten får stadig nye oppgaver og barnevernet vil oppleve større kostnader der ordninger man i dag kan søke refusjoner på blir rene kommunale ansvarsområder.

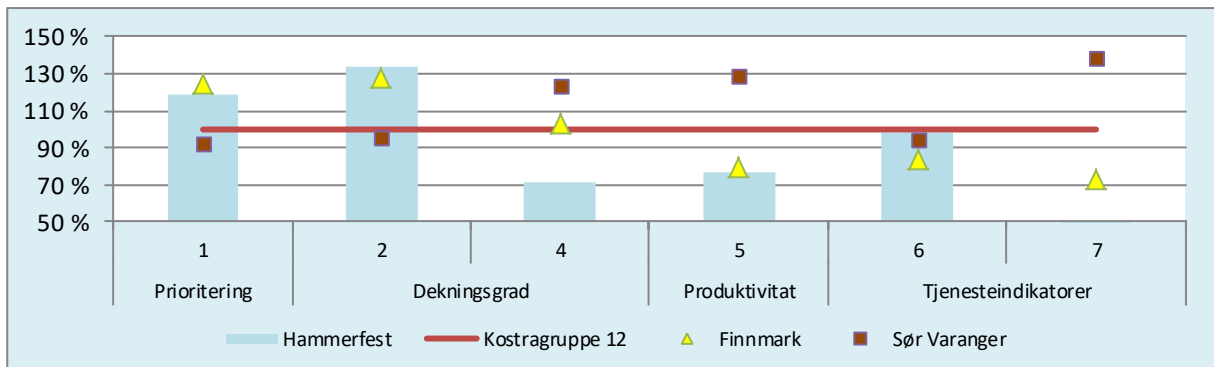
Det er i dag en utfordring mht. rekruttering av helsesøstre, og tjenesten opplever at det også er utfordringer knytta til utdanning av flere.

Helse og omsorg

Tjenesteområde kommunehelsetjenesten

Tjenestene består av Ergo- og fysioterapitjenester, legetjenester, Rus og psykiatritjenester, Hjemmesykepleie, praktisk bistand i hjem, BPA, PA, omsorgslønn, støttekontakt, treningskompis, tjenester for personer med funksjonshemming og utviklingshemming, avlastningstjenester 0-18 år, kjøkkentjeneste, legetjenester, avlastning i hjem, korttidsopphold, rehabiliteringsopphold, etterbehandlings plasser, lindrende plasser, langtidsplasser, dagplasser, hverdagsmestring, matombringning, trygghetsalarm, Lærings og mestringstilbud, frisklivsentral, fag og forvaltningsenheten.

STATUS

Kommunehelsetjenesten - Helse og omsorg		Hammerfest			S-Var.	K.gr.12	Finnm.
		2015	2016	2017	2017	2017	2017
Prioritering							
1	Netto driftsutg pr innbygger i kroner, kommunehelsetjenesten	2 857	3 908	4 096	3 193	3 463	4 314
Dekningsgrad							
2	Legeårsverk per 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	14,3	19,5	17,2	12,3	12,9	16,5
4	Fysioterapiårsverk per 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	10,0	8,5	7,9	13,6	11,0	11,3
Produktivitet							
5	Gjennomsnittlig listelengde korrigeret for kommunale timer	873	873	858	1 443	1 118	893
Tjenesteindikatorer							
6	Legetimer per. uke per. beboer i sykehjem	0,19	0,98	0,53	0,51	0,54	0,45
7	Fysioterapitimer per. uke per. beboer i sykehjem	0,52	0,26	0,15	0,61	0,44	0,32
Merforbruk driftsutgifter, kommunehelsetjenesten						6 667 389	

Kommentarer til analysen

Tabellen viser at Hammerfest har større netto driftsutgifter til diagnose, behandling og rehabilitering pr innbygger enn Kostragruppe 12 og Sør-Varanger, men ligger under Finnmark for øvrig. Vi har 19,5 legeårsverk. Dette er fordelt på 14 årsverk fastlegehjemler, 1,5 årsverk kommuneoverlege, 2 årsverk tilsynslege i institusjon og 2 årsverk turnuslege.

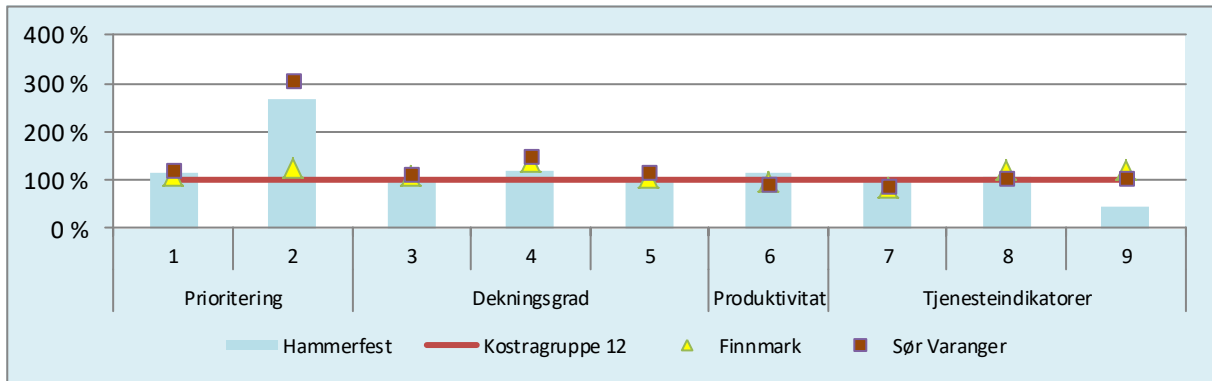
Ergo- og fysioterapitjenesten drifter med færre årsverk enn alle de grupper vi sammenligner oss med. Fysioterapitimer pr uke pr. beboer i sykehjem har tallet gått betraktelig ned fra 2015, og kommunen ligger nå lavere enn alle de vi sammenligner oss med. Dette er ikke tilfredsstillende.

Når det gjelder produktivitet og listelengde så har legene i Hammerfest gjennomsnittlig 858 pasienter på sin fastlegeliste, de vi sammenligner oss med har høyere listelengde.

Tilsynslegefunksjonen med antall legetimer pr beboer i sykehjem er på likt med KOSTRA gruppe 12. Nedgangen fra 2016 til 2017 skyldes økning i antall institusjonsplasser.

Totalt så har Hammerfest kommune et merforbruk til diagnose, behandling og rehabilitering.

STATUS

Pleie og omsorg		Hammerfest			S-Var.	K.gr.12	Finnm.
		2015	2016	2017	2017	2017	2017
Prioritering							
1	Netto driftsutgifter pleie og omsorg per innbygger 67 år og over (hele tusen)	114	150	151	162	133	145
2	Brutto driftsutgifter til personer med rusproblemer per innbygger 18-66 år	1 158	1 681	1 331	1 523	499	631
Dekningsgrad							
3	Mottakere av hjemmetjeneste per 1000 innbyggere 0-66 år	26	28	28	30	27	29
4	Mottakere av hjemmetjeneste per 1000 innbygger 67-79 år	96	84	93	119	79	107
5	Mottakere av hjemmetjeneste per 1000 innbygger over 80 år	348	355	371	418	361	384
Produktivitet							
6	Brutto driftsutgifter per mottaker av Pleie og omsorgstj. (hele tusen)	439	474	505	402	440	432
Tjenesteindikatorer							
7	Andel plasser i skjermet enhet for personer med demens	23,8	26,4	23,8	21,0	24,0	20,2
8	Andel plasser til tidsbegrenset opphold	23,8	22,0	19,8	19,8	18,8	22,9
9	Andel plasser avsatt til rehabilitering	2,4	3,3	3,0	9,9	6,8	6,4
Merforbruk Pleie og omsorg						24 112 001	
Merforbruk rus						5 499 520	

Kommentarer til analysen

Tabellen viser at Hammerfest har høyere netto driftsutgifter til pleie og omsorg pr innbygger 67 år og over enn KOSTRA gruppe 12 og Finnmark for øvrig. Vi har lavere driftsutgifter enn Sør-Varanger for de over 67 år og over. Vi har en nedgang i brutto driftsutgifter ifht tilbud til personer m/rusproblemer pr innbygger 18-66 år, men ligger over Kostragruppe 12, Finnmark. Vi har nå lavere driftsutgifter enn Sør-Varanger for denne gruppen.

Når det gjelder mottakere av hjemmetjenester pr 1000 innbyggere 0-66 år så ligger dette stabilt. Mottakere av hjemmetjenester øker mest i gruppen 67-79 år, der er det en økning på 9 %, i gruppen innbyggere over 80 år er økningen på 4 %. Dette er over KOSTRA gruppe 12, men under Sør-Varanger og Finnmark for øvrig.

Brutto driftsutgifter pr mottaker av de kommunale pleie- og omsorgstjenestene er høyere i Hammerfest enn Sør-Varanger og Finnmark for øvrig. Kostragruppe 12 ligger derimot en del over. Dette skyldes at vi har mange særlig ressurskrevende tjenestemottakere i Hammerfest enn sammenlignbare kommuner. Vi har også mange kompliserte saker som vi må kjøper tjenester til fra private aktører. Stor vakanse gjør også at det er utstrakt bruk av vikarbyrå i Helse og omsorg.

Når det gjelder andel plasser i enheter for personer med demens så ligger Hammerfest høyere enn de vi sammenligner oss med. Vedrørende andel plasser avsatt til tidsbegrenset opphold så ligger Hammerfest gått noe ned siden 2016. Forklaringen er at det i 2017 ble benyttet korttidsplasser til personer som trengte langtidsplass.

Sentrale utfordringer og innsatsområder

Morgendagens helse og omsorgstjenester omsorg slik den presenteres i regjeringens plan «omsorg 2020» er det fem fokus områder: **medvirkning, en faglig sterk tjeneste, moderne lokaler og boformer, økt innsats til hjemmetjenester, og fornyelse og innovasjon.** Stortingsmelding 15 (2017-2018) Leve hele livet- En kvalitetsreform for eldre gir sentrale føringer for hvilke satsningsområder Hammerfest kommune skal ha for Helse og omsorgssektoren. De store reformene som: ansvarsreformen for mennesker med utviklingshemming, opptrappingsplan for psykisk helse og samhandlingsreformen har alle bidratt til at ansvar og oppgaver har blitt overført fra spesialisthelsetjenesten til kommunene. Uten at den medisinske kompetansen har vært i tilstrekkelig grad har blitt bygget opp. Hammerfest kommunes erfaringer er at Helse – og omsorgssektoren dekker nå hele livsløpet, tallet tjenestemottakere under 67 år er økende. Pasienter og brukere med langvarige, sammensatte og omfattende behov øker og det krever høyere og tverrfaglig kompetanse. Dette er særlig innenfor områdene geriatri, nevrologi, kreft, psykisk helse, adferdsproblematikk, kognitiv svikt, habilitering/rehabilitering og sosialmedisin. Hammerfest kommune søker å løse disse problemene med bedre og mer systematisk samarbeid og koordinering, forebygging, og velferdsteknologi.

Sammen med bruker og pårørende:

Helse og omsorgstjenestene skal utvikles sammen med pasienter, brukere og pårørende. Målet er at hver enkelt tjenestemottaker får ivarettatt grunnleggende behov, føle trygghet og får mulighet til et aktivt og godt liv. Det Pårørende skal få tilbud om avlastning, støtte og faglig veiledning. Kommunen skal legge til rette slik at alle får mulighet for å medvirke i eget liv og til de tjenester som skal gis. Informasjon og veiledning skal tilpasses den enkeltes behov. Det er et mål at alle virksomheter skal velge pårørende- og brukerrepresentanter. Det systematiske bruker og pårørende arbeidet skal være med på å kvalitetssikre de tjenestene som gis både på individ og plan nivå. Pårørendeskole for å gi kunnskap og veiledning om demens skal gjennomføres 2 ganger pr år. Det gjennomføres faste møter med interesseorganisasjoner i løpet av året.

Faglig sterk tjeneste

For å sikre en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste er det nødvendig med endret og høyere kompetanse. For å møte de store utfordringene som er nå og i framtiden, er det behov for å utvikle nye arbeidsmetoder og se på nye faglige tilnærminger. De faglige tiltakene må rette økt fokus på tidlig innsats og forbyggende tiltak som aktivisering, rehabilitering og mestring av egen sykdom.

Samhandlingsreformen berører alle tjenesteområder i Helse- og omsorg. Det stilles større krav til medisinskfaglig oppfølging, sykepleier tjenester og tverrfaglig samarbeid. Det er behov for at flere av de ansatte tar spesialisering innenfor enkelte fagfelt, slik som kreft, demens, diabetes, psykiatri, atferdsproblematikk og miljøterapeutisk arbeid til personer med utviklingshemming. Det er viktig for å rekruttere og stabilisere ansatte at de får en god nok opplæring og kompetanse for å mestre de oppgavene de skal utføre. Det er et mål å rekruttere fagarbeidere, miljøterapeuter, vernepleiere og sykepleiere til alle vakante stillinger. Det må fortsatt satses videre på å utdanne og rekruttere fagarbeidere, å være en attraktiv lærebedrift samt å stimulere ansatte til å ta fagbrev innenfor eget yrke.

Det stilles sterkere krav til at kommunen skal drive systematisk kvalitetsforbedring, internopplæring og veiledning av egne ansatte. Dette stiller krav til mer systematisk planlegging, organisering og ledelse. Hammerfest kommune skal satse på lederutvikling, og en strategisk fag og forvaltning. Det er et mål at Hammerfest kommune skal være med på å utvikle interne nettverk og delta i de faglige nettverkene som er i fylket.

Hjemmebasert omsorg:

Det stilles stadig større krav og etterspørsel om behandlingsformer som kan utføres i hjemmet. Antall brukere som har behov for medikamentadministrasjon og medisindosering er økende. Det er en økning i antall personer

med demens som har behov for individuell tilrettelegging og tilpassede boliger. Det er en økning i forhold til personer med sammensatt problematikk som utviklingshemming, somatikk, rus og psykiatri. Bedre tverrfaglig samarbeid på tvers av fagområder vil gi økt kvalitet av tjenestetilbudet til den enkelte bruker. En vil også oppnå en bedre kvalitet på tjenestene på grunn av bedre fleksibilitet og ressursutnyttelse av personalet.

Hjemmebasert omsorg er berørt av samhandlingsreformen, dette fører til at stadig flere oppgaver fra spesialisthelsetjenesten forventes fulgt opp av kommunehelsetjenesten.

Det er også nødvendig å satse på differensierte boliger til denne gruppen. Det meldes om stadig flere barn som har behov for omfattende oppfølging av sin psykiske helse. Det er behov for et helhetlig og koordinert tjenestetilbud for denne pasientgruppen..

Pasienter som utskrives raskere fra spesialisthelsetjenesten har økt behov for hjelpemidler og tilpasning av disse. Ergo -og fysioterapitjenesten har en stor pågang, målet er å komme inn med tidlige tiltak som trening og fallforebygging slik at kompensierende tiltak som hjelpemidler utsettes. Oppfølging er også stadig mer omfattende, med ombygging av bolig, bilsaker og kognitive hjelpemidler. Rehabilitering og hverdagsmestring er områder som sektoren prioriterer å satse på.

Nasjonale satsningsområder viser at det vil bli økt krav til allmennlegene i kommunen. Samhandlingsreformen stiller større krav til systematisk oppfølging av den kronisk sykepasienten i primærhelsetjenesten. Antall pasienter med stor pleietyngde krever bedre organisering av omsorgs-, lege og rehabiliteringstjenester utenfor institusjon.

Fag og forvaltningsenheten skal være pådrivere for økt kunnskap og kvalitet i Helse og omsorg. Det er et mål å styrke fag og forvaltningsenheten slik at enheten skal være en pådriver i forhold til kvalitet, internkontroll, veiledning, koordinering, kompetanseheving ut til sektoren. De skal også ha en overordnet oppgave med å følge opp den forvaltningen som utøves i sektoren. Fag og forvaltning skal legge til rette for tverrfaglig samarbeid og samspill med andre aktører. Det skal legges til rette for medvirkning i alle prosesser.

Moderne lokaler og boformer

Fremtidige sykehjem og omsorgsboliger må utformes ut i fra brukerens behov, og ha en mer fleksibel utforming. Et grunnleggende prinsipp vil være «smått og godt». Boligløsninger med tilrettelagte løsninger for velferdsteknologi.

Heldøgns bemannede omsorgsboliger er det satsningsområde som er prioritert først. Det er planlagt å bemanne opp 15 omsorgsboliger i 2019 og 15 til i 2020. Hammerfest kommune vil i 2020 ha 52 heldøgns bemannede omsorgsboliger for mennesker med store og omfattende hjelpebehov, i hovedsak vil dette være eldre.

Kommunen vil i løpet av 2019 ha tilsammen 37 heldøgns bemannede omsorgsboliger for mennesker med ulike funksjonshemninger i 2018. 21 av disse er nye boliger bygget på Mellomvannet boligfelt. En stor utfordring vil være å rekruttere nok ansatte til å drifte boligene.

Fornyelse og innovasjon

Hammerfest kommune trenger også kunnskap om alternative løsninger, og innføring av velferdsteknologi vil gi brukere og pasienter en større mulighet for å mestre egen hverdag. Velferdsteknologiske løsninger kan bidra til trygghet og mestring av hverdagsaktiviteter og en avlastning for pårørende for personer med demens.

Hammerfest kommune har inngått samarbeid i et interkommunalt samarbeidsprosjekt med 10 andre kommuner i Finnmark om velferdsteknologi. Hammerfest skal i prosjektet testet ut løsninger for elektroniske medisindispensere.

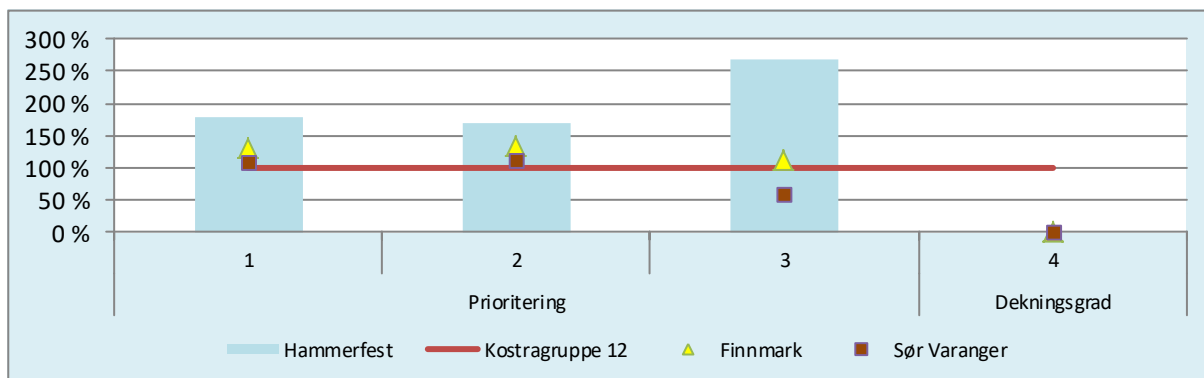
Det skal også arbeides fram andre løsninger innenfor flere områder slik som digitalisering i legetjenesten, trådløse signalanlegg, GPS for personer med demens.

Kultur og samfunn

Tjenesteområde brann og ulykkesvern

Området består av forebyggende avdeling - herunder branntilsyn og 110 – sentralen for Finnmark fylke og beredskap mot branner og ulykker for øvrig.

STATUS

Brann og ulykkesvern		Hammerfest			S-Var.	K.gr.12	Finnm.
		2015	2016	2017	2017	2017	2017
Prioritering							
1	Brann - Netto driftsutgifter per. innbygger i kroner	2 028	2 398	1 999	1 211	1 116	1 462
2	Herav tjeneste 339-Beredskap mot brann og andre ulykker	1 830	2 023	1 721	1 151	1 012	1 344
3	Herav tjeneste 338-Forebygging av brann og andre ulykker	198	374	278	60	103	117
Dekningsgrad							
4	Årsverk i brann og ulykkesvern per 1000 innbyggere	2,01	2,00	2,00			1,09
Merforbruk brann og ulykkesvern						9 300 639	

Kommentarer til analysen

Hammerfest kommune har best dekning av alle kommuner i Finnmark når det gjelder forebygging og beredskap mot branner. Ved virksomheten er det til en hver tid 4 personer på vakt i kasernert vaktordning. Som det fremgår av tabellen utgjør netto driftsutgifter pr. innbygger ca. kr. 900 mer enn sammenlignbare kommuner i kommunegruppe 12. Sammenlignet med øvrige kommuner i Finnmark er forskjellen noe mindre, ca. kr. 500 pr. innbygger. I 2017 viser imidlertid tallene en betydelig reduksjon sammenlignet med 2016, også målt mot andre kommuner. Merforbruket sammenlignet med andre kommuner er i 2017 redusert med ca. kr. 3,8 millioner.

Sentrale utfordringer og innsatsområder.

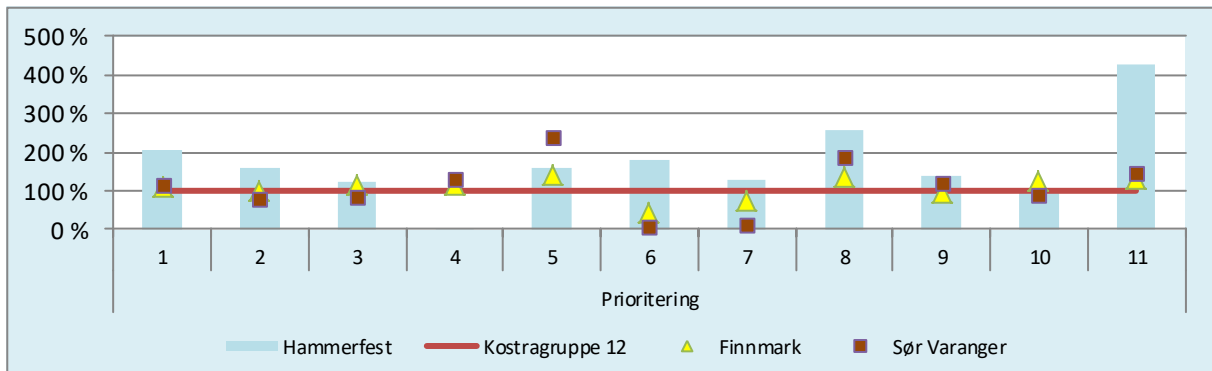
Hammerfest brann og redning har i flere år hatt økonomiske utfordringer når det gjelder å oppnå budsjettbalanse. Dette har sammenheng med bortfall av en betydelig kontrakt med Avinor i sin tid med en årlig brutto verdi på ca. kr. 10 millioner. Virksomheten har fått tilført kr. 3 mill. over flere år for å rette opp noe av denne skjevheten. Virksomheten har i tillegg i samarbeid med Norges brannskole avviklet ulike kurs, både for å bygge opp brann faglig kompetanse, og ikke minst også skape inntekter fra slike tjenester. Dette har etter hvert gitt resultater, slik at ved utgangen av 2. tertial 2018 er virksomheten i budsjettbalanse. Utfordringene framover er først og fremst å beholde kursaktiviteten minst på dagens nivå, slik at virksomheten får opprettholdt slike eksterne inntekter, samtidig som det både er med å bygge kompetanse internt og blant de andre brannkorpene i fylket.

For 2 år siden ble det vedtatt å flytte dagens 110 – sentral fra Hammerfest til Kirkenes, da den skulle samlokaliseres med politiets operasjonssentral. Hittil har det vært lite progresjon i denne prosessen, noe som har ført til uro og frustrasjon blant de ansatte ved dagens sentral. En kartlegging viser at få av dagens ansatte har planer om å bli med over i den nye sentralen. Dette vil medføre utfordringer for raskt å kunne bygge opp kompetanse og være operativ fra det tidspunktet sentralen er planlagt å være i drift i Sør Varanger (høsten 2019). Det er derfor viktig at ny vertskommune overtar arbeidsgiveransvaret forholdsvis raskt, slik at man får mer forutsigbarhet og avklaringer enn hva situasjonen er pr. d.d.

Tjenesteområde kultur og idrett

Området består av bibliotektenester, kommunal kulturskole, ungdomstjenesten (Bootleg), kino, kulturforestillinger, konferanser (AKS) og park – og idrettstjenester.

STATUS

Kultur og idrett		Hammerfest			S-Var.	K.gr.12	Finnm.
		2015	2016	2017	2017	2017	2017
Prioritering							
1	Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner	4 939	5 256	6 173	3 477	3 030	3 397
2	* Herav aktivitetstilbud barn og unge	272	310	296	150	185	187
3	* Herav folkebibliotek	459	462	445	313	365	414
4	* Herav kino	-10	-64	-5	69	52	61
5	* Herav museer	158	191	205	309	129	184
6	* Herav kunstformidling	123	49	85	3	48	21
7	* Herav idrett	84	100	500	49	394	292
8	* Herav kommunale idrettsbygg og anlegg	1 457	1 470	2 015	1 448	779	1 044
9	* Herav kultur og musikkoler	519	637	566	493	409	390
10	* Herav andre kulturaktiviteter	84	227	241	218	243	308
11	* Herav kommunale kulturbygg	1 788	1 876	1 803	612	424	547
Merforbruk Kultur og idrett						33 105 219	

Kommentarer til analysen

Som det fremgår av tabellen utgjør netto driftsutgifter pr. innbygger ca. kr. 3.100 mer i Hammerfest kommune enn sammenlignbare kommuner i kommunegruppe 12. Totalt er merforbruket ca. kr. 33,1 mill. mer enn sammenligningskommunene i gruppe 12.

Årsakene til et så betydelig avvik skyldes at Hammerfest kommune bruker ca. kr. 1.200 mer pr. innbygger pr. år enn sammenlignbare kommuner når det gjelder «kommunale idrettsbygg og anlegg». Til forskjell fra for eksempel Alta kommune, eier og drifter vi selv de fleste av idrettsbyggene og anleggene.

I tillegg utgjør kostnader for kommunale kulturbygg enn negativ differanse på ca. kr. 1.400 pr. innbygger. Dette skyldes kostnader for investering og drift av Arktisk kultursenter, som kostet ca. kr. 300 mill. da det stod ferdig oppført i 2009.

Innenfor de andre områdene som er tatt med er det mindre forskjeller. Her kan det være registrert feil, da det er et betydelig merforbruk på idrettsbygg og anlegg, jf. tidligere forklaring ovenfor. Det er også større kostnader innen den kommunale kulturskolen i Hammerfest enn øvrige kommuner. Det skyldes en betydelig økning av ressursene i kulturskolen, da ca. 4 årsverk ble opprettet fast i 2015.

Sentrale utfordringer og innsatsområder.

Som det fremgår av tabellen satser Hammerfest kommune på en høy egenaktivitet innen dette området. Det er særlig idrettsbygg og anlegg og kulturhuset som bidrar til det. I og med at disse fagområdene har såpass mye ressurser til rådighet, forplikter det å gi et tilbud som er variert og samtidig inneholder høy kvalitet.

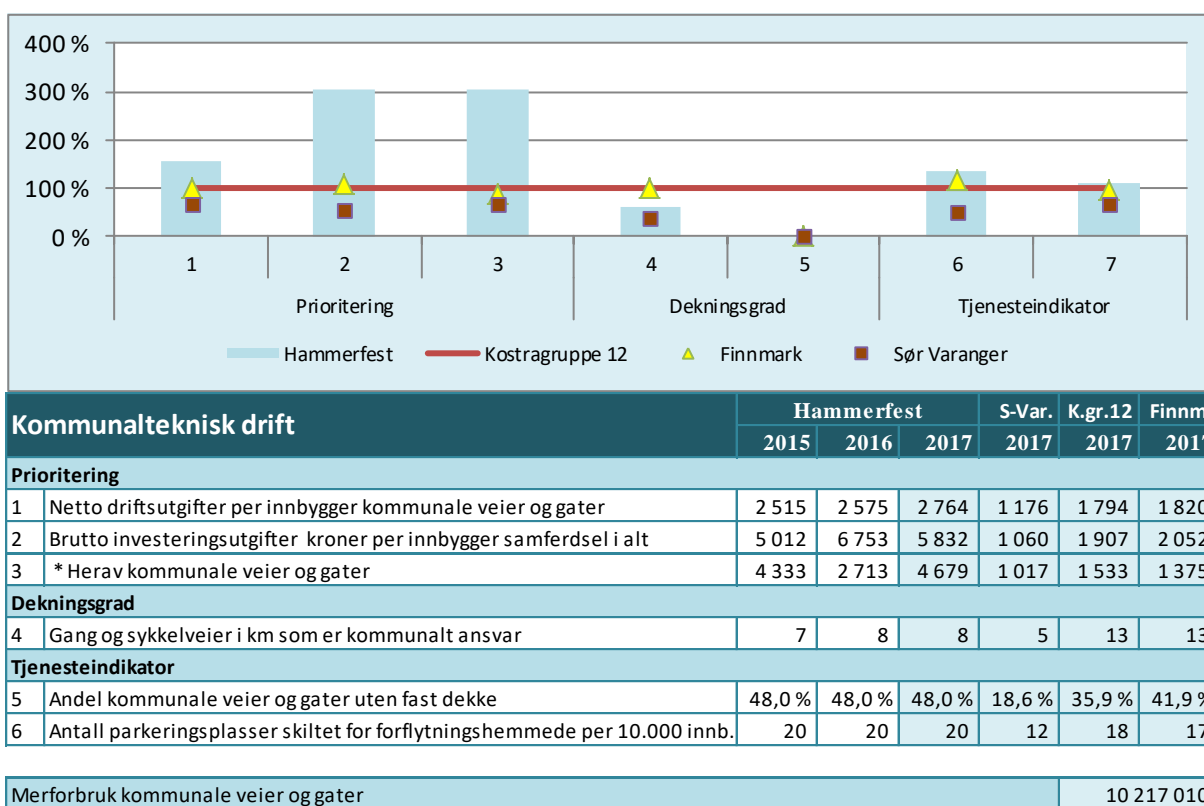
Hammerfest kulturskole yter derfor tjenester til grunnskolen innenfor flere områder, samtidig som den også arrangerer «Kulturtrøkk» i samarbeid med Norges musikkhøgskole. Dessuten forsøker virksomheten til enhver tid å tilpasse undervisningstilbudene til etterspørselen blant målgruppen. Utfordringene framover er mer av økonomisk art, da eksterne «sponsorer» bidrar med mindre økonomisk støtte enn tidligere. Skolen må derfor selv tilpasse aktivitet til mulige eksterne inntekter gjennom salg.

Arktisk kultursenter gjennomfører gjennom hele året et allsidig og innholdsrikt kulturprogram. Dette skal både treffe bredt og noe smalere, da det er et krav til allsidighet i innholdet i programmet. Dessuten tar virksomheten mål av seg til i enda større grad å kunne tilby konferansepakker til kurs og konferanser, der Barentshavkonferansen fremdeles er den dominerende for kulturhuset.

Tjenesteområde kommunalteknisk drift

Området består av drifts – og vedlikeholdstjenester innenfor kommunalt vann – og avløpsnett, kommunale veier og forskjøvning av uteområder.

STATUS

Kommentarer til analysen

Som det fremgår av tabellen utgjør netto driftsutgifter ca. kr. 1000 mer pr. innbygger i Hammerfest kommune sammenlignet med kommunene i kommunegruppe 12 når det gjelder netto driftsutgifter for kommunale veier og gater. Videre viser tabellen at det investeres betydelig mer i samferdsel i Hammerfest kommune enn i de samme kommunene som vi sammenligner med.

Når det gjelder dekningsgrad av kommunale gang – og sykkelveier, har derimot sammenligningskommunene en betydelig bedre dekning. Når det gjelder fast dekke på de kommunale veiene, har vi også et stykke «å gå», dersom målet er å komme opp på nivået med sammenligningskommunene. Dette skyldes bl.a. at størstedelen av de kommunale veiene ute i distriktene er grusveier, der det er et lavt antall fastboende sammenlignet med antall km kommunale veier som skal vedlikeholdes.

Sentrale utfordringer og innsatsområder

En betydelig egenproduksjon av veitjenester og en lang vinter sammenlignet med de fleste andre kommuner i kommunegruppe 12, bidrar til at netto driftsutgifter pr. innbygger blir vesentlig høyere i Hammerfest kommune. Det har vært investert jevnlig i maskiner og utstyr de senere årene. Slike investeringer har medført en større effektivitet i utførelsen av disse tjenestene, både sommer og vinter.

Til tross for dette har virksomheten p.t. høye driftskostnader på å vedlikeholde maskinparken. Dette skyldes at deler av den er utslitt og derved er det behov for mer reparasjon og utskiftning av deler enn det som er ved normal slitasje. Det er derfor lagt opp til å skifte ut dagens veihøvel ved anskaffelse av ny veihøvel i 2019. Den er lagt inn i forslag til investeringsbudsjett for 2019 i sin helhet. Opprinnelig var planen å investere kr. 2 mill. i hvert av årene 2019 og 2020, men da behovet er såpass stort er beløpene foreslått flyttet til 2019. I tillegg er det oppjustert med kr. 500.000.

Ellers viser regnskapet for de samme årene at til tross for at antall kilometer kommunal vei øker kontinuerlig som en følge av vekst og utvikling i kommunen uten at driftskostnadene øker tilsvarende, viser det at forannevnte investeringer har en positiv effekt.

Ellers jobber virksomheten med å øke andelen egenproduksjon på det som gjelder sommedlikehold ved bruk av egne mannskaper og til dels eget utstyr. Derved går kostnadene ned målt mot tidligere, da det er mer kostbart å kjøpe slike tjenester, når alternativet er en større utnyttelse av egne ressurser.

Måleindikatorer

Nett driftsresultat

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål	0,5 %	4,4 %	5,0 %	6,0 %	7,0 %	8,0 %	8,0 %	8,0 %	8,0 %
Resultat	0,5 % ✓	4,2 % ✗	6,6 % ✓	4,7 % ✗	5,4 % ✗				

* Kilde: Regnskap.

Korrigert netto driftsresultat i % av inntekter.

Gjeldsgrad langsiktig gjeld

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål	298	275	270	256	256	250	240	240	240
Resultat	211 ✓	222 ✓	224 ✓	243 ✓	248 ✓				

* Kilde: KOSTRA.

Indikatoren viser langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter for kommunekonsernet. Ordinære renter og avdrag på lån skal finansieres av driftsinntektene, og indikatoren viser langsiktig gjeldsbelastning i forhold til disse. Lån beregnet for viderefremidling til andre instanser/innbyggere, såkalte formidlingsutlån, inngår også i indikatoren. Pensjonsforpliktelse inngår. Langsiktige lån har normalt lengre løpetid enn ett år.

Merforbruk adm. kostnader

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål	17 %	13 %	20 %	19 %	18 %	17 %	16 %	15 %	15 %
Resultat	35 % ✗	23 % ✗	22 % ✗	24 % ✗	34 % ✗				

* Kilde: KOSTRA

Viser hvor mye mere vi bruker på administrasjon sammenlignet med kostragruppe 12.

Sykefravær Totalt

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål	9,5 %	9,0 %	8,5 %	8,0 %	7,5 %	7,5 %	7,5 %	7,5 %	7,5 %
Resultat	9,5 % ✓	10,2 % ✗	10,4 % ✗	8,6 % ✗	9,6 % ✗				

* Kilde: Intern statistikk

Valgdeltagelse

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål					80 %		60 %		
Resultat	71 %		50 %		71 % ✗	59 %			

* Kilde: Intern statistikk/SSB

Kommentar til årene 2016/2018; gjelder folkeavstemning hhv. kommunesammenslåing og fylkessammenlåing.

Attraktivt næringsliv

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål				95	90	85	80	75	75
Resultat	250	107	82	89	64 ✓				

* Kilde: NHO

NHO's KommuneNM rangerer kommunene etter attraktivitet og lokal vekstkraft basert på forhold ved næringsliv, arbeidsmarked, demografi, kompetanse og kommunal økonomi. Tallene viser Hammerfest kommunes plassering blant alle landets kommuner.

Antall bussreisende

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål				160	170	180	190	200	200
Resultat	166	145	116	214 ✓	265 ✓				

* Kilde: Boreal (FFK) Tall i hele tusen

Tallene viser antall busspassasjerer på rutene Prærien-Sentrum-Rypefjord (rute 130), Sentrum-Storvannet (rute 131), Strømsnes – Forsøl (rute 132) og Hammerfest – Kvalsund (rute 133).

Sosialhjelp - Andel over 6 mnd

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål				25 %	24 %	23 %	22 %	21 %	21 %
Resultat	15 %	23 %	26 %	30 % ✗	25 % ✗				

* Kilde: Kommunebarometer

Denne indikatoren viser alle grupper under ett og viser i hvilken grad, sammenlignet med andre kommuner, vi klarer å holde sosialhjelp som en korttidstiltale.

Grunnskolepoeng

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål	39,3	39,5	39,2	39,3	39,4	39,5	39,6	39,7	39,7
Resultat	37,1 ✗	38,1 ✗	38,5 ✗	39,7 ✓	36,8 ✗	40,3			

* Kilde: Kommunebarometer

Grunnskolepoeng beregnes for avgangselever i grunnskolen. Hver tallkarakter får tilsvarende poengverdi. Poengsummen får du ved å summere alle tallkarakterene og deretter dele på antall karakterer. Dette gjennomsnittet, med to desimaler, multipliseres med 10. Dersom en elev har færre enn 8 karakterer settes grunnskolepoeng=0. I statistikken er elever med grunnskolepoeng lik null ikke inkludert. Målet vårt er snitt for Finnmark

Trivsel i skolen

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål				86 %	87 %	88 %	89 %	90 %	90 %
Resultat 7. trinn	82 %	83 %	86 %	85 % ✗	86 % ✗				
Resultat 10. trinn	79 %	79 %	81 %	81 % ✗	80 % ✗				

* Kilde: Kommunebarometer

Andel elever som sier at de trives godt. Målene er arbeidsmål, og det langsiktige målet er at alle elever skal trives i Hammerfestskolen.

Spesialundervisning

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål	9,6 %	9,6 %	9,6 %	9,5 %	9,0 %	8,5 %	8,5 %	8,5 %	8,5 %
Resultat	9,3 % ✓	9,5 % ✓	10,3 % ✗	11,0 % ✗	13,4 % ✗				

* Kilde: Kommunebarometer

Indikatoren viser andelen elever i grunnskolen som får spesialundervisning.

Gjennomføring videregående skole

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål				65,0 %	66,0 %	67,0 %	68,0 %	69,0 %	69,0 %
Resultat		49,0 %	49,0 %	53,0 %	60,0 % ✘				

* Kilde: Kommunebarometer

Andel elever som fullfører og består videregående skole innen normert tid på 5 år

Minoritetsspråklige barn i barnehage

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål	97 %	97 %	97 %	97 %	97 %	97 %	97 %	97 %	97 %
Resultat	74 % ✘	72 % ✘	71 % ✘	67 % ✘	75 % ✘				

* Kilde: Imdi.no/tall-og-statistikk/steder/K2004

Indikatoren viser andelen fremmedspråklige barn mellom 1-5 år som går i barnehage i Hammerfest. For å styrke minoritetsspråklige barns begrepslæring er det et mål at flest mulig går i barnehage før skolepliktig alder.

Andel lærere med godkjent utdanning

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål				92,8 %	94,0 %	93,0 %	98,0 %	100 %	100 %
Resultat	95,5 %	93,3 %	94,5 %	92,8 % ✓	94,3 % ✓				

* Kilde: GSI, skoleportalen

Det tallet vi bruker er *andel årstimer til undervisning gitt av undervisningspersonalet med godkjent utdanning*. Dette samsvarer i stor grad med prosentandel lærere totalt sett med godkjent utdanning

Hammerfest kommune jobber for at alle lærere i grunnskolen har godkjent utdanning etter gjeldene kompetansekrav.

Andel barn i barnevern med tiltaksplan

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål				65 %	85 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Resultat	64 %	75 %	56 %	83 % ✓	90 % ✓				

* Kilde: KOSTRA

Det er et mål at alle barn under hjelpetiltak etter lov om barnevern, skal ha tiltaksplan.

Utskrivningsklare pasienter

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål				50	50	40	40	40	40
Resultat	50	61	51	44	37 ✓				

* Kilde: Kommunebarometer

Kommunen har registrert 37 utskrivningsklare pasienter for 2017 som blir liggende på sykehus i påvente av et kommunalt tilbud. Dette utgjorde 332 liggedøgn i 2017. Dette er en nedgang på 149 liggedøgn fra 2016 (30.9%)

Gjennomsnittlig listelengde leger

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål									
Resultat	949	971	873	858	808				

* Kilde: Kommunebarometer

Gjennomsnittlig listelengde korrigeret for kommunale timer legene arbeider. Kommunalt arbeid er knyttet til oppgaver som helsestasjon, skolehelsetjeneste og smittevern. Våre listelengder er lave i forhold til andre kommuner vi sammenligner oss med. I følge plan for legetjenesten er mål for listelengde satt til 200 pasienter pr kurative dag for spesialister og 150 pr kurative dag for leger i spesialisering.

Antall med hjemmebaserte tjenester

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål				445	445	475	505	535	535
Resultat			340	450	515				

* Kilde:

Hjemmebaserte tjenester er et tilbud til innbyggere med behov for hjemmesykepleie og praktisk bistand (hjemme-hjelp) i hjemmet. Hjemmetjenesten har hatt en betydelig økning av pasienter innskrevet i tjenesten.

Antall omsorgsboliger

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål				60	65	71	92	92	92
Resultat		32	70	70	87				

* Kilde: Intern statistikk

Omsorgsbolig er en bolig som er tilrettelagt slik at beboeren skal kunne motta heldøgns omsorg etter behov. I 2017 var dette fordelt som følger: 16 heldøgns bemannede omsorgsboliger, 10 delbemannede omsorgsboliger og 61 omsorgsboliger uten fast bemanning.

Institusjonsplasser på sykehjemsnivå

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål				105	105	105	105	105	105
Resultat	42	47	80	80	105				

* Kilde: Intern statistikk

Det er 50 institusjonsplasser på Kirkeparken omsorgssenter. De er fordelt følgende: 20 plasser på avdeling for personer med demens, 20 plasser på korttids og intermediær avdeling og 10 plasser på somatisk avdeling. Det er 40 institusjonsplasser på Rypefjord sykehjem. Hvorav 4 plasser er på forsterket skjermet enhet. Det er 10(8 faste og 2 avlastningsplasser) institusjonsplasser på Utsikten, som er et spesialsykehjem for mennesker med Utviklingshemming. Det er 5 institusjonsplasser på Avlastningen for barn.

Andel årsverk i brukerrettede tjenester med fagutdanning Helse og pleie

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål			61 %	63 %	65 %	67 %	69 %	71 %	71 %
Resultat	61 %	60 %	66 %	67 %	76 %				

* Kilde: KOSTRA

Andel avtalte årsverk av personell med fullført relevant fagutdanning av totalt antall avtalte årsverk i brukerrettede tjenester i pleie- og omsorgstjenesten. 76 % av de ansatte i Helse og omsorgssektoren har fagutdanning. Det har vært satset på å få opp andelen som tar både videregående utdanning som helsefagarbeider og Bachelor utdanning.

Andel flyktninger over i arb./utdanning

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål		70,0 %	70,0 %	73,0 %	74,0 %	75,0 %	75,0 %	75,0 %	75,0 %
Resultat	70,0 %	73,0 % ✓	73,0 % ✓	76,0 % ✓	76,0 % ✓				

* Kilde: IMDI

Som tabellen viser er måltallene på i overkant av 70 % for hele planperioden. Det er betydelig over de måltall som eksisterer på landsbasis, hvor det er et tilsvarende mål på 55 %. For 2016 oppnådde Hammerfest kommune et resultat på 76 %, dvs. at etter endt introduksjonsperiode på 2 år var 7 av 10 bosatte innvandrere enten over i arbeid eller videre utdanning.

Energibruk

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål				100	100	100	100	100	100
Resultat	95	155	103	89 ✓	100 ✓				

* Kilde: KOSTRA

Det er en målsetning for hele perioden at energikostnadene i kommunale formålsbygg ikke skal overskride kr. 100 pr. m² pr. år. Som tabellen viser økte disse kostnadene noe fra 2016 til 2017. Sammenlignet med tilsvarende kommuner er likevel energikostnadene på et akseptabelt nivå. Det gjennomføres tiltak kontinuerlig for å redusere energiforbruk i kommunale formålsbygg. Det gjelder både styringssystemer og ventilasjon.

Elever ved kommunal musikk og kulturskole

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål				390	420	500	500	500	500
Resultat	350	380	420	350 ✗	369 ✗				

* Kilde:

Som tabellen viser er det en målsetning om å komme opp på et årlig elevtall på 500 elever. De siste årene har tallet ligget noe under og en slik målsetning. Det kan bl. a. ha sammenheng med vakante stillinger p.g.a. merforbruk målt mot budsjett.

Risiko og sårbarhetsanalyse

Risikostyring innebærer å analysere usikkerhet og iverksette forebyggende tiltak for å redusere fare for svikt og mangler. Slike styrings – og kontrolltiltak (internkontroll) skal sikre at Hammerfest kommune når mål og forbedrer og utvikler tjenestene i tråd med lover, regler, politiske vedtak og økonomiske rammer. Risikostyring vil ikke fjerne all risiko for svikt og mangler, men skal føre til en lavere sannsynlighet for at uønskede hendelser inntreffer. Hammerfest kommune gjennomfører kontinuerlig risiko – og sårbarhetsanalyser (ROS) innen virksomhetene og sektorovergripende områder. I tillegg gjennomføres det ROS – analyser ved alle organisatoriske og bygningsmessige endringer.

Internkontroll er en del av daglig ledelse og styring og er hjemlet som et krav i Kommuneloven. I tillegg er det innenfor flere områder av kommunens virksomhet særskilte lovpålagte krav til internkontroll.

Nr.	Hendelse	Hvor	Konsekvenser
1.	Sterkt fall i olje og gasspriser	Globalt	Reduserte investeringer, reduksjon i antall arbeidsplasser, nedgang i folketallet.
2.	Økning i rentene	Nasjonalt	Økte finanskostnader
3.	Skredfare/evakuering	Lokalt	
4.	Avskaffelse av kommunal eiendomsskatt	Nasjonalt	
5.	Flere resurskrevende brukere	Lokalt	

Risikodiagram				
Sannsynlighet	Konsekvens			
	Ufarlig	Mindre farlig	Farlig	Kritisk
Svært sannsynlig				
Meget sannsynlig	5		2	
Sannsynlig		3		1,4
Lite Sannsynlig				

Risikodiagrammet viser at de hendelsene som gir de mest negative konsekvensene for Hammerfest kommune er «Sterkt fall i olje – og gasspriser» (1) og «Avskaffelse av kommunal eiendomsskatt» på verk og bruk (4).

Det er i risikodiagrammet definert som sannsynlig at slike hendelser kan inntreffe. Dersom de inntreffer vil det også være definert som kritisk, da det i «worst case» vil medføre betydelige negative konsekvenser for Hammerfest kommunes økonomi og aktivitet.

Oljeprisen har de siste årene vært jevnt stigende etter å ha vært gjennom en kraftig reduksjon ned mot 20 dollar fatet på det laveste. Denne perioden falt derved oljeinvesteringene, noe som også påvirket aktiviteten i vår kommune betydelig en periode, da de fleste leverandørbedriftene nedbemannet arbeidstokken i denne perioden. Dette påvirket likevel ikke inntektene fra eiendomsskatten på verk og bruk, da taksering gjennomføres hvert 10. år, siste gang i 2014.

Når det gjelder eiendomsskatt på verk og bruk, vil vi fra og med 2019 få reduserte inntekter p.g.a. at det ikke lenger vil være mulig å skattlegge maskiner og produksjonsutstyr. Grunnen til at dette ikke berører anlegget på Melkøya er at det faller inn under særskilt lovverk (Petrolemsskatteloven).

For de neste 2 årene viser prognosene at Norges bank vil øke styringsrenten med ca. 1,5 % poeng. Den første økningen kom tidligere i høst og utgjorde 0,25 % poeng. Dersom kommunens gjelds nivå korrigeres for startlån og lån til å finansiere investeringer innenfor selvkostområdet (andre enn kommunen som betaler disse finanskostnadene) vil det medføre en økning av rentekostnadene med ca. kr. 25 millioner kr. ved en økning på 1,5 % poeng.

Satsningsområder med mål, strategier og forslag til tiltak

Kommuneplanens samfunnsdel har 5 satsningsområder:

- **Livskvalitet og folkehelse**
- **Kunnskap og kompetanse**
- **Verdiskaping og næringsutvikling**
- **Klima, energi og miljø**
- **Tjenester og demokrati**

Begrepet satsningsområde skal forstås slik at det er noen områder som skal ha særskilt oppmerksomhet mot år 2027. Det er nødvendig å se mål og strategier innen de ulike satsningsområdene i sammenheng. For hvert satsningsområde er det oppført Mål - slik vil vi ha det, og Strategier - dette vil vi gjøre.

I samfunnsplanens handlingsdel / budsjett 2018 foreslås konkrete tiltak under en del av strategiene.

Det er allerede igangsatt mange ulike tiltak /pågår mye arbeid som er i tråd med vedtatte mål og strategier. En del av tiltakene / aktivitetene er vedtatt tidligere eller er igangsatt som følge av lovmessige forhold. En del tiltak og aktiviteter er ikke kostnadsberegnet eller vurdert som et nytt tiltak, og gjøres innenfor gitte rammer.

Hvordan lese tabellene?

Tabellene i dette kapitlet synliggjør alle mål og strategier som er vedtatt i kommuneplanens samfunnsdel, og er nummerert i hht denne. Under en del av strategiene er det foreslått tiltak som rådmannen ønsker å prioritere, og som vil kreve nye /ekstra kostnader, - alternativt økt inntekt. Tiltak som man viderefører eller vil igangsette, men som en ikke vurderer at det skal gjøres politisk vedtak rundt, er ikke tatt med i handlingsdelen. Et eksempel på dette er fortsatt satsning på Tidlig Innsats i barnehager og skoler.

Tabellene synliggjør en rekke tiltak som foreslås fra rådmannens side. En del av disse er gitt prioritet, og er derfor merket med De samme tiltakene er merket på samme måte i tiltaksoversikten bak i dokumentet.

Livskvalitet og folkehelse

«Sammen skaper vi det gode liv for alle i Hammerfest»

Hentet fra kommuneplanens samfunnsdel:

Hammerfest skal være et godt sted å bo og et godt sted å vokse opp i for alle. Lokalsamfunnet skal preges av innbyggere som er engasjert, aktive og ansvarlige, og en kommune der vi tar vare på hverandre. God folkehelse er et viktig satsningsområde, og vi skal ha strategier og tiltak for å oppnå dette. Barn og unge skal ha en trygg oppvekst og forebyggende arbeid skal stå sentralt i arbeidet både innenfor barnehage, skole, og andre tjenester.

En økt andel barn og unge har psykiske lidelser, og dette må møtes med kompetanse og ressurser. Kommunen vil bestå av en stadig voksende del eldre, og dette krever strategier og valg som gjør at denne gruppen får et verdig liv og flest mulig leveår hjemme.

Frivillighet har stor betydning for samfunnet og den enkelte, og Hammerfest kommune skal bidra til økt grad av frivillighet i ulike sammenhenger.

Hammerfest har et rikt kulturliv, et mangfold av tilbud til barn og unge, og stor aktivitet innen idrett og friluftsliv. Fortsatt skal det stimuleres til høy aktivitet som kan inkludere flest mulig.

Tilpasset bolig til alle er et annet sentralt mål som må realiseres i årene fremover. Alle skal ha et godt sted å bo, der en varig og egnet bolig i et bomiljø er viktige elementer.

DELPLANER OG TEMAPLANER

- Folkehelseplan
- Helse og omsorgsplan
- Plan for kultur

MÅL, STRATEGIER OG TILTAK**1. Alle innbyggere opplever trygghet, mestrer hverdagen, og har flere aktive leveår med god helse.**

Strategier og tiltak	Tidl.	2019	2020	2021	2022
1.A	Tilrettelegge tjenestene slik at innbyggerne kan ha ansvar for eget liv, være aktive i eget liv med sine iboende ressurser og bo lengst mulig i eget hjem.				
01.A.05	Mellomvannet omsorgsboliger	✓			
01.A.07	Hovedplan vann og avløp	✓	✓	✓	✓
01.A.08	Opprustning fortau/ gatelys	✓	✓	✓	
01.A.21	Krøkebærveien, omgjøring til heldøgnsbemannede omsorgsboliger	✓	✓		
01.A.22	Etablere småhus	✓	✓		
01.A.24	Idrettsveien 65	✓	✓		
01.A.25	Økte driftsmidler hjemmetjenesten	✓	✓	✓	✓
01.A.26	Driftskostnader Tjenesten for funksjonshemmede	✓	✓	✓	✓
01.A.27	Økte utgifter på kjøp av tjenester Tjenesten for funksjonshemmede	✓	✓	✓	✓
01.A.28	Økning av driftsmidler Rypefjord sykehjem	✓	✓	✓	✓
01.A.29	Økte driftsmidler Kirkeparken	✓	✓	✓	✓
01.A.30	Reduksjon Finnmarksveien, drift i 4 måneder i 2019	✓	✓	✓	✓
01.A.31	Opprettelse av Stormtunet bygg D	✓	✓	✓	✓
01.A.33	Opprettelse av Stormtunet bygg ABC	✓	✓	✓	✓
01.A.34	Reduksjon av tilskudd behandlingsreiser	✓	✓	✓	✓
01.A.36	Økte brukebetaling helse og omsorg	✓	✓	✓	✓
01.A.37	Nedtak av 6,1 årsverk i Tjenesten for funksjonshemmede	✓	✓	✓	✓
01.A.38	Utvidet leie FD bygget (samlokalisering av helse og omsorg)	✓	✓	✓	✓
01.A.39	Opprettelse av Melkøya omsorgsbolig	✓	✓	✓	✓
01.A.40	Økning i inntekter ressurskrevende brukere	✓	✓	✓	✓
01.A.41	Opprettelse av Sørøygata omsorgsbolig	✓	✓	✓	✓
1.B	Legge til rette for hverdagsmestring og velferdsteknologi som ivaretar den enkeltes behov gjennom alle livsfaser.				
01.B.01	Økte utgifter multidose Hjemmetjenesten		✓	✓	✓
01.B.03	Opprettelse av 2 årsverk i Ergo- og fysioterapitjenesten		✓	✓	✓
01.B.04	Tilrettelegging for personer med nedsatt hørsel		✓		
1.C	Prioritere helsefremmende, forebyggende og rehabiliterende aktiviteter for alle aldersgrupper, med vekt på lavterskeltilbud.				
01.C.01	Økte driftsmidler Fag og forvaltning		✓	✓	✓
01.C.02	Økte utgifter BPA Hjemmetjenesten		✓	✓	✓
01.C.03	Bortfall av fastlønnsstilskudd Ergo- og fysioterapi		✓	✓	✓
1.D	Styrke frisklivsarbeidet ved å stimulere til sunne levevaner, god ernæring og fysisk aktivitet til den enkelte og befolkningen.				
1.E	Fremme folkehelse som tema i kommunens planer på alle nivå.				
1.F	I ettervernarbeid skal gode overganger med hverdagsmestring, tilpasset jobb og bolig sikres.				
01.F.01	Økning driftsmidler Montenegro bo- og lavterskeltilbud		✓	✓	✓

01.A.07 - Hovedplan vann og avløp

Hovedplan for vann og avløp revurderes med formål og å ta ned planen fra 40 mill pr år til kr 27 mill pr. år.

01.A.08 - Opprustning fortau/ gatelys

I forbindelse med realisering av vedtatte Vei, Vann og Avløpsplaner (VVA) er det ønskelig å samkjøre disse aktivitetene med også rehabilitering av fortau og gatelys.

Regelverket for kostnader på VA tilsier at gatelys og fortau ikke belastes VA, men det vil være naturlig å foreta nødvendige oppgraderinger/utbygninger mens arbeidene med VVA pågår.

Det er igangsatt arbeide med å utarbeide en fullstendig plan for rehabilitering og samordning av gatebelysning, områdebelysning og turveibelysning som samkjøres med øvrige planer og eksterne aktører.

01.A.21 - Krøkebærveien, omgjøring til heldøgnsbemannede omsorgsboliger

Krøkebærveien, omgjøring til heldøgns bemannede omsorgsboliger anslåes til kr 8 mill

01.A.22 - Etablere småhus

Etablere småhus for vanskeligstilte boligsøkere med utfordringer knyttet til rus/psykiatri eller personer som returnerer fra rusbehandling/rehabilitering eller fengsel.

01.A.24 - Idrettsveien 65

Tiltak for å sette de 8 boligene i stand på en slik måte at kapasiteten kan utnyttes fullt ut, deriblant etablering av fullverdige badrom.

01.A.25 - Økte driftsmidler hjemmetjenesten

Det har vært gjennomført gjennomgang av driftsbudsjettet i hjemmetjenesten. Det har vært en betydelig økning i pasientgruppen de siste årene noe som har medført et økt behov for driftsmidler til biler, lønnsmidler, ferievikarer osv. Driftsbudsjettet økes med 2 055 565 kr fra budsjett året 2019.

01.A.26 - Driftskostnader Tjenesten for funksjonshemmede

Utsikten er et spesialsykehjem for mennesker med utviklingshemming og har driftet siden 2016. Gjennomgang av driftsutgiftene viser et behov for økning av driftsmidler til blant annet legetilsyn, medisiner, medisinsk forbruksmateriell og vaskeri. Det legges inn økte driftsmidler fra budsjettåret 2019 med 200 000 kroner.

01.A.27 - Økte utgifter på kjøp av tjenester Tjenesten for funksjonshemmede

Det legges inn økte driftsmidler for kjøp av tjenester fra privat institusjon knyttet til tiltak til bruker som utløser særlig ressurskrevende tjenester. Det legges inn 4 000 000 kroner fra budsjettåret 2019.

01.A.28 - Økning av driftsmidler Rypefjord sykehjem

Driften ved Rypefjord sykehjem har økt som følge av opprettelse av enhet for mennesker med behov for skjerming grunnet sin demenssykdom. Driftsbudsjettet til lønnsmidler, lintøy og arbeidstøy beløper seg til sammen på 654 550 kroner og legges inn i fra budsjettåret 2019.

01.A.29 - Økte driftsmidler Kirkeparken

Gjennomgang av driften ved Kirkeparken omsorgssenter viser et behov for økte driftskostnader. Det legges inn økte driftsmidler til blant annet lønnskostnader og medisinskforbruksmateriell på kroner 1 430 000 fra budsjettåret 2019.

01.A.30 - Reduksjon Finnmarksveien, drift i 4 måneder i 2019

Det legges inn et nedtak på Finnmarksveien da denne skal driftes kun 4 måneder i 2019. Enheten avvikles når Stormtunet settes i drift.

01.A.31 - Opprettelse av Stormtunet bygg D

I forbindelse med oppstart av 21 heldøgns bemannede omsorgsboliger for mennesker med ulike funksjonsnedsettelse, så legges det inn et totalt budsjett for tiltaket på 3 487 000 kr fra budsjettåret 2020. For 2019 blir kostnaden noe lavere da det ikke blir helårsdrift dette året.

01.A.33 - Opprettelse av Stormtunet bygg ABC

I forbindelse med oppstart av 21 heldøgns bemannede omsorgsboliger for mennesker med ulike funksjonsnedsettelse, så legges det inn et totalt budsjett for tiltaket på 7 097 000 kr fra budsjettåret 2020. For 2019 blir kostnaden noe lavere da det ikke blir helårsdrift dette året.

01.A.34 - Reduksjon av tilskudd behandlingsreiser

Denne posten reduseres med 100 000,- da kostnaden har vært lavere enn budsjettet de siste årene.

01.A.36 - Økte brukebetalinger helse og omsorg

Brukerbetalingene økes i henhold til KPI og regnskap.

01.A.37 - Nedtak av 6,1 årsverk i Tjenesten for funksjonshemmede

Det ble i juni 2017 tatt ned 4 årsverk i TFF,- disse er ikke fjernet fra hjemmeloversikten. Det har også vært omrokking av ansatte i tjenesten, noe som heller ikke har blitt justert for, og det tas derfor ned 2,1 årsverk i henhold til dette.

01.A.38 - Utvidet leie FD bygget (samlokalisering av helse og omsorg)

For å samlokalisere fagstab for sektor helse og velferd, utvides leieforholdet med byggeier.

01.A.39 - Opprettelse av Melkøya omsorgsbolig

Behovet for omsorgsboliger med heldøgns bemanning har vært belyst ved flere gjennomganger av sektoren for

Helse og omsorg. I følge opptrappingsplan så er et av tiltakene å bemanne opp 10 leiligheter ved Melkøya omsorgsbolig til heldøgns bemanning. Det er behov for budsjettmidler på 3 000 000 kroner fra budsjettåret 2019.

01.A.40 - Økning i inntekter ressurskrevende brukere

Det forventes en økning på 3 650 000 kroner i refusjoner for særlig ressurskrevende tjenester. Det har vært en økning av pasienter og brukere som utløser særlig ressurskrevende tjenester. Det er også flere brukere som Hammerfest kommune må kjøpe tjenester til i private institusjoner da vi ikke har nødvendig kompetanse og ressurser.

01.A.41 - Opprettelse av Sørøygata omsorgsbolig

Behovet for omsorgsboliger med heldøgns bemanning har vært belyst ved flere gjennomganger av sektoren for Helse og omsorg. I følge opptrappingsplan så er et av tiltakene å bemanne opp 15 leiligheter ved Sørøygata omsorgsbolig til heldøgns bemanning. Det er behov for budsjettmidler på 3 885 000 kroner, for halvårsdrift fra budsjettåret 2019.

01.B.01 - Økte utgifter multidose Hjemmetjenesten

Det legges inn økte utgifter til multidose på kr. 170 000 på Hjemmetjenesten.

01.B.03 - Opprettelse av 2 årsverk i Ergo- og fysioterapitjenesten

I forbindelse med innføring velferdsteknologi så er det behov for å opprette en stilling som servicemedarbeider innenfor velferdsteknologi dette er kostnadsberegnet til 500 000 kroner.

Frisklivs og mestringsarbeidet har vært drevet av prosjektmidler i 3 år, det er ikke innvilget ny prosjektmidler. I veilederen fra Helsedirektoratet så viser deres beregninger at En 100 prosent stilling i frisklivssentralen hjelper i gjennomsnitt 84 personer pr år med å endre levevaner De som bruker frisklivssentralens tilbud ville sannsynligvis ikke klart å endre sine levevaner på egenhånd. Stillingen er kostnadsberegnet til 600 000 kroner.

Disse to stillingene opprettes fra budsjett året 2019 og er med på å styrke de nederste trinnene i omsorgstrappa. Totalt blir kostnadene 1 100 000 kroner.

01.B.04 - Tilrettelegging for personer med nedsatt hørsel

Dette tiltaket som er beregnet til 500.000 i investeringer er det ikke funnet plass til i administrasjonens forslag til investeringer. Tiltaket settes opp i investeringsbudsjettet i 2019 med kr 500.000,-.

01.C.01 - Økte driftsmidler Fag og forvaltning

Det er behov for å styrke tjeneste tilbudet i de nederste trinnene i omsorgstrappa. Det legges inn økte driftsmidler til omsorgslønn og støttekontakt på kroner 450 000 kroner fra budsjettåret 2019.

01.C.02 - Økte utgifter BPA Hjemmetjenesten

Det har vært gjennomført gjennomgang av driftsbudsjettet i hjemmetjenesten. Det har vært en betydelig økning i pasientgruppen de siste årene noe som har medført et økt behov for midler til lønn personlig assistent. Det legges inn en økning på kr. 730 000 fra budsjett året 2019.

01.C.03 - Bortfall av fastlønnstilskudd Ergo- og fysioterapitjenesten

Bortfall av fastlønnstilskudd for 2 fysioterapeuter som jobber med forebyggende arbeid. Dette er en kostnad kommunen ikke får refundert. Driftsbudsjettet økes med 265 000 kroner fra budsjett året 2019.

01.F.01 - Økning driftsmidler Montenegro bo- og lavterskelsenter

Det har vært en gjennomgang av budsjettet for driftsmidler til Montenegro. Det legges inn økte driftskostnader på 1 000 000 fra budsjettåret 2019.

2. Barn og unge har en god start på livet og en trygg oppvekst.

Strategier og tiltak	Tidl.	2019	2020	2021	2022
2.A	Sikre likeverdig og høy kvalitet på arbeidet med barn og unge, ved å prioritere oppvekstsvilkår og like muligheter.				
02.A.05 - Kjøp av Elvetun midlertidige barnehage		✓			
02.A.06 - Økning private barnehager			✓	✓	✓
02.A.07 - Økning Barnevern			✓	✓	✓
02.A.08 - Økning foreldrebetaling i barnehage		✓	✓	✓	✓
02.A.09 - Økning foreldrebetaling SFO		✓	✓	✓	✓
02.A.10 - Bortfall av leiekostnader Elvetun midlertidige barnehage		✓	✓	✓	✓
02.A.11 - Gratis SFO for lavinntektsgrupper 1. klasse		✓	✓	✓	✓
2.B	Tidlig innsats og tverrfaglighet skal være gjennomgående prinsipper i utdanning, forebyggende arbeid og behandling.				
2.C	Det skal særlig gjøres en innsats innen rus, psykisk og fysisk helse og barnevern.				
02.C.01 - Opprettelse Barnevernsvakt		✓	✓	✓	✓
2.D	Utvikle tilpassede kultur- og aktivitetstilbud for alle barn og unge.				
02.D.02 - Tilskudd til realisering av Hammerfest arena		✓			
02.D.03 - Hammerfest arena	✓				
02.D.07 - NAV- Aktivitetssenteret Ungdomsløft		✓	✓		
2.E	Sikre at ungdom får gode muligheter for arbeidsutprøving og nok lærlingeplasser.				

02.A.05 - Kjøp av Elvetun midlertidige barnehage

Investeringsmidler (3 mill. kr.) for å kjøpe bygget vil lette kommunen for betydelig årlig leiekostnad (1,2 mill. kr.). Bygget er i dag i bruk som til barnehage. Ved en senere realisering av tunnelplaner i området, kan bygget selges på det åpne markedet.

02.A.06 - Økning private barnehager

Tilskuddene til private barnehager er nå harmonisert med utgiftene til de offentlige barnehagene. Dette fordrer at budsjettet for private barnehager må styrkes med 1 200 000.

Dette gjøres internt i sektor fordi Hammerfestbarnehagen har stillinger som skal være i beredskap for å kunne utvide/opprette avdelinger grunnet vedtak om barnehageplass til alle som har behov. Stillingene holdes vakant i 2019 og utgjør totalt 1 000 000. I tillegg vil det bli benyttet 200 000,- av lønnsmidler ved driftsstansen på Daltun skole.

02.A.07 - Økning Barnevern

Økning i forhold til reelle utgifter innen barnevern. Hammerfest kommune har et høyt antall barn som er plassert i fosterhjem og har en rekke barn med vedtak om besøkshjem. Utgiftene til dette er langt større enn budsjetterte midler. Budsjettpostene styrkes med 1 000 000.

Dette dekkes inn som følger:

Hammerfest kommune har vedtatt en midlertidig driftsstans ved Daltun skole. De ansatte er overført til andre skoler frem til 31.07.19. Her vil 500 000 være med å styrke barnevern. Forebyggende tjenester/administrasjon har de siste årene hatt perioder med vakante stillinger og vil i tillegg i 2019 få eksterne prosjektmidler som vil kunne lønne deler av stillinger i Forebyggende tjenester. Totalt kan budsjettpostene reduseres med 500 000.

02.A.08 - Økning foreldrebetaling i barnehage

Som ett resultat av at Regjeringen øker satsen for foreldrebetaling i barnehage fra 2 910 til 2 990 fra 01.01.2019 og fra 2 990 til 3 040 fra 01.08.2019 vil økningen i foreldrebetalingen anslagsvis bli 310 000.

02.A.09 - Økning foreldrebetaling SFO

Hammerfest kommune har lagt opp til en økning på sine brukerbetalinger med kommunal deflator 2,6 %.

02.A.10 - Bortfall av leiekostnader Elvetun midlertidige barnehage

Reduksjon i leiekostnader. Ved kjøp (3 mill. kr) av det midlertidige bygget som disponeres til Elvetun barnehage, faller årlig leiekostnad bort (1,2 mill. kr.).

02.A.11 - Gratis SFO for lavinntektsgrupper 1. klasse

Det settes av et beløp innenfor en ramme på kr 250 000,- til tiltaket hvert år i hele økonomiplanperioden 2019 – 2022. Erfaringene med dette vurderes etter første år for å vurdere behovet for eventuelle justeringer.

02.C.01 - Opprettelse Barnevernsvakt

Fra 1.1.2019 er det et krav at alle kommuner skal ha tilstrekkelig beredskap til å håndtere akutte situasjoner for barn hele døgnet. Barnevernlovens krav til forsvarlige tjenester tilsier at alle kommuner må ha tilstrekkelig og riktig kompetanse tilgjengelig utenfor vanlig kontortid. Slike bakvaksordninger skal være formalisert slik at noen faktisk har ansvar for å bidra med Barnevernstjenestens kompetanse, og samarbeide med andre hjelpeinstanser dersom det oppstår en alvorlig situasjon utenfor kontortid. Budsjettet styrkes med 750 000.

02.D.02 - Tilskudd til realisering av Hammerfest arena

Det settes av på drift et kommunalt tilskudd på kr 10.mill til realisering av Hammerfest Arena i 2019. Prosjektet består som kjent av hall med flerbruksmuligheter, trim/joggeløype, klatrehall og servicebygg. I tillegg er det i området mot det gamle drikkevannet allerede etablert sandvolleyball bane og utvidet badebasseng. Området rundt er også planert og tilsådd.

02.D.07 - NAV- Aktivitetssenteret Ungdomsløft

Tiltaket tar sikte på bidra til at andel ungdom i arbeid og aktivitet øker gjennom å ta i bruk et aktivitetssenter med styrkebasert metodikk.

Ungdommene skal utvikle plan, et veikart mot deres individuelle mål. Faglig innhold er gruppebasert oppfølging med team innenfor arbeidssøking, økonomi, utdanning etc. Ungdommene får tilbud om å prøve seg ute i arbeidslivet/skole gjennom utplassering/hospitering. Tiltaket er basert på frivillighet og motivering er dermed viktig.

Tiltaket er finansiert med 610 000 kr til 1 prosjektstilling fra fylkesmannen og kr 330 000 til drift av senteret over kommunens budsjett.

Det er 3-årig prosjekt.

2018-2019 og 2020. Drift i 2018 men ikke ett fullt år.

3. Alle innbyggere er verdsatt i det mangfoldige fellesskapet.

Strategier og tiltak	Tidl.	2019	2020	2021	2022
3.A	Styrke kultur for samhold og fellesskap gjennom bruk av mangfold av frivillige organisasjoner, aktivitetstilbud, nærmiljøanlegg, friluftsliv m.m.				
3.B	Skape møteplasser i by og bygd, der alle kan delta og bidra ut ifra sin forutsetning.				
3.C	Sikre arbeids- og aktivitetstilbud som fremmer deltagelse og mestring for personer med ulike funksjonshemninger.				
3.D	Skape flere tilgjengelige friluftsområder med turstier som er universelt utformet.				
03.D.02 - Lyspunkter akebakke og Breidablikk stadion		✓			
3.E	Inkludere innvandrere slik at de blir aktive og verdsatte samfunnsdeltakere, og raskest mulig integreres i arbeid og fritid.				

03.D.02 - Lyspunkter akebakke og Breidablikk stadion

Det har lenge vært et ønske om noen lyspunkter i overkant av Breidablikkshallen for å kunne etablere en akebakke for unger der. Det er også behov for noen flere lyspunkter i mørke partier rundt Breidablikk Stadion. Området benyttes mye både av barn og voksne. Det settes av kr 240.000 til dette arbeidet i 2019.

4. Riktig bolig til alle, trygge bomiljø og nødvendig infrastruktur.

Strategier og tiltak	Tidl.	2019	2020	2021	2022
4.A	Planlegge og tilrettelegge for en boligstruktur for alle, tilstrekkelig antall boliger og differensierte botilbud som er i samsvar med innbyggernes behov.				
04.A.04	Opparbeidelse av boligfelt i kommunal regi	✓			
04.A.05	Reguleringsplan nye boligområder	✓	✓	✓	
4.B	Bygge opp under gode nærmiljøer med møteplasser for barn og voksne, og frie ferdselsårer for myke trafikanter.				
04.B.02	Trafikksikkerhetstiltak	✓	✓	✓	
04.B.03	Skredsikring	✓	✓	✓	
4.C	Gjøre en innsats for forskjønnig både privat og på fellesområder i by og bygd.				
4.D	Støtte opp under livskraftige bygder med tilgjengelige basistjenester, god infrastruktur som kommunikasjoner og digitale tjenester.				
04.D.01	Utbygging av bredbånd i distriktene	✓	✓	✓	✓
4.E	Gjennom boligpolitisk handlingsplan avklare; kommunens ansvar og rolle, målgrupper, støtteordninger, samt behov for ungdomsboliger, rekrutteringsboliger og utleieboliger.				
04.E.01	Startlån	✓	✓	✓	✓

04.A.05 - Reguleringsplan nye boligområder

For å sikre at Hammerfest har tilstrekkelig tilgang på nye boligtomter utarbeides det en reguleringsplan pr. år, med utgangspunkt i vedtatt delplan for Hammerfest/Rypefjord, og prioriteringsliste i vedtatt Boligpolitisk Handlingsplan. Det som i henhold til prioriteringslista skulle være neste område for regulering, var Jansvannet boligområde (B15), men denne er for stor til å gjennomføre med de midlene som er satt av. Det vil derfor være naturlig å heller starte planlegging av et mindre område i Indrefjorddalen, eksempelvis B20.

04.B.02 - Trafikksikkerhetstiltak

Det settes av kr. 1,45 mill. i årene 2019 og 2020 som Hammerfest kommunes andel av ulike trafikksikkerhetstiltak.

04.B.03 - Skredsikring

Det er behov for midler for å følge opp vedtatt prioritert plan.

04.D.01 - Utbygging av bredbånd i distriktene

Målet med tiltaket er mobil-/bredbåndsløsning for de fleste av kommunens innbyggere, med særlig fokus på distriktene. Det arbeides nå med å få på plass en løsning for Sandøybotn, der det blant annet er inngått et samarbeid med Hammerfest Energi for bygging av en felles mast. Dette arbeidet vil forhåpentligvis kunne ferdigstilles vinter/vår 2019. Etter Sandøybotn står Kårhamn for tur. Hvorvidt midlene avsatt i dette budsjettet er tilstrekkelig til å fullfinansiere Kårhamn, avhenger av hvilke tilbud vi får for bygging både i Sandøybotn og i Kårhamn. Prioriteringer etter 2020 vil bli gjort for en samlet ny kommune.

04.E.01 - Startlån

Opptak av startlån i Husbanken til videre utlån

Kunnskap og kompetanse

«Sammen former vi morgendagens kompetanse»

Hentet fra kommuneplanens samfunnsdel:

Endringen i samfunnet og kunnskapsutviklingen skjer i et stadig høyere tempo og stiller økte krav til endring av kompetansen, både for enkeltindividet, for samfunns- og arbeidslivet, og for skolen. Investeringer i barns og unges oppvekst, læring og modning er kjerneverdier for hver nye generasjon. Hammerfest kommune ønsker å ha kontinuitet i innsatsen for å oppfylle barnehagens og skolens pedagogiske samfunnsmandat. Grunnleggende ferdigheter og tidlig innsats skal være en tydelig gjennomgående rød tråd i læringen fra barnehage fram til videregående opplæring. I våre skoler og barnehager skal fokus på «utvikling», «læring» og «danning» gjennomsyre vårt arbeid. Utfordringer med stort frafall i videregående skole må forbygges fra starten av utdanningsløpet.

Hammerfest som samfunn trenger kompetanse på alle nivåer, og det er derfor viktig å ha et høyt fokus på hvordan vi tilrettelegger for kompetanseutvikling. Vi har valgt ut mål og strategier som både skal fremme helheten i utdanningsløpet og som skal fremme vekst i høyere utdanning. Det er ønskelig å stimulere til rekruttering og strategier som kan bidra til å beholde kompetanse i kommunen.

DELPLANER OG TEMAPLANER

- Kvalitetsplan for barnehage og skole
- Måldokument og handlingsplan for Tidlig innsats
- Folkehelseplanen
- Kulturplanen
- Arbeidsgiverstrategi

MÅL, STRATEGIER OG TILTAK**5. Hammerfest har barnehager og skoler med høy kvalitet og som er rustet til å møte fremtidens krav og**

Strategier og tiltak	Tidl.	2019	2020	2021	2022
5.A Det skal etableres et helhetlig læringsmål med kvalitet fra barnehage til og med universitet gjennom forpliktende samarbeid og felles planverk.					
05.A.01 - IKT i skolen	✓	✓			
05.A.02 - Ny barnehage i Baksalen				✓	✓
05.A.03 - Utsettelse av Nye Baksalen barnehage				✓	✓
5.B Skape økt oppslutning om betydningen av skole og utdanning hos foreldre, elever, næringsliv og samfunnet for øvrig.					
05.B.03 - Oppgradering Reindalen skole		✓	✓		
05.B.04 - Utvidet utbygging/ rehabilitering Reindalen skole				✓	✓
5.C Bidra til at Hammerfest videregående skole fortsatt skal være et skolesenter i regionen med et bredt utvalg av studieretninger.					
5.D Sikre god overgang mellom barnehager, skoler og arbeidsliv gjennom forpliktende samarbeid og gode rutiner,					
5.E Grunnleggende ferdigheter, sosial kompetanse og tidlig innsats skal være en tydelig og gjennomgående tråd i hele læringsløpet.					
5.F Utvikle en skole som oppleves relevant, motiverende, variert og praktisk for den enkelte elev.					
5.G Styrke det tverrfaglige samarbeidet rundt barn og unge med sammensatte behov og ha systemer som setter oss i stand til å iverksette tiltak tidligst mulig.					

05.A.01 - IKT i skolen

Innføring av en til en enhet i skolen er inne i første fase med opplæring av lærere og utdeling av læringsbrett til alle elever i 1.-4. klasse. Innføringsprosjektet går som planlagt med investering i utstyr og infrastruktur på skolene. Erfaringene og kostnadsbildet vil legge grunnlag for budsjetttiltak på driftsbudsjettet fra og med 2020.

05.A.02 - Ny barnehage i Baksalen

Realisering av ny barnehage i Baksalen (Elvetun Barnehage) foreslås forskyves.

Behovet for nye barnehageplasser er ikke prekært og tidspunkt for oppstart av tunellarbeidene med innslag ved Elvetun er usikker.

05.A.03 - Utsettelse av Nye Baksalen barnehage

Det er i investeringstiltaket fra administrasjonens side satt av 10 mill.kr i 2019 og 30 mill.kr i 2020 til prosjektet. Det er også inne et beløp på 40 mill. kr på uprioritert liste fra administrasjonen i 2021. Det er ennå noe uavklart hvor mye en renovering og utbygging vil komme på, men det legges inn 20 mill. kr i 2021 og 20 mil. Kr i 2022. Når totalbeløpet til investeringen er avklart ber vi om administrasjonen orienterer om dette overfor politisk nivå.

Inndeckningen skjer med at det til sammen hentes 40 mill. kr over to år fra prosjektet Ny Barnehage i Baksalen. Her ligger det inne noe over 20 mill. kr i 2021 og tilsvarende i 2022.

Barnetallet i forhold til barnehager har gått ned og det er usikkert hvordan utviklingen blir framover. Tiltaket settes på vent og så får heller administrasjonen komme tilbake til saken på et senere tidspunkt når en ser utviklingen i barnetallet i barnehagene.

05.B.03 - Oppgradering Reindalen skole

Reindalen skole har behov for rehabilitering/ utbygging. Det er et stort behov for å rette opp etterslep på vedlikehold. I tillegg tenkes det å tilpasse dagens lokaler gjennom ombygging og utvidelse av skolen for å kunne gi gode arbeidsforhold for elever og ansatte.

05.B.04 - Utvidet utbygging/ rehabilitering Reindalen skole

Det er i investeringstiltaket fra administrasjonens side satt av 10 mill.kr i 2019 og 30 mill.kr i 2020 til prosjektet. Det er også inne et beløp på 40 mill. kr på uprioritert liste fra

administrasjonen i 2021. Det er ennå noe uavklart hvor mye en renovering og utbygging vil komme på, men det legges inn 20 mill. kr i 2021 og 20 mill. Kr i 2022. Når totalbeløpet til investeringen er avklart ber vi om administrasjonen orienterer om dette overfor politisk nivå. Inndekningen skjer med at det til sammen hentes 40 mill. kr over to år fra prosjektet Ny Barnehage i Baksalen. Her ligger det inne noe over 20 mill. kr i 2021 og tilsvarende i 2022. Barnetallet i forhold til barnehager har gått ned og det er usikkert hvordan utviklingen blir framover. Tiltaket settes på vent og så får heller administrasjonen komme tilbake til saken på et senere tidspunkt når en ser utviklingen i barnetallet i barnehagene.

6. UiT med Campus Hammerfest er et senter for høyere utdanning innen flere områder.

Strategier og tiltak	Tidl.	2019	2020	2021	2022
6.A	Samarbeid med næringsliv, universitet og fagmiljø skal vi aktivt arbeide for å etablere flere grunnutdanninger på høyskole-, universitet- og fagskolenivå, kurs, konferanser og videre-/etterutdanning på Campus Hammerfest.				
6.B	I samarbeid med andre aktører etablere tilpassede studentboliger, og tilrettelegge for et godt miljø for studenter.				

*

7. Hammerfestsamfunnet har kompetente arbeidstakere både innenfor næringsliv, offentlig og private tjenester

Strategier og tiltak	Tidl.	2019	2020	2021	2022
7.A	Tilrettelegge for at det skal være mulighet for kompetanseheving gjennom etter- og videreutdanning for å opprettholde og styrke kvaliteten i arbeidslivet.				
7.B	Lage rammer for å sikre norsk språk- og kulturoplæring som bidrar til at innvandrere raskt kan gå inn i arbeidslivet med bruk av sin realkompetanse.				
7.C	Arbeide for at private og offentlige virksomheter skal forbedre og utvikle lærligeordningen.				
7.D	Utvikle en felles strategi for å få ungdom tilbake til kommunen etter utdanning, og begynne med tiltak allerede i grunnskolen.				
7.E	Legge til rette for innovasjon, forskning ut utvikling.				
7.F	Etablere og delta aktivt i gode kunnskapsnettverk i regionen og utenfor landsdelen.				

*

Verdiskapning og næringsutvikling

«Sammen skaper vi vekst og verdier i Hammerfestsamfunnet»

Hentet fra kommuneplanens samfunnsdel:

Prognosene viser en forventet befolkningsvekst på rundt 1900 mennesker de neste 12 årene. Veksten henger sammen med en del sentrale faktorer i samfunnsutviklingen, deriblant hvordan næringslivet utvikler seg. Hammerfest kommune vil gjennom mål og strategier fortsatt bidra til at det satses på både petroleumsindustri, sjømat og lokal handelsnæring. Planer for tilrettelegging av næringsarealer for ønsket vekst, er en nødvendighet. Hammerfest sykehus er en bærebjelke i lokalsamfunnet og et helsemessig knutepunkt i regionen. Et fremtidig godt helsetilbud for alle betinger et lokalt sykehus med spesialisthelsetjenester, og strategier for en god samordning av tjenestene i regionen.

Bolyst og attraktivitet skapes blant annet gjennom mulighet for ulike fritidsaktiviteter, og Hammerfest skal være et senter for kultur, kunnskap og opplevelse. Gode systemer for person- og godstransport er avgjørende for en ønsket utvikling av kommunen som helhet. Det er et overordnet mål at vi arbeider for en best mulig kommunestruktur i regionen og at vi bidrar til å bevare og sikre en robust region i et robust fylke.

DELPLANER OG TEMAPLANER

- Plan for kultur
- Næringsstrategi
- Folkehelseplan

MÅL, STRATEGIER OG TILTAK

8. Hammerfest er senter for petroleumsaktivitet i Barentshavet og industrielt senter for gassbasert produksjon.

	Strategier og tiltak	Tidligere	2019	2020	2021	2022
8.A	Arbeide for å etablere: Sub-Sea senter, drift og vedlikeholdssenter og gasskraftverk med CO2 håndtering.					
8.B	Vurdere etablering av prosessanlegg med gass som innsatsfaktor for industri.					
8.C	Avsette egnede næringsarealer til formålet. Stimulere til de beste miljøteknologiske løsningene.					
8.D	Arbeide for at Hammerfest videreutvikles som knutepunkt for elektrifisering for petroleumsindustrien.					

*

9. Hammerfest er senter for arktisk sjømat som bærekraftig næring.

Strategier og tiltak	Tidl.	2019	2020	2021	2022
9.A	Bygge ut næringsarealer for sjømatpark-formål, og samlokalisere verdikjeden i produksjon av sjømat.				
09.A.01 - Inntekter fra havbruksfondet					
9.B	Stimulere til å øke FOU-aktiviteten innen næringsmidler og medisin fra havet.				
9.C	Arbeide for å sikre råstofftilgang gjennom fiskekvoter og havbrukskonsesjoner og nye arter.				
9.D	Avklare disponering av sjøarealene.				
9.E	Bidra til etablering av grønne arbeidsplasser.				

*

09.A.01 - Inntekter fra havbruksfondet

Stortingets vedtak i Sjømatmeldingen om opprettelse av et havbruksfond, gir Hammerfest kommune store inntekter framover. Hvor stor disse inntektene blir i de enkelte år, er imidlertid vanskelig i angi. Av den grunn er det ikke lagt inn summer i handlingsplanperioden. Inntektene fra Havbruksfondet skal, i henhold til Kommunestyrets vedtak, avsettes på et eget kommunalt fond.

10. Hammerfest har et effektivt system og tilbud for person- og godstransport - både til lands og til vanns og i luften

Strategier og tiltak	Tidl.	2019	2020	2021	2022
10.A	Arbeide for et attraktivt kollektivtransporttilbud, innad i kommunen og til nabokommunene.				
10.A.03 - Kollektivplan- gjennomføring	✓	✓	✓	✓	
10.B	Arbeide videre for en snarlig bygging av ny lufthavn for Hammerfest og Kvalsund.				
10.C	Arbeide videre for bygging av nye og effektive veisystemer i Hammerfestregionen.				
10.C.01 - Hovedplan vei	✓	✓	✓		
10.C.02 - Maskiner til veivedlikehold	✓	✓			
10.D	Etablere godsterminaler med effektiv godsdristribusjon som knutepunkt for sjø og land.				
10.E	Bidra til mer fokus på sjøtransport og havneutvikling				
10.F	Utrede alternative løsninger for effektiv og miljøvenlig indistrell godstransport.				
10.G	Bidra til utvikling av næringsarealer.				

*

10.A.03 - Kollektivplan- gjennomføring

Kollektivplanen for Hammerfest ble vedtatt i desember 2013. I forbindelse med utredning av Bypakke Hammerfest har det vært planlagt å ta tiltakene i kollektivplanen med i bypakken. Det vil imidlertid ta noen år før denne blir gjennomført, og det foreslås derfor en årlig bevilgning for å kunne videreføre arbeidet med oppgradering av bussholdeplasser (universell utforming mm). Det settes av kr. 900.000,-.

10.C.01 - Hovedplan vei

Beløpet gjelder nødvendige utbedringstiltak og reasfaltering av de kommunale veiene i samsvar med «Hovedplan vei», som er vedtatt. Nivået på de årlige bevilgningene er vesentlig redusert sammenlignet med

forrige planperiode. Standarden på de kommunale veiene er imidlertid fremdeles innenfor et akseptabelt nivå.

10.C.02 - Maskiner til veivedlikehold

Det er behov for å bytte dagens veihøvel, da den er gammel og dyr i drift. Det avsettes derfor kr. 4,5 mill. i 2019 til dette tiltaket. Ny utskiftingsplan er for øvrig under revisjon og vil bli lagt frem for behandling når den foreligger.

11. Et attraktivt bysentrum som et naturlig samlingssted for alle, med lett tilgjengelige offentlige og private tjenester.

Strategier og tiltak	Tidl.	2019	2020	2021	2022
11.A	Utforme en fremtidsrettet sentrumsplan med fokus på variert næringsutøvelse, handel og aktivitet i sentrum for innbyggere i alle aldersgrupper.				
11.B	Byggeskikk, estetikk, kunstutsmykking og lyssetting skal vektlegges i byutviklingen.				
11.C	Arbeide for å få et mer differensiert tilfang av arbeidsplasser, eksempelvis gjennom nye statlige arbeidsplasser og grundervirksomhet.				
11.D	Sentrum og nærliggende områder må ha grøntarealer og parker som inviterer til opphold og aktivitet.				
11.D.01 - Rehabilitering av Sjøgata	✓				

*

12. Hammerfest - et senter for næring, kultur, kunnskap og opplevelser.

Strategier og tiltak	Tidl.	2019	2020	2021	2022
12.A	Arbeide for å etablere et tematisk vitensenter for kunnskap og opplevelser, med Barentshavet og Barentsregionen som tema, herunder polarhistorie, maritimt miljø, energi og fauna.				
12.B	Gjennom målrettet samarbeid med involverte institusjoner og aktører sikre økt verdiskapning knyttet til verdensarven Struves meridianbue.				
12.C	Gjennom målrettet destinasjonsutviklingsarbeid skape et fundament for turistnæringer, deriblant øke utnyttelsen av cruisetrafikken.				
12.D	Styrke og gjøre nasjonalparken og verneområdene mer synlig og tilgjengelig.				
12.E	Samarbeide med landbruk og reindriftsnæringen om økt lokal verdiskapning.				
12.F	Bidra til økt verdiskapning, sysselsetning og innovasjon i kulturnæringene.				
12.G	Sikre at Hammerfest fortsatt skal være et regionalt og nasjonalt senter for dans.				
12.H	Stimulere til at Hammerfest fortsatt skal utvikle seg som en god arrangør for et mangfold av kulturarrangementer gjennom hele året.				
12.H.04 - Driftsstøtte til Skaidi Xtreme		✓	✓	✓	✓
12.I	Utarbeide en kulturminneplan med mål om å bevare materielle og immaterielle lokalhistoriske verdier for kommende generasjoner.				
12.J	Stimulere til økt aktivitet i bygdene gjennom et bygdeutviklingsprosjekt.				

12.H.04 - Driftsstøtte til Skaidi Xtreme

Hammerfest Sykkelklubb og en stor dugnadsgjeng gjør en utrolig flott jobb med å arrangere terrengsykkelrittet Skaidi Xtreme. De får løpere fra inn- og utland som tilbringer mange dager både i Hammerfest og på Skaidi i Kvalsund der sykkelrittet arrangeres. Dette er god PR både for Hammerfest,

Kvalsund og sykkelporten i Finnmark. Det er utfordrende å få det økonomiske sammen det enkelte år. Det settes av et driftstilskudd på kr 175.000 hvert år i hele økonomiplanperioden 2019-2022.

13. Hammerfest sykehus har et helsetjenestetilbud av god kvalitet, som yter spesialisthelsetjenester for befolkningen

Strategier og tiltak	Tidl.	2019	2020	2021	2022
13.A	Arbeide for å bevare, styrke og videreutvikle helsetjenestetilbudet ved Hammerfest sykehus.				
13.B	Bidra i arbeidet for å sikre god fagutvikling, kompetansebygging og videreutvikling av gode fagmiljø ved Hammerfest sykehus.				
13.C	Arbeide videre for en snarlig renovering og utbygging av Nye Hammerfest sykehus.				
13.C.01 - Helsehus i forbindelse med nytt sykehus		✓	✓	✓	✓

*

13.C.01 – Nytt helsehus i forbindelse med nytt sykehus.

Hammerfest kommune har planlagt bygging av nytt Helsehus samlokalisert med Hammerfest sykehus og Arktisk universitetet Campus Hammerfest. Prosjektmidler for budsjettåret 2019 er 12 millioner kroner.

14. Hammerfest kommune har en aktiv rolle i utviklingsprosjekter og samarbeid som omfatter regionen og fylket.

Strategier og tiltak	Tidl.	2019	2020	2021	2022
14.A	Prioritere deltagelse i interkommunale, regionale og fylkesomspennende prosjekter og samarbeid.				
14.B	Ta initiativ til samarbeid med andre kommuner og være positiv og åpen i forhold til nabokommuner som ønsker et samarbeid.				
14.C	Arbeide for en best mulig kommunestruktur i regionen.				

*

Klima, energi og miljø

«Sammen tar vi ansvar for en bærekraftig samfunnsutvikling»

Hentet fra kommuneplanens samfunnsdel:

Miljøet vårt er en integrert og uatskillelig del av vår livskvalitet og trivsel, helse, arbeid og økonomi- alt avhenger av miljøet, nå og i framtiden. Hammerfest må rustes for framtiden, og da krever det omstilling ved at det tas grep på veien mot et tryggere og grønnere samfunn.

Det forventes et varmere, villere og våtere klima fremover. Mye tyder på at måten og hastigheten vi bruker våre naturressurser på, ikke er bærekraftig. Vi forbruker naturressurser i et for høyt tempo og vi slipper ut forurensende stoffer som påvirker vårt miljø, både lokalt, nasjonalt og globalt. De samlede virkningene av dette påvirker vår natur og våre levevilkår i en negativ retning. I det store bildet er naturens tilstand og evne til å forsørge oss allerede svekket. Disse utfordringene kan bare håndteres gjennom en kursendring som krever målrettet planlegging og helhetlige tiltak.

DELPLANER OG TEMAPLANER

MÅL, STRATEGIER OG TILTAK

15. Hammerfestsamfunnet har kuttet klimagassutslippene i henhold til nasjonale mål frem til 2027. Kommunen

	Strategier og tiltak	Tidl.	2019	2020	2021	2022
15.A	All byutvikling og infrastruktur skal tilpasses fremtidige klimafordringer ved at det settes krav til klimatilpassing.					
15.B	Gjennom planlegging og myndighetsutdøvelse bidra til reduksjon av klimagasser samt til økt miljøvennlig energiplanlegging.					
15.C	Bidra til å bygge et fullskala anlegg for CO2 håndtering på Melkøya.					
15.D	Redusere transport-, energi, og arealbruk i samfunnsplanleggingen.					
15.E	Kartlegge og gjennomføre energiøkonomiserende tiltak på kommunal bygningsmasse, og benytte støtteordninger for enøk tiltak.					
15.F	Kartlegge og utnytte lokale energikilder på en bedre måte.					
15.G	Ta i bruk miljøvennlige og egnede teknologiske løsninger.					
15.H	Tilrettelegge optimalt for å gå og sykle ved at alle muligheter til snarveier og løyper knyttes mellom boligområder og sentrum.					
15.I	Kommuneorganisasjonen skal være miljøbevist ved kjøp av varer og tjenester.					

*

16. Hammerfest kommune er en ren, ryddig og trygg kommune hvor alle tar ansvar

Strategier og tiltak	Tidl.	2019	2020	2021	2022
16.A	Stimulere til økt felles innsats hvor alle innbyggere, næringsliv og kommunen bidrar til en ren, ryddig og trygg kommune.				
16.A.02 - Rehabilitering og oppgradering av sneskjermer	✓				
16.A.05 - Reduksjon av vedlikeholdsbudsjettet		✓	✓	✓	✓
16.B	Rydde opp i gamle miljøsynder				
16.B.02 - Ren Havn		✓	✓	✓	
16.C	Ha sterkere fokus på sortering, gjenvinning og gjenbruk av avfall.				
16.D	Redusere kommunens produksjon av avfall, med fokus på innkjøp, forbruk og gjenbruk.				

*

16.A.05 - Reduksjon av vedlikeholdsbudsjettet

En reduksjon i vedlikeholdsbudsjettet på kr. 2 000 000 for formålsbygg som følge av budsjettsituasjonen.

16.B.02 - Ren Havn

Ren Havn-prosjektet er nå et tredelt prosjekt, miljø, havnelogistikk og sentrumsutvikling. Kommunes andel av miljødelen av Ren Havn-prosjektet er beregnet til 40 millioner, fordelt like mellom kommunen og Havna. Det settes av 10 millioner i årene 2019 og 2020 til dette. Det forutsettes at Havna setter av tilsvarende på sine budsjetter. Sentrumsutviklingsdelen av Ren havn er anslått å koste 11 millioner, og forutsettes bekostet av kommunen, med 5 millioner i 2020 og 6 millioner i 2021. For realisering av hele prosjektet er det en forutsetning at Statens dekker 75% av kostnadene ved miljødelen. I regjeringens forslag til statsbudsjett er det ikke lagt inn midler til dette i 2019. Endelig avklaring skjer i Stortingets behandling.

17. Vi prioriterer bevaring av naturgrunlaget og hindrer tap og forringelse av biologisk mangfold og viktige naturområder.

Strategier og tiltak	Tidl.	2019	2020	2021	2022
17.A	Sikre og bevare tilgang til naturressursene våre - som rent vann, ren luft, høstbare ressurser, utsikt og stillhet.				
17.B	Sikre kontakt med grøntstrukturer og friluftsområder i alle boligområder, også i sentrum.				
17.C	Synliggjøre og skape økt interesse for kommunens store naturverdier og naturmangfold.				
17.D	Oppdatere kunnskapsgrunlaget for naturtyper og prioriterte arter gjennom kartlegging og kvalitetssikring.				
17.E	Være en viktig aktør i verneprosesser og forvaltning av egne verområder.				

*

Tjenester og demokrati

«Sammen skaper vi gode tjenester og et levende demokrati»

Hentet fra kommuneplanens samfunnsdel:

Gode tjenester til befolkningen er en forutsetning for trivsel og livskvalitet i ethvert lokalsamfunn. Den kommunale tjenesteproduksjonen omfatter de fleste samfunnsfunksjoner og griper inn i alle livsfaser og miljø. Hammerfest kommune skal fortsatt ha god kvalitet på tjenestene både i forhold til tilgjengelighet og forutsigbarhet.

I kommende år forventes vekst i folketallet, økt mangfold, næringsutvikling og forventet endring i kommunestrukturen. Disse sentrale forholdene skaper et særlig behov for strategier slik at vi kan møte endringene med gode og tilpassede tjenester både i byen og i tettstedene. Hammerfest kommune skal være en attraktiv, kompetent og trygg arbeidsplass. Personell, kompetanse, utstyr og økonomi er viktige bærebjelker i organisasjonen.

Det må sikres at Hammerfest kommune har en sterk og langsiktig økonomistyring, med lavere gjeldsgrad.

Et levende lokaldemokrati er en forutsetning for verdiskapningen og det er viktig at deltakelse skal være mulig for alle. Hammerfest kommune skal fortsatt være opptatt av innbyggernes trivsel, være lydhør og opptre ansvarlig.

DELPLANER OG TEMAPLANER

MÅL, STRATEGIER OG TILTAK

18. Tjenestene vi leverer har en kvalitet og et resultat som gir Hammerfest kommune et godt omdømme

Strategier og tiltak	Tidl.	2019	2020	2021	2022
18.A	Vi skal ta i bruk nye metoder, teknologi og hjelpemidler som bidrar til effektivisert tjenesteproduksjon og bedre tjenester for brukeren.				
18.A.24 - Økte lisenser Shift Manager Fag og forvaltning		✓	✓	✓	✓
18.A.25 - Økte utgifter til lisenser og gebyrer legetjenesten		✓	✓	✓	✓
18.A.26 - Økte utgifter trygghetsalarmer Hjemmetjenesten		✓	✓	✓	✓
18.A.27 - Utgifter til lisenser Rypefjord sykehjem		✓	✓	✓	✓
18.A.28 - Reduksjon av kostnader IT		✓	✓	✓	✓
18.A.29 - Midlertidig stilling i 2019 på Byggesaksavdelingen		✓			
18.A.30 - Økte lisensutgifter IT		✓	✓	✓	✓
18.B	Kommunale tjenester skal tilpasses endrede behov og mangfold i befolkningen.				
18.B.03 - Utvidelse av Fjordadalen gravlund	✓	✓			
18.B.10 - Økte opplæringskostnader Rypefjord sykehjem		✓	✓	✓	✓
18.B.11 - Fagsykepleier Rypefjord sykehjem		✓	✓	✓	✓
18.B.12 - Reduksjon introduksjonslønn		✓	✓	✓	✓
18.B.13 - Reduksjon av 1 årsverk på VO-senteret		✓	✓	✓	✓
18.B.14 - Inntekter salg av opplæringstjenester til Kvalsund		✓			
18.B.15 - Reduksjon av 1 årsverk innvandretjenesten		✓	✓	✓	✓
18.B.16 - Reduksjon av 1 årsverk innen teknisk administras		✓	✓	✓	✓
18.B.17 - Økning i husleier		✓	✓	✓	✓
18.B.18 - Reduksjon av tilskudd til næringsvirksomhet		✓	✓	✓	✓
18.B.19 - Næringsavdelingen- reduksjon 1 årsverk		✓	✓	✓	✓
18.B.20 - Økte inntekter Byggesaksavdelingen 2019		✓			
18.B.21 - Reduksjon av strategisk næringsfond		✓	✓	✓	✓
18.B.23 - Støtte for prosjekter Hammerfest Næringsforenin		✓	✓	✓	✓
18.B.24 - Tilskudd til drift av MS Mårøy		✓	✓	✓	✓
18.B.25 - Tilskudd til næringsvirksomhet		✓	✓	✓	✓
18.B.26 - Strategisk næringsfond		✓	✓	✓	✓
18.B.27 - Tilskudd til fiskeriformål		✓	✓	✓	✓
18.C	Videreutvikle kanaler og metoder som fremmer kommunikasjonen med innbyggerne.				
18.C.01 - Nytt magasin museet	✓				
18.D	Omfanget av frivillig innsats økes gjennom å utvikle flere samarbeidsformer for å få best mulig tjenester og aktiviteter i kommunesamfunnet.				

18.A.24 - Økte lisenser Shift Manager Fag og forvaltning

Det legges inn økte driftsmidler til lisenser på kroner 38 930 kroner fra budsjettåret 2019.

18.A.25 - Økte utgifter til lisenser og gebyrer legetjenesten

Det settes inn økte driftsmidler til lisenser og gebyrer på de tre legesentrene og legevakten fra 2019. Det settes inn 305 000 kr fra budsjettåret 2019.

18.A.26 - Økte utgifter trygghetsalarmer Hjemmetjenesten

Det legges inn økte utgifter til trygghetsalarmer på kr. 22 000 på Hjemmetjenesten

18.A.27 - Utgifter til lisenser Rypefjord sykehjem

Driftsbudsjettet til lisenser beløper seg til kr 160 000 og legges inn fra budsjettåret 2019.

18.A.28 - Reduksjon av kostnader IT

Kr. 190 000 Dette er midler som IT fikk i forbindelse med tilskudd på fiber til Akkarfjord. De resterende midlene brukes til å dekke fornying av sertifikater.

Kr. 58 000 Forhandlet fram ny rimeligere avtale.

Kr. 310 000 Det vil ikke være behov for å utvide disklosningen, eller serverparken.

18.A.29 - Midlertidig stilling i 2019 på Byggesaksavdelingen

På grunn av at Hammerfest kommune har overtatt ansvaret for all saksbehandling innenfor byggesaker, delingssaker, seksjonering mm i Kvalsund kommune, er det behov for styrking av avdelingen med ett årsverk. Stillingen er midlertidig ut 2019, og vurderinger videre framover gjøres i sammenslåingsprosessen.

18.A.30 - Økte lisensutgifter IT

Hammerfest kommune har tatt i bruk Office 365 innenfor skolesektoren. For å få dette inn i kommunens avtale med Microsoft, har vi vært nødt til å inngå en Enterprise-avtale, noe som i sin tur har medført en økning i lisenskostnadene.

18.B.03 - Utvidelse av Fjordadalen gravlund

Utvidelsen av Gravlund er igangsatt og ferdigstilles i 2019.

18.B.10 - Økte opplæringskostnader Rypefjord sykehjem

Driften ved Rypefjord sykehjem har økt som følge av opprettelse av enhet for mennesker med behov for skjerming grunnet sin demenssykdom. Driftsbudsjettet til opplæring beløper seg til kr 40 000 og legges inn fra budsjettåret 2019.

18.B.11 - Fagsykepleier Rypefjord sykehjem

Rypefjord Sykehjem er øverst oppe i omsorgstrappen og tilbyr svært spesialiserte tjenester på skjermet enhet for mennesker for demens. Det er behov for en fagsykepleier stilling dette kostnadsberegnes til 600 000 kroner, og opprettes fra budsjettåret 2019.

18.B.12 - Reduksjon introduksjonslønn

Som følge av nedgang i antall bosatte innvandrere i 2018 og 2019 reduseres denne budsjettposten i tråd med disse endringene med kr. 2 400 000.

18.B.13 - Reduksjon av 1 årsverk på VO-senteret

Som følge av nedgang i antall elever ved voksenopplæringscenteret reduseres ressursbruken med 1 årsverk.

18.B.14 - Inntekter salg av opplæringstjenester til Kvalsund kommune, VO-senteret

Gjelder inntekter på salg av opplæringstjenester til Kvalsund kommune.

18.B.15 - Reduksjon av 1 årsverk innvandretjenesten

En reduksjon av 1 årsverk på Innvandretjenesten som følge av nedgang i antall bosatte innvandrere.

18.B.16 - Reduksjon av 1 årsverk innen teknisk administrasjon

Reduksjon av et årsverk innen teknisk administrasjon som har sin årsak i en tilpasning til gjeldende budsjettsituasjon.

18.B.17 - Økning i husleier

Husleiene økes i takt med prisstigningen på 2,6%.

18.B.18 - Reduksjon av tilskudd til næringsvirksomhet

Tilskudd til næringsvirksomhet reduseres med kr.1.500.000,-. Tilskudd til næringsformål reduseres fra kr.1.100.000,- til kr.350.000,-, og tilskudd til fiskeriformål reduseres fra kr.1.000.000,- til kr.250.000,-. Midler til distriktpolitisk utvalg hentes fra samme ansvar og må dermed også reduseres.

18.B.19 - Næringsavdelingen- reduksjon 1 årsverk

Næringsavdelingen har tre årsverk pr i dag. Avdelingen reduseres med et årsverk. Ved kommunesammenslåingen slås stillingsressursene i kommunene sammen.

18.B.20 - Økte inntekter Byggesaksavdelingen 2019

I henhold til avtale har Hammerfest kommune overtatt ansvaret for all saksbehandling innenfor byggesaker, delingssaker, seksjonering mm i Kvalsund kommune. Denne avtalen vil utvides noe, og inntekter fra Kvalsund anslås da i 2019 å bli kr.1.000.000,-.

18.B.21 - Reduksjon av strategisk næringsfond

Tilskuddsmidlene til strategisk utvikling reduseres med kr.500.000,-, fra kr.1.000.000,- til kr.500.000,-.

18.B.23 - Støtte for prosjekter Hammerfest Næringsforening

Det inngås et tettere samarbeid med Hammerfest Næringsforening i en treårsperiode fra 2019 til og med 2021 og det settes av kr 400.000 per år. Dette for å fronte næringspolitisk virksomhet der Hammerfest kommune og Hammerfest Næringsforening har sammenfallende interesser. Eksempelvis prosjekter innenfor samferdsel som Ny Lufthavn i Hammerfest/Kvalsund, RV-94/ Bypakken og skape møteplasser som fremmer næringsutviklingen i kommunen. Beløpet kommer i tillegg til prosjekter som Hammerfest Næringsforening allerede er involvert i og får tilskudd til for å arrangere eller være medarrangør for.

18.B.24 - Tilskudd til drift av MS Mårøy

Selskapet Gamle Mårøy AS har som kjent hentet hjem den verneverdige båten MS Mårøy som de drifter sammen med Mårøys venner som gjør en formidabel innsats. I perioder er det økonomisk utfordrende både å drifte og vedlikeholde en slik båt. Det settes av et kommunalt tilskudd på kr 250.000 hvert år i økonomiplanperioden 2019-2022 som et tilskudd til drift av fartøyet. Innenfor rammen av et slikt tilskudd tas det kontakt med ledelsen i Gamle Mårøy AS om det er mulig å ha en form for avtale om åpent skip for å fortelle om båtens historie til eksempelvis barnehager, skoler og eldre. Det er også slik at Riksantikvaren har en såkalt SAVOS-ORDNING der de kan bidra med det samme som kommuner/fylkeskommuner gir. Det vil være naturlig at vi sjekker ut mulighetene for å komme inn på denne ordningen i forhold til fartøyvern.

18.B.25 - Tilskudd til næringsvirksomhet

Denne posten er kraftig redusert fra 2018 til 2019 i administrasjonens forslag. Posten økes fra kr. 250.000 som ligger i administrasjonens forslag til kr 750.000 i hele perioden. Dvs. en økning med kr. 500.000.

18.B.26 - Strategisk næringsfond

Denne posten er også kraftig redusert fra 2018 til 2019 i administrasjonens forslag. Posten økes med kr. 500.000 i hele økonomiplanperioden slik at det hvert år i økonomiplanperioden ligger inne 1 mill.kroner i likhet med det som ligger inne i 2018.

18.B.27 - Tilskudd til fiskeriformål

Tilskuddet til fiskeriformål er kraftig redusert fra inneværende års budsjett i administrasjonens forslag. Fondet økes med kr 400.000,- i hele økonomiplanperioden 2019 – 2022.

19. Hammerfest kommune har en sunn økonomi som gir rom for vekst og utvikling.

Strategier og tiltak	Tidl.	2019	2020	2021	2022
19.A	Vi skal videreutvikle kompetanse og rutiner som sikrer høy kvalitet i beslutningsgrunnlaget for investeringer og drift.				
19.B	Vi skal være aktiv på arenaer der rammebetingelser for kommuneøkonomien utformes og påvirkes.				
19.C	Budsjett og økonomiplanen skal preges av langsiktige strategier for ressursinnsats og finansiering. Vedtatte handlingsregler for økonomien skal følges.				
19.C.03 - Diverse mindre investeringer	✓	✓	✓	✓	✓
19.C.04 - Egenkapitalinnskudd KLP		✓	✓	✓	✓
19.C.19 - Økning renteutgifter		✓	✓	✓	✓
19.C.20 - Økning i skatt og rammetilskudd		✓	✓	✓	✓
19.C.21 - Økning i energikostnader		✓	✓	✓	✓
19.C.22 - Selvkost		✓	✓	✓	✓
19.C.23 - Økning andre statlige overføringer		✓	✓	✓	✓
19.C.24 - Eiendomsskatt		✓			
19.C.25 - Korrigering avsetning/bruk av disposisjonsfond		✓	✓	✓	✓
19.C.26 - Prisøkninger 2019		✓			
19.C.27 - Økte renteutgifter fra og med 2020			✓	✓	✓
19.C.28 - Redusert rammetilskudd fra og med 2020			✓	✓	✓
19.C.29 - Nedtak for å balansere budsjett 2020, 2021 og 20			✓	✓	✓
19.C.32 - Inndekning nye og endrede driftstiltak		✓	✓	✓	✓
19.C.33 - Endret låneopptak i 2021				✓	
19.C.34 - Bruk av disposisjonsfond		✓			
19.D	Handlingsprogram- og økonomiplanleggingen skal styres av kommuneplanens samfunnsdel og gjeldende del- og temaplaner.				

19.C.03 - Diverse mindre investeringer

Brukes til diverse mindre investeringer på mellom 100.000,00 og 500.000,00.

19.C.04 - Egenkapitalinnskudd KLP

Kommunen betaler inn egenkapital til KLP basert på størrelsen på våre pensjonsinnbetalinger.

19.C.19 - Økning renteutgifter

Økningen i renten er basert på rapporter fra Norges Bank, der det forventes en økning på 0,5 prosentpoeng i 2019.

19.C.20 - Økning i skatt og rammetilskudd

Økning i skatt og rammetilskudd er hentet fra statsbudsjettet som ble lagt fram 8.oktober 2018.

19.C.21 - Økning i energikostnader

Det legges inn en liten økning i energikostnadene med kr. 188 000.

19.C.22 - Selvkost

Det er foreslått økning i gebyrene for vann og avløp for hele perioden, jf. forslag til gebyr – og avgiftsregulativ for 2019. Videre er investeringsnivået for vann og avløp samlet redusert med kr. 13 mill. for hvert av årene.

19.C.23 - Økning andre statlige overføringer

Økning i andre statlige overføringer i henhold til statsbudsjettet for 2019.

19.C.24 - Eiendomsskatt

Omlegging av eiendomsskatten for verk og bruk vil medføre en svak nedgang i 2019, da det ikke lenger vil være anledning til å skattlegge maskiner og andre produksjonsmidler. Samlet redusert effekt for Hammerfest kommune vil utgjøre ca. kr. 3,5 mill. med en nedtrapping over 7 år. Eiendomsskatten fra Equinors virksomhet på Melkøya vil ikke bli berørt da det er underlagt særskilt lovverk som er unntatt fra disse endringene.

19.C.25 - Korrigering avsetning/bruk av disposisjonsfond**19.C.26 - Prisøkninger 2019**

Forventet prisøkning på kjøp av varer og tjenester er beregnet til 9 MNOK. Denne økningen blir ikke gjennomført i 2019. Etter å ha fått justert budsjettet for å få det i balanse, så gjenstår kr 376 707 som prisøkning for 2019.

19.C.27 - Økte renteutgifter fra og med 2020

Foreslår følgende renteøkninger blir lagt inn i årene 2020-2022.

Økningen i 2019 er som kjent 12 M NOK der rente ble økt med 0,5%.

- Foreslår en ny økning i 2020 med 12 MNOK, dvs ny renteøkning med 0,5%
- Foreslår en ny økning i 2021 med 9,6 MNOK, dvs ny renteøkning med 0,4%
- 2022 ingen ny økning. Dvs rentenivå likt som 2021.

19.C.28 - Redusert rammetilskudd fra og med 2020

Som følge av kommunesammenslåingen får vi redusert rammetilskuddet med kr. 5 227 000,-.

19.C.29 - Nedtak for å balansere budsjett 2020, 2021 og 2022

Det vil være nødvendig å ta ned budsjettet på driftssiden fra og med 2019.

Dette vil administrasjonen komme tilbake til våren 2019.

19.C.32 - Inndekning nye og endrede driftstiltak

1450.10.1000 Reservert lønn

Avsatt beløp på denne posten reduseres med 1.mill. kr i hele økonomiplanperioden.

1450.10.900 Reservert pensjon

Budsjettposten reduseres med kr 200.00 i hele økonomiplanperioden.

9000.15000 Reservert renter

Posten reduseres med kr 1.575.000 i 2019-2021, og med kr. 1 175 000 i 2022.

19.C.33 - Endret låneopptak i 2021

Endret låneopptak som følge av utsettelse av Baksalen barnehage.

19.C.34 - Bruk av disposisjonsfond

25600009 Disposisjonsfond (eget fond etter salget av Barents Naturgass)

Inndekningen av endrede investeringstiltakene med kr.10.740.000 skjer ved å belaste disposisjonsfondet som nevnt overfor.

20. Et levende lokaldemokrati, klare forventninger til medvirkning og tydelig rollefordeling mellom politisk og

Strategier og tiltak	Tidl.	2019	2020	2021	2022
20.A	Aktivt benytte arenaer og metoder for medvirkning fra brukere og innbyggere gjennom undersøkelser, folkemøter, offentlige samtaler og debatter.				
20.B	Kommunal ledelse skal ha høy fokus på sammenhengen mellom ambisjon, plan, prioritering, økonomi og tilgjengelige ressurser gjennom, organisering, struktur og arbeidsmetoder.				
20.C	Vurdere politisk organisering av råd, utvalg og foretak i forhold til hensiktsmessighet og kommunestruktur.				
20.C.02 - Reduksjon møtegodtgjørelse politisk		✓	✓	✓	✓
20.D	Ungdom skal sikres reell innflytelse i saker som angår deres hverdag gjennom gode demokratiske ordninger og brukermedvirkning.				
20.E	Legge praktisk til rette for økt valgdeltagelse ved å benytte løsninger som gjør valg mer tilgjengelig.				
20.E.01 - Valg- økning av kostnader		✓		✓	

*

20.C.02 - Reduksjon møtegodtgjørelse politisk

Mindreforbruk møtegodtgjøring på politiske utvalg gir mulighet for reduksjon

20.E.01 - Valg- økning av kostnader

Reelle kostnader til avvikling av valg er økt og utgiftene til avvikling av kommunestyrevalg er erfaringsmessig noe høyere enn ved stortingsvalg.

21. Hammerfest kommune er en attraktiv arbeidsplass med høyt fokus på trivsel og friske medarbeidere.

Strategier og tiltak	Tidl.	2019	2020	2021	2022
21.A	Hammerfest kommune skal være konkurransedyktig i arbeidsmarkedet gjennom en fremtidsrettet arbeidsgiverpolitikk.				
21.A.01 - Heltidskultur		✓	✓	✓	✓
21.B	Gode arbeidsplasser skapes gjennom aktiv omdømmebygging, tydelig ledelse og fokus på HMS.				
21.B.01 - Avdelingleder Hjemmetjenesten		✓	✓	✓	✓
21.B.02 - Seilmakerveien 1	✓				
21.C	Virksomhetenes personalgrupper skal gjenspeile mangfoldet i samfunnet, med fokus på likestilling, integrering og tilpassede arbeidsplasser.				
21.C.01 - Reduksjon Fellesutgifter		✓	✓	✓	✓
21.D	Økt nærvær fremmes gjennom aktiv satsning på virkemidler som er helsefremmende for medarbeidere og arbeidsplass.				
21.D.01 - Økte utgifter alarmsystem Legetjenesten		✓	✓	✓	✓
21.E	Satse på ungdommer ved å tilby sommerjobber og lærlingeplasser.				
21.E.05 - Mindreforbruk lønnskostnader lærlinger		✓	✓	✓	✓
21.F	Opplæring og utvikling av medarbeidere og ledere skjer gjennom systematisk planlegging og tilpassede virkemidler. Kompetanseplaner utarbeides for alle tjenesteområder.				

21.A.01 - Heltidskultur

I administrasjonens forslag er det ikke funnet rom til dette tiltaket. Det er viktig at det satses aktivt i kommunen på utvikling av heltidskultur. Det settes derfor av et tilskudd på kr 200.000 per år i hele økonomiplanperioden 2019 – 2022 til dette formålet.

21.B.01 - Avdelingleder Hjemmetjenesten

Både Devold rapporten, og rapporten fra KS med analyse av hjemmetjenesten viser til at lederspennet er for stort. Det er i dag 1 leder med 70 årsverk. Det opprettes en avdelingsleder stilling i hjemmetjenesten fra budsjett året 2019, dette utgjør 600 000 kroner.

21.C.01 - Reduksjon Fellesutgifter

Opphør av 1 atferdsstilling og reduksjon i utgifter til forebyggende tiltak.

21.D.01 - Økte utgifter alarmsystem Legetjenesten

Det settes inn økte driftsmidler til alarmsystemer på de tre legesentrene og legevakten fra 2019. Det settes inn 56 000 kr fra budsjettåret 2019.

21.E.05 - Mindreforbruk lønnskostnader lærlinger

Alle hjemler er ikke besatt til enhver tid, noe som gir et mindreforbruk av lønnskostnader.

22. Hammerfest kommune har en beredskap og sikkerhet som minimaliserer risikoen for tap av liv og helse, miljø og

Strategier og tiltak	Tidl.	2019	2020	2021	2022
22.A	I nært samarbeid med ulike berørte aktører videreutvikle Hammerfest som knutepunkt for helsemessig beredskap for Finnmarkskysten og Barentshavet.				
22.A.01 - Økte utgifter til 110-sentralen		✓	✓	✓	✓
22.B	Arbeide helhetlig og systematisk med beredskap og samfunnsikkerhet på tvers av sektorene, deriblant med beredskapsøvelser.				
22.B.04 - Økte utgifter til nødnett Legetjenesten		✓	✓	✓	✓
22.B.05 - Økt hjemmel kriseteam og sammenslåing av krise		✓	✓	✓	✓
22.C	Videreutvikle kommunalt beredskapsråd.				

22.A.01 – Økte utgifter til 110-sentralen

Dette gjelder kommunes andel av 110-sentralen. Økte utgifter beløper seg til kr 400.000

22.B.04 – Økte utgifter til nødnett Legetjenesten

Det settes inn økte driftsmidler til nødnett på legevakten fra 2019. Det settes inn 70 000 kr fra budsjettåret 2019.

22.B.05 - Økt hjemmel kriseteam og sammenslåing av kriseteam Hammerfest og Kvalsund

I administrasjonens forslag er det under drift også et forslag for økt hjemmel Kriseteam og sammenslåing kriseteam for Hammerfest og Kvalsund som det ikke er funnet plass for. Det foreslås at dette tiltaket tas inn og legges inn fast med kr 100.000 per år i hele økonomiplanperioden 2019 – 2022.

Samlet oversikt over tiltak investering

Tabellene synliggjør en rekke tiltak som foreslås fra rådmannens side. En del av disse er gitt prioritet, og er derfor merket med **grønn hake**. Alle beløp som fremkommer i oversikten er nettobeløp etter at tilskudd og andre inntekter er tatt hensyn til.

Investerings tiltak	Tidl.	2019	2020	2021	2022
✓ 01.A.05 - Mellomvannet omsorgsboliger	52 198 225	-	-	-	-
✓ 01.A.07 - Hovedplan vann og avløp	75 720 000	27 000 000	27 000 000	27 000 000	27 000 000
✓ 01.A.08 - Opprustning fortau/ gateløp	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	-
✓ 01.A.21 - Krøkebærveien, omgjøring til heldøgnsbemannede c	-	8 000 000	-	-	-
✓ 01.A.22 - Etablere småhus	-	4 500 000	4 500 000	-	-
✓ 01.A.24 - Idrettsveien 65	-	750 000	750 000	-	-
✓ 01.B.04 - Tilrettelegging for personer med nedsatt hørsel	-	500 000	-	-	-
✓ 02.A.05 - Kjøp av Elvetun midlertidige barnehage	-	3 000 000	-	-	-
✓ 02.D.03 - Hammerfest arena	13 600 000	-	-	-	-
✓ 03.D.02 - Lyspunkter akebakke og Breidablikk stadion	-	240 000	-	-	-
✓ 04.A.04 - Opparbeidelse av boligfelt i kommunal regi	4 500 000	-	-	-	-
✓ 04.A.05 - Reguleringsplan nye boligområder	1 200 000	600 000	600 000	-	-
✓ 04.B.02 - Trafikksikkerhetstiltak	2 900 000	1 450 000	1 450 000	-	-
✓ 04.B.03 - Skredsikring	13 631 547	2 400 000	2 400 000	-	-
✓ 04.D.01 - Utbygging av bredbånd i distriktene	2 250 000	1 400 000	-	500 000	500 000
✓ 04.E.01 - Startlån	50 000 000	50 000 000	50 000 000	50 000 000	50 000 000
✓ 05.A.01 - IKT i skolen	3 000 000	1 500 000	-	-	-
✓ 05.A.02 - Ny barnehage i Baksalen	-	-	-	22 600 000	20 000 000
✓ 05.A.03 - Utsettelse av Nye Baksalen barnehage	-	-	-	-22 600 000	-20 000 000
✓ 05.B.04 - Utvidet utbygging/ rehabilitering Reindalen skole	-	-	-	20 000 000	20 000 000
✓ 10.A.03 - Kollektivplan- gjennomføring	900 000	900 000	900 000	900 000	-
✓ 10.C.01 - Hovedplan vei	10 125 000	2 100 000	3 400 000	-	-
✓ 10.C.02 - Maskiner til veivedlikehold	2 800 000	4 500 000	-	-	-
✓ 11.D.01 - Rehabilitering av Sjøgata	15 000 000	-	-	-	-
✓ 12.H.02 - AKS; fuktanlegg	490 000	-	-	-	-
✓ 16.A.02 - Rehabilitering og oppgradering av sneskjermer	2 000 000	-	-	-	-
✓ 16.B.02 - Ren Havn	-	10 000 000	15 000 000	6 000 000	-
✓ 18.B.03 - Utvidelse av Fjordadalen gravlund	9 000 000	11 000 000	-	-	-
✓ 18.C.01 - Nytt magasin museet	8 000 000	-	-	-	-
✓ 19.C.03 - Diverse mindre investeringer	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
✓ 19.C.04 - Egenkapitalinnskudd KLP	-	3 507 612	3 607 612	3 707 612	3 807 612
✓ 19.C.33 - Endret låneopptak i 2021	-	-	-	2 600 000	-
✓ 19.C.34 - Bruk av disposisjonsfond	-	-740 000	-	-	-
✓ 21.B.02 - Seilmakerveien 1	2 000 000	-	-	-	-
✓ 05.B.03 - Oppgradering Reindalen skole	-	10 000 000	30 000 000	-	-
✓ 22.B.01 - Høyderedskap brann/Alt.2 Investering i nytt	6 000 000	-	-	-	-
✓ 12.H.03 - AKS; lydørd	600 000	-	-	-	-
✓ 11.B.03 - Paviljong	500 000	-	-	-	-
✓ 04.D.03 - Asfaltering kommunale veier i distriktet	1 000 000	-	-	-	-
✓ 13.C.01 - Helsehus i forbindelse med nytt sykehus	-	12 000 000	72 000 000	132 000 000	33 000 000
Totalt			218 107 612	249 207 612	139 307 612
Prioriterte tiltak		161 107 612	218 107 612	249 207 612	139 307 612
Overførsel fra drift til investering		-60 000 000	-60 000 000	-60 000 000	-60 000 000
Lånebehov		101 107 612	158 107 612	189 207 612	79 307 612

Samlet oversikt over tiltak drift

Drifts tiltak	Tidl.	2019	2020	2021	
✓ 01.A.25 - Økte driftsmidler hjemmetjenesten	-	2 055 565	2 055 565	2 055 565	2 055
✓ 01.A.26 - Driftskostnader Tjenesten for funksjonshemmede	-	200 000	200 000	200 000	200
✓ 01.A.27 - Økte utgifter på kjøp av tjenester Tjenesten for fun	-	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000
✓ 01.A.28 - Økning av driftsmidler Rypefjord sykehjem	-	654 550	654 550	654 550	654
✓ 01.A.29 - Økte driftsmidler Kirkeparken	-	1 430 000	1 430 000	1 430 000	1 430
✓ 01.A.30 - Reduksjon Finnmarksveien, drift i 4 måneder i 2015	-	7 323 488	414 229	414 229	414
✓ 01.A.31 - Opprettelse av Stormtunet bygg D	-	-1 017 174	3 486 740	3 486 740	3 486
✓ 01.A.33 - Opprettelse av Stormtunet bygg ABC	-	1 025 068	7 096 600	7 096 600	7 096
✓ 01.A.34 - Reduksjon av tilskudd behandlingsreiser	-	-100 000	-100 000	-100 000	-100
✓ 01.A.36 - Økte brukbetalinger helse og omsorg	-	-350 000	-350 000	-350 000	-350
✓ 01.A.37 - Nedtak av 6,1 årsverk i Tjenesten for funksjonshen	-	-3 660 000	-3 660 000	-3 660 000	-3 660
✓ 01.A.38 - Utvidet leie FD bygget (samlokalisering av helse og	-	400 000	780 000	780 000	780
✓ 01.A.39 - Opprettelse av Melkøya omsorgsbolig	-	2 991 693	2 991 693	2 991 693	2 991
✓ 01.A.40 - Økning i inntekter ressurskrevende brukere	-	-3 650 000	-3 650 000	-3 650 000	-3 650
✓ 01.A.41 - Opprettelse av Sørøygata omsorgsbolig	-	3 885 000	6 371 000	6 371 000	6 371
✓ 01.B.01 - Økte utgifter multidosse Hjemmetjenesten	-	170 000	170 000	170 000	170
✓ 01.B.03 - Opprettelse av 2 årsverk i Ergo- og fysioterapitjene	-	1 100 000	1 100 000	1 100 000	1 100
✓ 01.C.01 - Økte driftsmidler Fag og forvaltning	-	450 000	450 000	450 000	450
✓ 01.C.02 - Økte utgifter BPA Hjemmetjenesten	-	730 000	730 000	730 000	730
✓ 01.C.03 - Bortfall av fastlønnskutt Ergo- og fysioterapitje	-	265 000	265 000	265 000	265
✓ 01.F.01 - Økning driftsmidler Montenegro bo- og lavterskelse	-	967 668	967 668	967 668	967
✓ 02.A.06 - Økning private barnehager	-	-	1 200 000	1 200 000	1 200
✓ 02.A.07 - Økning Barnevern	-	-	800 000	800 000	800
✓ 02.A.08 - Økning foreldrebetaling i barnehage	-	-310 000	-310 000	-310 000	-310
✓ 02.A.09 - Økning foreldrebetaling SFO	-	-155 000	-155 000	-155 000	-155
✓ 02.A.10 - Bortfall av leiekostnader Elvetun midlertidige barne	-	-1 200 000	-1 200 000	-1 200 000	-1 200
✓ 02.A.11 - Gratis SFO for lavinntektsgrupper 1. klasse	-	250 000	250 000	250 000	250
✓ 02.C.01 - Opprettelse Barnevernsvakt	-	750 000	750 000	750 000	750
✓ 02.D.02 - Tilskudd til realisering av Hammerfest arena	-	10 000 000	-	-	-
✓ 02.D.07 - NAV- Aktivitetscenteret Ungdomsløft	-	330 000	330 000	-	-
✓ 09.A.01 - Inntekter fra havbruksfondet	-	-	-	-	-
✓ 12.H.04 - Driftsstøtte til Skaidi Xtreme	-	175 000	175 000	175 000	175
✓ 16.A.05 - Reduksjon av vedlikeholdsbudsjettet	-	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000
✓ 18.A.24 - Økte lisenser Shift Manager Fag og forvaltning	-	38 930	23 280	23 280	23
✓ 18.A.25 - Økte utgifter til lisenser og gebyrer legetjenesten	-	305 000	305 000	305 000	305
✓ 18.A.26 - Økte utgifter trygghetsalærer Hjemmetjenesten	-	22 000	22 000	22 000	22
✓ 18.A.27 - Utgifter til lisenser Rypefjord sykehjem	-	160 000	160 000	160 000	160
✓ 18.A.28 - Reduksjon av kostnader IT	-	-558 000	-558 000	-558 000	-558
✓ 18.A.29 - Midlertidig stilling i 2019 på Byggesaksavdelingen	-	700 000	-	-	-
✓ 18.A.30 - Økte lisensutgifter IT	-	400 000	400 000	400 000	400
✓ 18.B.10 - Økte opplæringskostnader Rypefjord sykehjem	-	40 000	40 000	40 000	40
✓ 18.B.11 - Fagsykepleier Rypefjord sykehjem	-	600 000	600 000	600 000	600
✓ 18.B.12 - Reduksjon introduksjonslønn	-	-2 400 000	-2 400 000	-2 400 000	-2 400
✓ 18.B.13 - Reduksjon av 1 årsverk på VO-senteret	-	-575 000	-630 000	-630 000	-630
✓ 18.B.14 - Inntekter salg av opplæringsjenester til Kvalsund k	-	-400 000	-	-	-
✓ 18.B.15 - Reduksjon av 1 årsverk innvandretenesten	-	-175 000	-525 000	-525 000	-525
✓ 18.B.16 - Reduksjon av 1 årsverk innen teknisk administrasj	-	-288 000	-865 000	-865 000	-865
✓ 18.B.17 - Økning i husleier	-	-1 341 400	-1 341 400	-1 341 400	-1 341
✓ 18.B.18 - Reduksjon av tilskudd til næringsvirksomhet	-	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500
✓ 18.B.19 - Næringsavdelingen- reduksjon 1 årsverk	-	-700 000	-700 000	-700 000	-700
✓ 18.B.20 - Økte inntekter Byggesaksavdelingen 2019	-	-1 000 000	-	-	-
✓ 18.B.21 - Reduksjon av strategisk næringsfond	-	-500 000	-500 000	-500 000	-500
✓ 18.B.23 - Støtte for prosjekter Hammerfest Næringsforening	-	400 000	400 000	400 000	400
✓ 18.B.24 - Tilskudd til drift av MS Mårøy	-	250 000	250 000	250 000	250
✓ 18.B.25 - Tilskudd til næringsvirksomhet	-	500 000	500 000	500 000	500
✓ 18.B.26 - Strategisk næringsfond	-	500 000	500 000	500 000	500
✓ 18.B.27 - Tilskudd til fiskeriformål	-	400 000	400 000	400 000	400
✓ 19.C.19 - Økning renteutgifter	-	10 000 000	12 000 000	12 000 000	12 000
✓ 19.C.20 - Økning i skatt og rammetilskudd	-	-23 361 000	-23 361 000	-23 361 000	-23 361
✓ 19.C.21 - Økning i energikostnader	-	188 000	188 000	188 000	188
✓ 19.C.22 - Selvkost	-	-9 017 325	-9 017 325	-9 017 325	-9 017
✓ 19.C.23 - Økning andre statlige overføringer	-	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500
✓ 19.C.24 - Eiendomsskatt	-	-800 000	-	-	-
✓ 19.C.25 - Korrigering avsetning/bruk av disposisjonsfond	-	4 140 199	4 140 199	4 140 199	4 140
✓ 19.C.26 - Prisskninger 2019	-	376 707	-	-	-
✓ 19.C.27 - Økte renteutgifter fra og med 2020	-	-	12 000 000	9 600 000	9 600
✓ 19.C.28 - Redusert rammetilskudd fra og med 2020	-	-	5 227 000	5 227 000	5 227
✓ 19.C.29 - Nedtak for å balansere budsjett 2020, 2021 og 2022	-	-	-30 927 645	-37 198 051	-40 712
✓ 19.C.32 - Inndekning nye og endrede drifts tiltak	-	-2 775 000	-2 775 000	-2 775 000	-2 375
✓ 19.C.34 - Bruk av disposisjonsfond	-	-10 000 000	-	-	-
✓ 20.C.02 - Reduksjon møtegodtgjørelse politisk	-	-200 000	-200 000	-200 000	-200
✓ 20.E.01 - Valg- økning av kostnader	-	200 000	-	200 000	200
✓ 21.A.01 - Heltidskultur	-	200 000	200 000	200 000	200
✓ 21.B.01 - Avdelingsleder Hjemmetjenesten	-	600 000	600 000	600 000	600
✓ 21.C.01 - Reduksjon Fellesutgifter	-	-318 323	-318 323	-318 323	-318
✓ 21.D.01 - Økte utgifter alarmsystem Legetjenesten	-	56 000	56 000	56 000	56
✓ 21.E.05 - Mindreforbruk lønnskostnader lærlinger	-	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000
✓ 22.A.01 - Økte utgifter til 110-sentralen	-	400 000	400 000	400 000	400
✓ 22.B.04 - Økte utgifter til nødnett Legetjenesten	-	70 000	70 000	70 000	70
✓ 22.B.05 - Økt hjemmel kriseteam og sammenslåing av krisete	-	100 000	100 000	100 000	100
Totalt		-11 151 354	-14 394 169	-23 194 575	-26 909
Prioriterte tiltak		-11 151 354	-14 394 169	-23 194 575	-26 909

Ikke prioriterte tiltak, drift og investering

Dette er tiltak som ikke er prioritert og er ikke inkludert i handlingsplanen for 2019-2022.

Tabellen under viser oversikt over tiltak fordelt mellom drift og investering.

Ikke prioriterte tiltak investering og drift					
Investering - ikke prioriterte tiltak		2019	2020	2021	2022
01.A.45	Samlokalisering Rus og psykiatri	20 000 000			
01.A.46	Kontorløsning	5 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
01.C.04	Renovering Soria Moria		28 000 000		
02.D.02	Tiltak idrettshaller	10 300 000	11 300 000	3 400 000	5 900 000
04.A.06	Elvemo renovering	13 000 000			
04.A.06	Elvemo seksjonering og salg		-11 000 000	-11 000 000	
04.A.10	Kommunens boligmasse				
04.A.13	Opparbeidelse av boligfelt i kommunal regi				
04.B.01	Gang- og sykkelvei til Forsøl	18 000 000			
04.D.02	Kombikaier i distriktet	600 000	600 000		
05.B.04	Utvidet utbygging/rehabilitering Reindalen skole			40 000 000	
18.A.03	Nytt kommunalt lager		28 000 000	-4 200 000	
18.B.04	Ny brannstasjon				40 000 000
SUM		66 900 000	57 900 000	29 200 000	46 900 000
Drift - ikke prioriterte tiltak		2019	2020	2021	2022
01.A.43	Omgjøring av hvilende nattevakts stilling	250 000	250 000	250 000	250 000
01.A.44	Opprettelse av vikarpool	6 000 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000
02.A.05	Grunnskoleutdanning for elever i andre kommuner	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
02.B.03	Støtteam i grunnskolen, 4 lærerhjemler	1 400 000	2 400 000	2 400 000	2 400 000
18.A.31	Utbygging av PC park	900 000	650 000	1 800 000	750 000
18.A.32	Digitalisering	500 000	500 000	500 000	500 000
18.B.23	Opprette 20% helgestilling sykepleier Kirkeparken	120 000	120 000	120 000	120 000
21.B.02	Opprette lege-leder stillinger på legekantorene og øke helsestasjonslege	330 000	330 000	330 000	330 000
22.B.06	Miljørettet helsevern	700 000	700 000	700 000	700 000
SUM		13 200 000	13 950 000	15 100 000	14 050 000

Investering	
01.A.45	Samlokalisering Rus og psykiatri
	Tjenesten er lokalisert på tre forskjellige adresser, og har et behov for samlokalisering for en mer effektiv drift og et bedre tjenestetilbud. Behovsanalyse er utført. For realisering, antas det et behov for investeringsmidler på 20 mill. kr.
01.A.46	Kontorløsning
	Midler til å løse ulike utfordringer relatert til kontorlokaler.
01.C.04	Renovering Soria Moria
	Prosjektavdelingen har utført oppgaven med å lage kostnadsoverslag for nødvendige utbedringer ved Soria Moria. Bygget ble tidligere benyttet til sykehjem, etter utflytting i oktober 2015 blir det nå benyttet til dagtilbud for mennesker med utviklingshemming. De drifter brukthandel, cafe, hybeldrift, vaktmestertjenester, vaskeri og ulike andre hobby og aktivitets tilbud. Det er i dag 31 personer som har sitt dagtilbud der. Kostnadsoverslaget er beregnet til 28 millioner.
02.D.02	Tiltak idrettshaller

	Svømme- og idrettshallene har et etterslep på vedlikeholdsarbeidet. I formannskapetets sak PS 19/18 la rådmannen frem en plan for innhenting av etterslepet og et kostnadsbilde. Formannskapet vedtok at finansieringen av tiltakene skulle innarbeides i budsjettarbeidet for 2019.
04.A.06	Elvemo renovering og salg
	Alternativ til direkte salg. Bygget renoveres, seksjoneres og selges til kommunale målgrupper i boligpolitikken. Ny vurdering av alternativene leveres av administrasjonen i løpet av høsten.
04.A.10	Kommunens boligmasse
	Mange av Hammerfest kommunes boliger er av eldre karakter. En god del av disse har nedsatt standard. En tilstandsrapport for den kommunale boligmassen er utarbeidet, som en del av boligpolitisk handlingsplan. Svært mange av boligene har en moderat dårlig standard, og rapporten tyder på et etterslep på vedlikehold.
04.A.13	Opparbeidelse av boligfelt i kommunal regi
	Med Mellomvannet boligfelt snart ferdig utbygd, er det få byggeklare boligtomter igjen i Hammerfest/Rypefjord. Område B22 i Indrefjorddalen er snart byggeklart, men inneholder kun et fåtall tomter. Det område som er nærmest realisering er område B10 på Salen. Her er reguleringsplanarbeidet snart ferdig, men det foreligger pr. i dag ikke noe overslag over opparbeidelseskostnadene her. MU har for øvrig vedtatt at det ikke skal tildeles boligområder til private, for reguleringsplanlegging og opparbeidelse, før retningslinjene for tomtetildeling er revidert.
04.B.01	Gang- og sykkelvei til Forsøl
	En sammenhengende gang- og sykkelvei fra Prærien til Forsøl er forutsatt lagt oppå traseen til Goliat-kabelen fram til Kvalfjord. Videre fra Kvalfjord til Forsøl er det forutsatt at g/s-veien og en ny 22kW-kabel (Hammerfest Energi) skal gå i felles trase. Foreløpig kostnadsoverslag er på kr.18 millioner, inkludert belysning på hele strekningen. Reguleringsplanen for dette tiltaket er vedtatt av kommunestyret, men påklaget av Reinbeitedistrikt 20, og klagen er ikke ferdigbehandlet av Fylkesmannen.
04.D.02	Kombikaier i distriktet
	I tidligere budsjettvedtak var det avsatt kr.600.000,- pr. år i årene 2019 og 2020 til tiltaket. Beløpene var forutsatt å dekke kommunens andel i forbindelse med fylkeskommunens bygging av kombibåtkai i Hellefjord og Lotre. Det viser seg at fylkeskommunen ikke vil bygge kombikaier på disse stedene, og derfor kan også kommunens bidrag fjernes/utsettes i denne omgang.
05.B.04	Utvidet utbygging/rehabilitering Reindalen skole
	Det er laget et mulighetsstudie med utgangspunkt i nåværende bygningsmasse. Det er sett på ytterligere tiltak som kan utvikle og modernisere Reindalen skole gjennom å lage bedre læringsarealer for elever og gi ansatte gode arbeidsrom og møteplasser. Det er i tillegg sett på hvordan en kan forbedre uteområdene og å skjerme lekearealer fra trafikk. Utvidet utbygging/rehabilitering Reindalen skole er kostnadsberegnet til 40 millioner. Tiltaket sees i sammenheng med vedtatt tiltak «05.B.03 - Oppgradering Reindalen skole.
18.A.03	Nytt kommunalt lager
	Driftsavdelingen har behov for å samle PIF (Park, Idrett og Friluft), Byggdrift, VA avdeling og Teknisk driftsavdeling. Nye krav for skille av ren og skitten sone må oppfylles. Finansieringen av tiltaket forutsetter at deler av dagens bygg selges og lager på Rossmolla selges.
18.B.04	Ny brannstasjon
	Dagens brannstasjon er lokalisert i et midlertidig bygg. Ny brannstasjon kan fremskaffes med investeringsmidler, men det gjøres oppmerksom på at det også vil være en mulighet å budsjettere med en leiekostnad i et privat bygg, eventuelt omdisponere investeringsbeløpet for ny brannstasjon til driftskostnad for leie.
Drift	
01.A.43	Omgjøring av hvilende nattevakts stilling

	Det er foreslått en endring av hvilende 50 % nattevakts stilling i Skaidiveien/ Blinken til aktiv nattevakts stilling og økning av denne. Dette er kostnadsberegnet til 250 000 kroner. Dette skal sees på i en gjennomgang av turnus og hjemler i Skaidiveien/ Blinken.
01.A.44	Opprettelse av vikarpool
	Opprettelse av 10 100% stillinger inkludert en avdelingsleder for å inngå i en vikarpool. 5 stillinger skal være helsefagarbeider og 5 stillinger skal være sykepleiere/ vernepleiere. Det er kostnadsberegnet til 6 000 000 kroner. Det er i dag store utfordringer med å rekruttere kvalifisert helsepersonell i de allerede eksisterende virksomhetene. Det siste året så har kommunen opprettet 3 nye enheter, Montenegro, Vegaveien og Rypefjord bosenter. Det neste året er det planlagt ny drift på Stormtunet ABC og Stormtunet D (21omsorgsboliger TFF), Melkøya og Sørøygata med skal også bemannes opp til heldøgnsomsorgsboliger. Disse tiltakene krever rekruttering av mange nye ansatte, og det vurderes som utfordrende å rekruttere til en vikarpool før driften i virksomheten er besatt og ivaretatt først.
02.A.05	Grunnskoleutdanning for elever i andre kommuner
	Hammerfest kommune er økonomisk ansvarlig for grunnskoleopplæringen til elever som er fosterhjemsplassert i andre kommuner. Andelen elever fosterhjemsplassert i andre kommuner er stor og utgiften er underbudsjettet. Dette gir ikke et reelt budsjett for området da andre artsposter må dekke inn underskuddet.
02.B.03	Støtteteam i grunnskolen, 4 lærerhjemler
	Etablere et støtteteam for barn og unge med behov for særskilt tilrettelegging. Dette støttesystemet skal sikre at alle barn og unge mottar ekstra tid og støtte til å lære så snart de opplever problemer med faglig/språklig og/eller sosial læring og utvikling. Støtteteamene foreslås etablert på Breilia, Baksalen, Fuglenes og Reindalen skoler etter modell fra Fjordtun skole for å bedre koordinere skolenes arbeid med særskilt tilrettelegging for enkeltelever. Forsøl- og Akkarfjord skole kan betjenes etablerte støtteteam. En økning av skolens samlede ressurser sammen med skolenes ressurser til leseveileder og sosialpedagogikk vil danne et handlekraftig team som skal veilede og følge opp lærere og grupper av lærere i arbeidet med enkeltelever og grupper av elever.
18.A.31	Utbygging av PC park.
	Kommunen har svært mange maskiner som er 6 år, eller eldre, og det er laget en plan for årlig til utskifting av maskiner.
18.A.32	Digitalisering
	Digitalisering av tjenester: det er behov for å ta i bruk eByggsak og elektronisk signering av dokumenter for å effektivisere og forenkle
18.B.23	Opprette helgestilling sykepleier Kirkeparken
	Det foreslås opprettelse av 20 % hjemmel sykepleier i helgestilling. Dette mangler for å få turnus til å gå opp. Det kostnadsberegnes til 120 000 kroner.
21.B.02	Opprette lege-leder stillinger på legekantorene og øke helsestasjonslege
	Helsestasjon og innvandrershelsetjeneste dekkes av mindre stillingsbrøker, totalt 70 % stilling fordelt på fire leger. I følge plan for legetjenesten så er det behov for å øke Helsestasjonslege for små barn med 10 % stilling. Dette er kostnadsberegnet til 100 00 kr. Det er i plan for legetjenesten foreslått å opprette lege-leder stillinger ved hvert legesenter. 3 X 10 % stillinger. Dette er kostnadsberegnet til 330 000 kr.
22.B.06	Miljørettet helsevern
	Etter tiltak i plan for legetjenesten er det besluttet opprettelse av en 100% stilling i Miljørettet helsevern som er kostnadsberegnet til 700 000 kroner. Miljørettet helsevern omfatter alt i våre omgivelser som direkte eller indirekte kan ha innvirkning på helsen, det være seg fysiske, kjemiske, biologiske og sosiale miljøfaktorer. Kommunens ansvar på dette området kan ivaretas med ulike virkemidler; gjennom veiledning/rådgivning, tilsyn og deltakelse i planarbeid og samarbeidsorganer.

Økonomi

ØKONOMIPLAN 2019 - 2022

Økonomiplan (Tall i hele tusen)	R:2017	B:2018	B:2019	B:2020	B:2021	B:2022
Driftsinntekter						
Brukerbetalinger	38 976	40 679	40 109	40 109	40 109	40 109
Andre salgs- og leieinntekter	117 601	106 753	117 964	118 027	118 027	118 027
Overføringer med krav til motytelse	244 746	118 079	130 357	130 804	130 804	130 804
Rammetilskudd	342 098	348 395	362 890	357 663	357 663	357 663
Andre statlige overføringer	66 699	53 571	55 071	55 071	55 071	55 071
Andre overføringer	13					
Skatt på inntekt og formue	292 967	302 934	311 800	311 800	311 800	311 800
Eiendomsskatt	217 928	217 894	217 894	216 294	215 494	217 894
Andre direkte og indirekte skatter						
Sum driftsinntekter	1 321 028	1 188 304	1 236 084	1 229 767	1 228 967	1 231 367
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	659 907	648 266	685 384	690 708	691 148	690 708
Sosiale utgifter	73 256	91 876	90 808	91 056	91 056	91 056
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	231 437	155 141	148 352	117 142	111 331	107 357
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	114 823	97 371	102 973	102 973	102 973	102 973
Overføringer	73 879	48 855	59 207	49 210	48 880	48 480
Avskrivninger	87 183					
Fordelte utgifter	-11 946	-10 835	-10 835	-10 835	-10 835	-10 835
Sum driftsutgifter	1 228 539	1 030 674	1 075 889	1 040 254	1 034 553	1 029 739
Brutto driftsresultat	92 489	157 630	160 196	189 513	194 414	201 628
Finansinntekter						
Renteinntekter og utbytte	11 291	8 661	11 061	11 061	11 061	11 061
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)						
Mottatte avdrag på utlån	25	40	40	40	40	40
Sum eksterne finansinntekter	11 316	8 701	11 101	11 101	11 101	11 101
Finansutgifter						
Renteutgifter og låneomkostninger	41 103	46 229	57 054	73 888	74 308	76 602
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)						
Avdrag på lån	64 153	64 153	64 153	66 636	71 117	76 037
Utlån	350	90	90	90	90	90
Sum eksterne finansutgifter	105 606	110 472	121 297	140 614	145 515	152 729
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-94 290	-101 771	-110 196	-129 513	-134 414	-141 628
Motpost avskrivninger	87 183					
Netto driftsresultat	85 382	55 860	50 000	60 000	60 000	60 000
Interne finanstransaksjoner						
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk						
Bruk av disposisjonsfond	7 693	4 813	10 000			
Bruk av bundne fond	15 729					
Sum bruk av avsetninger	23 422	4 813	10 000			
Overført til investeringsregnskapet	55 630	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk						
Avsatt til disposisjonsfond	4 700	673				
Avsatt til bundne fond	31 724					
Sum avsetninger	92 055	60 673	60 000	60 000	60 000	60 000
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	16 749				0	

Investering (Tall i hele tusen)	R:2017	B:2018	B:2019	B:2020	B:2021	B:2022
Inntekter						
Salg av driftsmidler og fast eiendom	146					
Andre salgsinntekter						
Overføringer med krav til motytelse	60 586	49 650	9 650	9 650		51 000
Kompensasjon for merverdiavgift	61 198					
Statlige overføringer						
Andre overføringer						
Renteinntekter og utbytte						
Sum inntekter	121 930	49 650	9 650	9 650		51 000
Utgifter						
Lønnsutgifter						
Sosiale utgifter						
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	281 278	163 090	117 990	174 150	192 900	136 500
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	165					
Overføringer	61 198					
Renteutgifter og omkostninger	2					
Fordelte utgifter						
Sum utgifter	342 643	163 090	117 990	174 150	192 900	136 500
Finanstransaksjoner						
Avdrag på lån	43 153	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Utlån	48 607	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Kjøp av aksjer og andeler	3 133	3 412	3 508	3 608	3 708	3 808
Dekning av tidligere års udekket						
Avsatt til ubundne investeringsfond						
Avsatt til bundne investeringsfond	22 875					
Sum finanstransaksjoner	117 769	73 412	73 508	73 608	73 708	73 808
Finansieringsbehov	338 483	186 852	181 848	238 108	266 608	159 308
Dekkes slik						
Bruk av lån	205 507	104 752	101 108	158 108	186 608	79 308
Salg av aksjer og andeler						
Mottatte avdrag på utlån	41 705	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Overført fra driftsregnskapet	55 630	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000
Bruk av tidligere års udisponert						
Bruk av disposisjonsfond						
Bruk av bundne driftsfond						
Bruk av ubundne investeringsfond		2 100	740			
Bruk av bundne investeringsfond	35 641					
Sum finansiering	338 483	186 852	181 848	238 108	266 608	159 308
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk						

Finansanalyse

Långiver	Restlån	Rente	Forfall fastr.	Rente	Avdrag	Totalt
Kommunalbanken	197 192 590	2,50 %		4 929 815	14 085 200	19 015 015
Kommunalbanken	40 950 000	2,50 %		1 023 750	1 800 000	2 823 750
Kommunalbanken	27 950 800	2,50 %		698 770	1 228 600	1 927 370
Kommunalbanken	25 297 852	2,50 %		632 446	1 984 152	2 616 598
Kommunalbanken	9 270 700	2,50 %		231 768	412 040	643 808
Kommunalbanken	550 000 000	2,50 %		13 750 000	25 000 000	38 750 000
Kommunalbanken	18 608 260	2,50 %		465 207	1 063 340	1 528 547
Kommunalbanken	18 933 290	2,50 %		473 332	1 183 320	1 656 652
Kommunalbanken	6 789 940	2,50 %		169 749	323 340	493 089
Kommunalbanken	4 689 940	2,50 %		117 249	223 340	340 589
Kommunalbanken	110 224 410	2,50 %		2 755 610	4 898 860	7 654 470
Kommunalbanken	18 255 110	2,50 %		456 378	760 620	1 216 998
Kommunalbanken	11 666 600	2,50 %		291 665	583 340	875 005
Sertifikatlån DNB	199 541 000	2,50 %		4 988 525		4 988 525
Sertifikatlån DNB	229 799 100	2,50 %		5 744 978		5 744 978
Sertifikatlån DNB	95 000 000	2,50 %		2 375 000		2 375 000
Sertifikatlån DNB	224 921 000	2,50 %		5 623 025		5 623 025
Sertifikatlån DNB	107 783 346	2,50 %		2 694 584		2 694 584
KLP Kreditt AS	10 283 436	2,50 %		257 086	948 332	1 205 418
KLP Kreditt AS	13 750 833	2,50 %		343 771	948 332	1 292 103
KLP Kreditt AS	28 950 000	2,50 %		723 750	1 210 000	1 933 750
KLP Kreditt AS	63 750 000	2,50 %		1 593 750	7 500 000	9 093 750
Totalt eks startlån	2 013 608 207			50 340 205	64 152 816	114 493 021
Startlån						
Husbanken	12 272 718	2,50 %		306 818	909 092	1 215 910
Husbanken	6 221 687	2,50 %		155 542	446 098	601 640
Husbanken	14 154 207	2,50 %		353 855	1 040 000	1 393 855
Husbanken	41 658 793	2,50 %		1 041 470	3 409 388	4 450 858
Husbanken	47 650 995	2,50 %		1 191 275	3 000 000	4 191 275
Husbanken	38 616 696	2,50 %		965 417	1 111 112	2 076 529
Husbanken	35 183 717	2,50 %		879 593	1 666 666	2 546 259
Husbanken	41 444 444	2,50 %		1 036 111	555 556	1 591 667
Husbanken	45 000 000	2,50 %		1 125 000		1 125 000
Husbanken	50 000 000	2,50 %		1 250 000		1 250 000
Husbanken NY 2018	50 000 000	2,50 %		1 250 000		
Totale startlån	382 203 257			9 555 081	12 137 912	20 442 993
Totale lån	2 395 811 464			59 895 287	76 290 728	134 936 015
Rentebytteavtaler						
Totale rentebytteavtaler	-			-	-	-
Totale lån	2 395 811 464		Lån invest	50 340 205	64 152 816	114 493 021
Fastrentelån	-		Startlån	9 555 081		9 555 081
			Totalt	59 895 287	64 152 816	124 048 103
Renteinntekter				11 555 081		11 555 081
Netto finanskostnader drift				48 340 205	64 152 816	112 493 021
Investering						
Betalte avdrag startlån					12 137 912	
Mottatte avdrag startlån					-12 137 912	

Lån som planlegges tatt opp i 2019 er ikke med i oversikten.

Vedlegg

Budsjettskjema 1A drift og 2A Investering 2019

	Budsjett 2019	Budsjett 2018	Regnskap 2017
Budsjettskjema 1A - drift			
Skatt på inntekt og formue	311.800.000,00	302.934.000,00	292.967.130,47
Ordinært rammetilskudd	362.890.000,00	348.395.000,00	342.098.354,89
Skatt på eiendom	217.893.668,00	217.893.668,00	217.928.495,93
Andre direkte eller indirekte skatter	0,00	0,00	0,00
Andre generelle statsilskudd	55.071.264,00	53.571.264,00	66.698.745,02
Sum frie disponible inntekter	947.654.932,00	922.793.932,00	919.692.726,31
Renteinntekter og utbytte	11.060.928,00	8.660.928,00	11.290.559,85
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00
Renteutg. provisjoner og andre fin.utg.	57.053.733,00	46.228.733,00	41.103.006,19
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00
Avdrag på lån	64.152.816,00	64.152.816,00	64.152.784,00
Netto finansinnt./utg.	-110.145.621,00	-101.720.621,00	-93.965.230,34
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	0,00	0,00	0,00
Til ubundne avsetninger	0,00	672.660,00	4.700.456,00
Til bundne avsetninger	0,00	0,00	31.724.374,81
Bruk av tidligere regnks.m. mindreforbruk	0,00	0,00	0,00
Bruk av ubundne avsetninger	10.000.000,00	4.812.859,00	7.693.246,00
Bruk av bundne avsetninger	0,00	0,00	15.728.662,26
Netto avsetninger	10.000.000,00	4.140.199,00	-13.002.922,55
Overført til investeringsbudsjettet	60.000.000,00	60.000.000,00	55.630.000,00
Til fordeling drift	787.509.311,00	765.213.510,00	757.094.573,42
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	787.509.311,00	765.213.510,00	757.094.573,42
Mer/mindreforbruk	0,00	0,00	0,00

Budsjettskjema 1B drift 2019

	Budsjett 2019	Budsjett 2018	Regnskap 2017
10 SENTRALADMINISTRASJONEN	109.005.374	121.225.748	83.571.577
15 NAV	20.714.273	19.933.273	20.668.614
20 BARN OG UNGE	285.585.477	275.240.495	264.306.805
30 HELSE OG OMSORG	231.015.685	194.731.897	217.578.759
40 KULTUR OG SAMFUNN	162.430.731	166.232.001	170.426.736
45 SELVKOST	-30.757.138	-21.664.813	-20.650.163
70 SÆRREGNSKAPET	0	0	-0
80 SKATT OG RAMMETILSKUDD	-938.347.951	-913.486.951	-900.429.144
90 RENTER, AVDRAG OG AVSLUTNING	160.353.549	157.788.350	164.526.815
TOTALT	0	0	0

Budsjettskjema 2B investering 2019

Skjema 2B	Budsjett	Buds(end)	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
	2018	2018	2019	2020	2021	2022
Breibånd/Mobildekning Hølseby	0	1 670 000	0	0	0	0
Strømsnes industriområde	0	77 033	0	0	0	0
Tilrettelegging for personer med nedsatt hørsel (Teknisk utstyr, trådløst)	0	0	500 000	0	0	0
Diverse mindre investeringer	5 000 000	10 712 287	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Skredsikring uspesifisert	2 400 000	1 726 363	2 400 000	2 400 000	0	0
Rehabilitering og oppgradering av sneskjermer	1 000 000	1 001 756	0	0	0	0
Nye boligfelt -uspesifisert	4 500 000	4 500 000	0	0	0	0
Utvidelse av kirkegård	8 000 000	8 346 591	11 000 000	0	0	0
Oppgradering av fortau/skifer	0	923 115	0	0	0	0
Ny vei/turveibelysning - uspesifisert	400 000	635 789	0	0	0	0
Inngangsportal Seiland nasjonalpark	0	29 867	0	0	0	0
Stimuli - opparbeidelse av turstier/turløyper	0	600 000	0	0	0	0
Trafikksikkerhetstiltak - uspesifisert	1 450 000	1 388 159	1 450 000	1 450 000	0	0
Prosjekt ren havn	0	0	10 000 000	15 000 000	6 000 000	0
Opprustning Sjøgata	15 000 000	15 000 000	0	0	0	0
Kollektivplan	900 000	807 885	900 000	900 000	900 000	0
Lyspunkter akebakke og Breidablikk stadion	0	0	240 000	0	0	0
Kombi båtkai i Akkarfjord	0	506 625	0	0	0	0
Reguleringsplan nye boligområder - uspesifisert	600 000	922 815	600 000	600 000	0	0
Investeringer vann - uspesifisert	25 000 000	24 858 624	20 000 000	20 000 000	20 000 000	20 000 000
Investeringer avløp - uspesifisert	15 000 000	15 000 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000
Maskiner til veivedlikehold - uspesifisert	0	325 908	4 500 000	0	0	0
Hammerfest kirke	0	498 600	0	0	0	0
Gamle Baksalen skole	0	2 000 000	0	0	0	0
Reindalen skole	0	0	10 000 000	30 000 000	20 000 000	20 000 000
Elvetun barnehage	0	0	3 000 000	0	0	0
Vest-Finnmark krisesenter	0	-3 500 000	0	0	0	0
8260 Ny barnehage i Baksalen	0	20 416 756	0	0	0	0
Allmed legesenter	400 000	400 000	0	0	0	0
Rypefjord sykehjem	0	1 500 000	0	0	0	0
Omrøgsboliger Mellomvannet	10 000 000	32 776 953	0	0	0	0
Hammerfest Arena	0	2 221 524	0	0	0	0
AKS - Arktisk kultursenter	490 000	490 000	0	0	0	0
AKS - Arktisk kultursenter (Lydbord)	600 000	600 000	0	0	0	0
Biblioteket	2 000 000	3 651 198	0	0	0	0
Gjenreisningsmuseet, Kirkegata 21	4 000 000	6 647 020	0	0	0	0
Brebånd i distriktene	500 000	500 000	1 400 000	0	500 000	500 000
IKT i skolen	1 500 000	1 500 000	1 500 000	0	0	0
Seilmakeveien	2 000 000	0	0	0	0	0
HØYDEREDSKAP BRANN	6 000 000	6 000 000	0	0	0	0
Medisindispensere	300 000	300 000				
Paviljong	500 000	500 000				
Krøkebærveien - omgjøring til heldøgnsbemannede omsorgsboliger	0	0	8 000 000	0	0	0
Etablere småhus	0	0	4 500 000	4 500 000	0	0
Helsehus ifm nytt sykehus	0	0	12 000 000	72 000 000	132 000 000	33 000 000
Kommunalt disponerte boliger Idrettsveien 65	0	0	750 000	750 000	0	0
6332 Kommunale veier	2 500 000	0	1 500 000	1 500 000	1 500 000	0
Hovedplan vei - uspesifisert	2 100 000	2 303 610	2 100 000	2 100 000	0	0
Veier i distriktene	1 300 000	2 344 400	0	1 300 000	0	0
Fortau/gatelys ved VA prosjekter	0	1 500 000	0	0	0	0
T O T A L T	113 440 000	171 682 878	108 340 000	164 500 000	192 900 000	85 500 000

Hammerfest kommune

Rådhusplassen 1
Postboks 1224
9616 Hammerfest

www.hammerfest.kommune.no